

Holy Bible

Aionian Edition®

Luka
Bayash Luke

AionianBible.org

Prima traducere inversă din lume a Bibliei
100% gratuit pentru copiere și tipărire
de asemenea cunoscut ca și “ Biblia Purpurie ”

Holy Bible Aionian Edition ®

Luka
Bayash Luke

CC Attribution NoDerivatives 4.0, 2018-2024

Source text: eBible.org

Source version: 2/21/2024

Source copyright: CC Attribution 4.0
Pioneers.org, 2018

Formatted by Speedata Publisher 4.15.19 (Pro) on 2/27/2024

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc

<https://Nainoia-Inc.signedon.net>

We pray for a modern public domain translation in every language

Report content and format concerns to Nainoia Inc

Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Prefať

Bayash at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation!* What is an *un-translation?* Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal!* However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Take the time to understand these eleven words. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 201 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org, with Android, and TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal... and purple is the color of royalty!

Cuprins

NOUL TESTAMENT

Luka 11

ANEXĂ

Ghidul Cititorului
Glosar
Hărți
Destin
Ilustrații, Doré

NOUL TESTAMENT

Šă Isus u zăs: "Tata Dimizovu amnjov, jartălji kă jej nu šćijă šje fašji."

Šă vojnici ur skos kockă să să āmperci dăm coljilje aluj änträ jej.

Luka 23:34

Luka

1 Ka kum šćijec mulc su apukat sǎ skriji događajur šje Dimizov u obečalit a su dogodulit äntri noj. **2** Orikic as re svedoci dǎm kap dǎ šje ur skris šje ur vǎzut šǎ šje svite Isus, jej ās slugurlje alu vorba. **3** Aša šǎ ju mam āngāndit dǎm elši pǎ rǎnd sǎ skruv kutotu pǎntru činji, glavni Teofile. **4** Aša sǎ fij siguran šǎ sǎ poc arāta šǎ sǎ spuj dǎ änkrīđalǎ dǎ vorbilje dǎ šje u fost änväcat kǎ āj aje anume. **5** Ām zǎljiljelje kǎnd kralj Herod vladale ām Judeja, are unu popǎ šje sǎ čima Zaharija dǎm svečenički rodu alu Abiji, šǎ mujere aluj isto are dǎm pleme alu Aron. Je sǎ čima Elizabeta. **6** Amāndoј ās re ām oči alu Dimizov fär dǎ duvinǎ, pravedni kǎ jej cānje toći zapovjedurlje šǎ pravilurlje alu Domnu anostru. **7** Jej asre fär dǎ kupij, daje kǎ Elizabeta nu puće sǎ ajvi kupij, šǎ amāndoј asre tari bǎtǎrnj. **8** Kǎnd una zǎ, Zaharija služule ka popa alu Dimizov ām Hram, u vinjit vreme pǎ grupa aluj sǎ služulaskǎ. **9** Dǎ pǎ običaju äntri pop lu izabralit ku kockǎ sǎ mergǎ ām svetište alu Domnu sǎ prinusulaskǎ miomirosur. **10** Šǎ änreg narodu aščipta afarǎ ām udvar šǎ sǎ aruga ām vreme dǎ mirosur. **11** Atunše anđalu alu Domnu su nāstāmit ām Hram alu Zahariji dǎdānenći pǎ desna parći dǎ žrtvenik hundǐ are miomiris. **12** Zaharija kǎnd u vǎzut pǎ anđal tari su änfrikušatǎsǎ. **13** Daje anđalu ju zǎs: "Nuči sprije, Zaharija! Arugalǎ ata u fost auzatǎ. Mujere ata Elizabeta u ave fišjor, šǎ tu vi da numi Ivan. **14** Vi ave fǎlušaje šǎ slavlje šǎ mulc sur ām fǎluša la fǎtala aluj. **15** Kǎ jǎl anume u fi mari ām oči lu Domnu anostru. Vin šǎ tari buturǎ no be. Mar ām injima alu mumǎsa jǎl u fi umpljet ku Duhu Svǎnt. **16** Mulc fišjori kari ās Izraelci sur änstoršji dǎ rǎnd dǎ la jǎl ām napoj la Domnu Dimizovu alor. **17** Jǎl u meržji ām nenče alu Domnu ka vjesniku ām duhu šǎ ām

pučere alu Ilija kari are dă kānva prorok să pomirilaskă pă kupiji ku tatusurlje, să āntorkă pă eje kari ās nevjerni să apušji mudrost dă la heje kari ās pravednă, să pripremalaskă narod pāntru Domnu.” **18** Ali u zās Zaharija alu andalu Gabrijel kari stāče ām nenče alu Dimizov: “Dă pă šje uj šči kă aje āj anume? Tu vejs kă mes aku om bătārn šă băšāca ame āj isto ām aj.” **19** Andalu ju āntors vorba: “Numilje amnjov āj Gabrijel šă ju mes ku Dimizov să askultă šje mu spunji, aša mes mānat să svitesk ku činji šă sāc aduk Hir fālos. **20** Punji mă ureći, kānd mar nu maj ānkrizut dă vorbasta šje cam spusu, tu njimika nu vi puće sviti pān šje no su dogoduli asta šje cam spus. Vorbilje šje cam spus ur fi ām pravă vremi.” **21** Lume aščipta afară pă Zaharija, šă să čudule šje fašji atita dobă ām svetište. **22** Kānd u vinjit afară nu puće să svitaskă. Jāl svite ām znakovur šă nu puće să svitaskă njimika pān šje nu ju su ave kupilu. Šă atunšje ur prišjepi kă u avut vizijă ām svetište. **23** Kānd u završālit vreme dă služba aluj ām Hram, Zaharija u fužjit akasă. **24** Atunšje maj dă pă zăljilje băšāca aluj u rāmas gārjonă, šă nu jāšā afară šinj lunj. Elizabeta u zās: **25** “Domnu āj ala kari u fākut asta aku: Dimizov su ujitat pă minji ku milă šă u lot āndărăt rušanje dăm oči alu ominj.” **26** Šasă lunj dă kānd Elizabeta are gārjonă, Dimizov u mānat pă andalu aluj păšći Gabrijel ām varuš ām Galileja kari să čamă Nazaret. **27** Jāl u vinjit la fată ām păr kă su zaručlit ku Josip kari are potomku alu Kralju David. Je să čima Marija. **28** Gabrijel u vinjit šă u zās: “Ānfālušešćí tu kari ješć izabralită! Domnu āj ku činji! Blagoslovilită ješć tu āntri mujer!” **29** Marija are uzinemirenă dă pozdravu aluj šă je u ānšjirkat să să āngāndaskă šje značalešći. **30** Andalu ju zās alji: “Nuc fijă frikă, Marija! Tu aj aflat la Dimizov milă. **31** Punji ureći, vi rāmānje gārjonă, vi fāta fišjoru šă tu ji

punjji numi Isus! **32** Jăl u fi mari, šă u fi čimat Fišjoru lu Hăl Maj Mari! Šă Domnu Dimizov ju da autoritet să vladalaskă ka kralju ka kum āj predaku aluj David. **33** Šă jăl u vladalit ām familija lu Jakov dă erikeš, šă kraljevstva aluj nu ave kraj!" (aiōn g165)

34 Marija u āntribat atunše pă andal: "Kum poči asta fi kă ju mes fată ām păr!" **35** Andalu ju āntors vorba: "Duhu Svănt u vinji pă činji, šă pučere dă Hăl Maj Mari ču astupa ku umbră. Dăm ala rănd Kupilu Svănt šje u fi fătat dă la činji u fi čimat Fišjoru alu Dimizov. **36** Punji ureči: Rođakinja asta Elizabeta āj bătărnă šă isto u ave fišjor, kă je nu puće să ajvi majmult, ali aku āj mar ām šasă lunj dă kănd āj gărjonă. **37** Kă njimika nuj nemoguće alu Dimizov!" **38** Atunše u zăs Marija: "Da ju mă ligizesk ku asta să fjuv ropkinja alu Domnu. Lasă fijă aša kum tu zăsj." Atunše andalu u fužit dă la je. **39** Dovă tri zălji dă pă aje Marija su gătat šă u mers pă kalji, je su āngrubit ām unu sat ām Judeja pă ḫal. **40** Akulo are kasa lu Zaharija. Je u tunat ām nontru šă su pozdravalit ku Elizabeta. **41** Kum u auzăt Elizabeta pozdravu lu Marija u sămcăt pă kupilu alji kum tari su miškat ām injimă, šă Elizabeta are pljină ku Duhu Svănt. **42** Elizabeta tari u mužit lu Marija: "Maj tari ješć blagoslovilită tu āntri mujer, šă blagoslovilită āj kupilu atov! **43** Adišje mes aša bitnă, kă tu mama lu Domnu amnjov vinji să mă posjetilaskă? **44** Kă dăm momentu šje am auzăt pozdravalala ata, kupilu amnjov tari su miškat dă fălušăjă ām injima ame! **45** Blagoslovlenă daje kă tu aj ānkrizut kă šje Domnu cu igirit sigurno u fil!" **46** Atunše Marija u zăs: "Duša ame āl slavalešći pă maj mari Domn, **47** šă duhu amnjov să ānfălušešći ām Dimizov Spasitelju amnjov, **48** daje kă jăl su ujtat ku milă pă minji pă poniznă ropkinja aluj, aku toči generacijurlje mur čimamă blagoslovlenă, **49** daje kă svemogući

Dimizov u făkut mari djelur ku minji, šă numilje aluj āj svănt.

50 Pălăngă totă sămânca, Dimizov āj milos pălăngă eje kari āl poštivalešci. **51** Ku măna aluj jăl u făkut pučernijišji lukrur. Jăl u arunkat afară pă eje kari asre ponosnă ām sufljičilje alor šă pă eje kari asre umišleni. **52** Pă heje bălour vladar lju vărliji dă pă prijestolje, a pă heje kari ās ponizni lju riđikatulji. **53** U rănjit pă flămänž ku mănkari bună, a pă găzdašji lju măna ku mănjilje golji. **54** Jăl u ažutat pă Izrael sluga aluj su āngănditusă dă milă aluj, **55** ka kum u obečalit alu preci anoștri dă kănva să fijă pljinj dă milă pălăngă Abraham šă pălăngă potomku aluj dă erikeš."

(aiōn g165) **56** Marija u rămas ku Elizabeta tri lunj atunše su āntorsăsă akasă. **57** Kănd u vinjit vreme alu Elizabeti să ajvi kupil, je u fătat fișjor. **58** Šă kănd ur auzăt susjedi šă njamu kă Domnu are bun pălăngă je, jej ur vinjit una la je šă să ām făluše ku je una. **59** Kupilu trăbuje să fijă obrezalit pă optă (8) zuva, šă kănd or vinjit una să fakă asta, jej gănde să āj de numi Zaharija dă pă tatusu. **60** Mumăsa u odbijilit šă u zăs: "Nu, jăl su čima Ivan." **61** Ali jej ur zăs: "Njime dăm njamuc nu u fost čimat dă pă numiljala!" **62** Šă aşa jej ăntriba ku znakur pă tatusu alu kupilula, kum su čima. **63** Zaharija u šjurut pločică dă skris šă u skris: "Ivan āj numilje aluj!" Toc asre āmirac. **64** Šă dăm ala šas Dimizov u dăsvăkut gura alu Zaharija šă poći să svitaskă. Šă jăl dăde slavă alu Dimizov! **65** Atunše frika u vinjit pă tot susjedu šă ām totă parce dă Judeja păm Ȱalur šă spunje šje su dogodulit. **66** Toc kari ur auzăt dă aje căne ām firi šă să āngănde: "Šje u fi dăm ala kupil? Anume măna alu Domnuluj are ku kupilula Ivan." **67** Zaharija, tatusu alu Ivan are pljin dă Duhu Svănt, atunše prorokovale šă zăsje: **68** "Slava alu Domnu Dimizov alu Izrael, Kă jăl u vinjit šă să otkupilaskă pă narodu aluj! **69** Jăl u răđikat

pāntru noj pā spasitelju silni! Dām potomstva lu sluga amnjov la kralj David. **70** Asta nju fost spus dām gurālje dā proroci aluj svānc dā kānva: (aiōn g165) **71** spasenje dā la dužmanji anoštri šā dām mānj kari toc nji mārzālešči. **72** Are milosrdan pālāngā preci anoštri, šā u ispunulit savezu aluj svānt. **73** Ām zakletvā kari u dat lu Abraham, alu predaku anostru: **74** sā nji izbavalaskā dām mānj alu dužmanj, sā pučenj poslužulenj pā jāl fār dā frikā, **75** šā sā kustānj svānt šā dirept ām toči zāljilje dā kustu anostru. **76** Šā tu Ivan fišjoru amnjov, tu vi fi čimat proroku alu Maj Mari Dimizov, kā tu vi meržji ām nenče alu Domnuluj šā sā āj direš kalje aluj, **77** Tu vi da alu lume lu Dimizov, Hir fālos dā spasalala šā dā jirtala dā grehurlje alor. **78** Kutotu asta āj dā rānd dā sufljitu milos alu Dimizovu anostru, ka sorilje kari svitlizešči u vinji afarā dām nor pā noj sus **79** u da luminā alu eje kari šadī ām tunjerik, šā ām umbra alu morči. Nju punji pišjorilje anoštri pā kalje dā putuljalā.” **80** Ivan u kriskut šā su āmbālurit ām duh. Kusta ām pustinjā pān šje nu su arātat javno alu Izraelc.

2 Ām aje vremi dā pā šje su avut Ivan, zapovjed u fost mānatā dā la car August sā fakā skritura dā stanovništvo ām āntragā cara. **2** Aje are elši skritura dā stanovništvo kari u fost kānd Kvirinije are vladar dā Sirija. **3** Aša toc ur mers sā sā prijavalaskā ām varušu hundī preci alor u kustat. **4** Aša Josip dām mik varuš Nazaret ām Galileja, u mers ām varuš Betlehem ām Judeja hundī su avut David daje kā jej as re njamu alu kralj David. **5** Josip u mers akulo sā sā jivaskā dā skritura una ku Marija zaručnica aluj, kari are gārjonā. **6** Šā kum asre dām Betlehem akulo vreme u vinjit sā sā ajvi kupilu. **7** Je u avut elši fišjor, lu ānvālitālu šā lu pus ām hištalov daje kā nu are soba pāntru jej ām fugadov. **8** Ām ala lok dā apropi dā Betlehem asre pastirur

kari rāmānje afarā pā otvoreno šā pāze stadurlje alor totā nopće.

9 Šā dām turdatā su pojavalit andalu alu Domnuluj! Andalu u stat
ām nenće alor, šā slava alu Domnuluj lju svitlāzāt pā jej. Šā
pastiri u gālbānjit ām ubraz dā frikā. 10 Ali andalu lju zās: "Nu vā
fija frikā! Ju vjuv sā vā aduk Hir fālos, dā mari fālušājā pāntru
totā lume. 11 Ām varušu hundī su avut Kralj David, astās su avut
Spasitelj. Jāl are Krist, Domnu! 12 Asta āj znak dā pā kari sā āl
ščijec: voj vic afla pā kupilu ānvālit ām hištalov." 13 Atunše dām
turdatā lāngā parče dā andal u vinjīt mulc andej dām nor kari
hvalale pā Dimizov. Šā jej slavale: 14 "Slava alu Dimizov ām nor
šā pā pāmānt putuljalā alu eje ominj kari lju izabralit." 15 Dā pā
še ur fužit andelji dā la pastir ām nor, pastiri ur zās una la alt:
"Haj aku am Betlehem, šā sā viđenj aje dā šje Domnu nju spus!"

16 Aša sur āngribit ām Betlehem šā ur aflat pā Marija, šā pā
Josip, a kupilu are ām hištalov. 17 Šā kānd pastiri ur vāzut pā
kupil, jej sur apukatāsā sā spujā šje lju fost spus dā la andej dā
kupil. 18 Toc eje kari ur auzāt šje pastiri ur spus, jej toc asre
āmirac. 19 Ali Marija cānje toči vorbilje alor ām sufljičilje alor šā
mult su gāndit dā jelji. 20 Atunše pastiri ur fužjīt la stadurlje alor
šā jej dāđe hvalā šā slavā lu Dimizov dā kutotu stvarurlje šje ur
auzāt šā šje ur vāzut, točno kum lju fost najavalit alor. 21 Osma
zuva kānd kupilu su avut u fost obrezalit, šā u fost čimat Isus,
numilje u datā aluj dā la andal majnti dā šje Marija u rāmas
gārjonā. 22 Šā kānd u vinjīt vreme alu Marija obred dā čistilalā
kum are zapovjedālalā dā la zakonu alu Mojsije, Marije šā Josip
ur dus pā Isus am Jeruzalem sā āl posvetilaskā la Domnu, 23 kā
āj skris ām zakonu alu Domnu: "Tot elši fišjor u fi posvetilitā la
Domnu." 24 Jej trābā isto sā adukā žrtvā: "Dovā grlicur ili doj
tānjjirā puromb," kum āj zapovjedalit dā la zakonu alu Domnu

anostru. **25** Atunšje are om ām Jeruzalem šje sā čima Šimun. Jāl are pravedan šā svet šā aščipta pā Mesija sā izbavalaskā pā Izrael šā Duhu Svānt are ku jāl. **26** Šā Duhu Svānt majnti ju spus aluj kā no mori majnti dā šje no viđe pā Mesija alu Domnu anostru. **27** Aša Duhu Svānt lu dus pā Šimun ām Hram kānd ur adus roditelji pā kupilu Isus ām nontru šā sā fakā obred kum are običaju dā zakonu alu Mojsije. **28** Šimun lu apukat ām mānjilješ pā Isus, slavale pā Dimizov, šā u zās: **29** “Aku lasā pā sluga atov sā morā ām putuljalā, Domnu, kum tu aj zās, **30** kā oči amej ur vāzut spasenje ata. **31** Asta tu aj fākut dā totā lume. **32** Asta āj lumina dā ominj šā lji svitlizaskā alu ominj kari nus Židov, slava alu lume dā Izrael!” **33** Tata šā mama alu Isus asre umpljec ku āmiralā dā kutotu šje Šimun u zās dā jāl. **34** Atunšje Šimun u blagoslovulit pā jej šā u zās lu Marija: “Dimizov u odredilit pā ala kupil kā pāntru jāl mulc Izraelc ur kāđe šā su riđikasā. Jāl āj odredilit sā fijā znaku alu Dimizov, ali mulc lur odbacalilā **35** aša u vinji pā luminā gāndurlje askunšā alu mulc, a maču či āmpunžji ām duša ata.” **36** Are isto aša proročica Ana fatā alu Fanuel kari āj dām pleme alu Ašer. Ana are tari bātārnā mujeri, je are šapči aj ām brak **37** šā aku āj vāđojā, mar hundīva osamdeset patru aj. Ana nu fužje dām Hram, nego služule akulo zuva šā nopće ām post šā ām aruguminči. **38** Baš pā aje vremi Ana u vinjiti, hvalale pā Dimizov, šā je spunje dā kupilu Isus alu toc kari aščipta pā Dimizov sā otkupilaskā pā Jeruzalem. **39** Dā pā šje ur fākut Josip šā Marije kutotu šje zakonu alu Domnu u šjurut dā la jej, jej ur mers ām napoj ām varušu alor Nazaret ām Galileja. **40** Kupilu u kriskut šā su āmbāluritāsā, are pljin dā mudrost, šā blagoslovurje alu Dimizov asre ku Isus. **41** Roditelji alu Isus māržje ām tot anu ām Jeruzalem sā fijā akulo pā blagdan dā

Pasha. **42** Aša kănd are Isus dvanaest aj dă bătărn jăl una ku jej u mers pă blagdan ka kum stalno măržje. **43** Šă kănd u trikut blagdanu jej sur gătatăsă akasă, ali făr dă šcučilje alu roditelji, kupilu Isus u rāmas ām Jeruzalem. **44** Jej gănde kă āj hundīva ām grupă. Jej ur trikut mari kalji totă zuva, kapu sur apukatăsă să āl koći äntri njamu šă äntri hej kari āl kunošći. **45** Kum nu lor aflat, jej ur mers ām napoj ām Jeruzalem šă āl koći. **46** Tri zăljii dă pă aje jej lor aflat. Isus are ām Hram, šădē äntri učitelji dă zakonu alu Mojsije, punje ureče šă lji äntriba. **47** Toc kari āl punje ureče asre ämirac la fire aluj, šă la odgovurlje aluj. **48** Roditelji aluj isto aša asre tari ämirac kănd lor văzutălă akulo šă mumăsa ju zăs: "Fišjoru amnjov adăşje njaj făkut asta anovă? Tata atov šă ju as renj ām mari brigur dă činji, păšći tot či kutanj!" **49** Isus u äntors vorba: "Ali adăşje mă kutac? Nu šćijec kă ju aš trăbuji să fjuv ām kasa alu Tata amnjov?" **50** Jej nur prišijput šje gănde să lji spujă. **51** Ali Isus u mers ām napoj ku roditelji ām Nazaret, šă jăl lju u pus ureći. Šă mumăsa aluj u cănut kutotu vorbilje ām sufljituš. **52** Šă ām aje vremi Isus u kriskut ām gănd šă ām telă šă ku milă dă la Dimizov šă dă la lumi.

3 Kănd are vladavina alu car Tiberija, trajale skoro 15 aj, Poncije Pilat are upraviteļi ām Judeja, Herod vladale ām Galileja a Filip, fračilje aluj dă pă tata alor, vladale ām Itureja šă ām Trahonitida a Livanije vladale ām Abilena, **2** Ana šă Kaifa asre mar popur, Dimizov u mănat porukă alu Ivan, fišjoru alu Zaharija, kari kusta ām pustinjā. **3** Šă aša Ivan u mers ām toči lokurje pă lăngă rijeka Jordan să propovjedălaskă daje kă toc kari u grešălit, a heje kari su pokajalit să lji jarči Dimizov grehurje a Ivan atunše lju bučuza. **4** Ka kum Prorok Izaija svite ām kenvije aluj dă ešće vorbi: "Graju alu unu kari mužešći ām pustinjă šă să auze:

pripremilec kalje pāntru Domnu; ravnalecă kalje! **5** Lasă totă dolina să fijă umpljetă să totă planina să fijă ām tokmă ku alčilje, să kāljilje krivă să fijă pravă, să kāljilje kari nus ravnă să fijă ravnă **6** atunſje totă lume u viđe Spasenje dă la Dimizov.” **7** Alu gärmadă dă lumi kari ur vinjit la jäl să să bučazi, Ivan zăſje: “Voj leglo alu otrovni šarpi, šinji vu upozorulit să ānšjirkăc să skăpăc dăm kazna šje u vinji pă voj? **8** Arătăc plodur dă ānkăjală! Nu vă apukăc să vă zăſjec una lu alt: Abraham āj tata anostru! Ju vă zăk: Dimizov poći dăm petriljeſće răđika pă kupij alu Abraham!” **9** Mar aku săkure dă sudu alu Dimizov āj pusă sus să taji dăm korjen ljemnu. Tot ljemnu kari nu aduſji bun plod u fi tijet āndărăt să vărljut ām fok. **10** Gärmadă lu āntribat pă jäl: “Šje să făſjenj atunſje?” **11** Ivan u zăſ: “Dakă avec dovă kămaſă atunſje āmpărcăcăvă ku ala kari nari njis̄ una. Dakă avec mănkari isto aſa trăbă să vă āmpărcăc.” **12** Akulo asre isto să carinici kari ur vinjit să să bučežă să jej lor āntribat: “Učitelju, šje să făſjenj?” **13** Ivan u āntors vorba: “Nu maj akuljižec majmult dă kită šje avec pravo să locă!” **14** Šă kătănjilje isto lor āntribat: “A noj? Šje trăbă noj să făſjenj?” Alor lju zăſ: “Nu loc ku săla dă njime banj, njis̄ nu svedočulec krivo protiv dă ſjinjiva să fijec zadovoljni ku plata avostră!” **15** Lume asre aku pljinj dă aščiptalur, să să āntriba ām sufljičilje alor, nar puće Ivan să fijă Mesija. **16** Ivan lju āntors vorba alu toc: “Ju vă bučež ku apă, ali unu kari u vinji kari āj maj bălour da minji să lu kari nu mes vredan să āj ljeg žnirancurlje aluj. Jäl vu bučuza ku Duhu Svănt să ku fok. **17** Jäl cănji furka ām măna aluj, să jäl u čistili teleku temeljito. Jäl u akulježi făjna ām skladišta aluj, ali jäl u arđi jarba uskată ām fok šje nu să aščinžji.” **18** Šă ām mulći poticajur svite alu lume să alu cară dă Hir fălos. **19** Ivan lu făkut dă njimik pă car Herod dă rănd kă jäl

su lot una ku Herodijada băšăcă alu fračisuš isto aša šă dă alci stvarur relji šje u făkut Herod. **20** La kutotu stvarurlje relji šje u făkut jăl u pus maj una: jăl u ānkujet pă Ivan šje bučază ām čemică. **21** Kănd asre totă lume bučuzac dă la Ivan, Isus isto are bučuzat. Kănd Isus su arugat su dăsvăkut noru, **22** šă Duhu Svănt u vinjit žos pă jăl am formă dă purombu šă graj dăm nor u svătit: "Tu ješć Fišjoru amniov plăkut! Tu ješć fulušuja ame!" **23** Aku Isus are hundiva trideset aj dă bătărn kănd su apukat javno să propovjedălaskă. Isus are cănut dă fišjoru alu Josip. Josip are fišjor alu Eli, **24** Eli are fišjoru alu Matat, Matat are fišjoru alu Levi, Levi are fišjoru alu Malki, Malki are fišjoru alu Janaj, Janaj are fišjor alu Josip, **25** Josip are fišjoru alu Matatija, Matatija are fišjoru alu Amos, Amos are fišjoru alu Naum, Naum are fišjoru alu Hesli, Hesli are fišjoru alu Nagaj, **26** Nagaj are fišjoru alu Mahat, Mahat are fišjoru alu Matatija, Matatija are fišjoru alu Šimij, Šimij are fišjoru alu Joseh, Joseh are fišjoru alu Joda, **27** Joda are fišjoru alu Johanan, Johanan are fišjoru alu Resa, Resa are fišjoru alu Zerubabel, Zerubabel are fišjoru alu Šealtiel, Šealtiel are fišjoru alu Neri, **28** Neri are fišjor alu Malki, Malki are fišjoru alu Adi, Adi are fišjoru alu Kosam, Kosam are fišjoru alu Elmadam, Elmadam are fišjoru alu Er, **29** Er are fišjoru alu Jošua, Jošua are fišjoru alu Eliezer, Eliezer are fišjoru alu Jorim, Jorim are fišjoru alu Matat, Matat are fišjoru alu Levi, **30** Levi are fišjoru alu Šimun, Šimun are fišjoru alu Juda, Juda are fišjoru alu Josip, Josip are fišjoru alu Jonam, Jonam are fišjoru alu Elijakim, **31** Elijakim are fišjoru alu Meleja, Meleja are fišjoru alu Mena, Mena are fišjoru alu Matata, Matata are fišjoru alu Natan, Natan are fišjoru alu David, **32** David are fišjoru alu Jišaj, Jišaj are fišjoru alu Obed, Obed are fišjoru alu Boaz, Boaz are

fišjoru alu Sala, Sala are fišjoru alu Nahšon, **33** Nahšon are fišjoru alu Aminadab, Aminadab are fišjoru alu Admin, Admin are fišjoru alu Arni, Arni are fišjoru alu Hesron, Hesron are fišjoru alu Peres, Peres are fišjoru alu Juda, **34** Juda are fišjoru alu Jakov, Jakov are fišjoru alu Izak, Izak are fišjoru alu Abraham, Abraham are fišjoru alu Terah, Terah are fišjoru alu Nahor, **35** Nahor are fišjoru alu Serug, Serug are fišjor alu Reu, Reu are fišjor alu Peleg, Peleg are fišjor alu Eber, Eber are fišjor alu Sala, **36** Sala are fišjoru alu Kenan, Kenan are fišjor alu Arpakšad, Arpakšad are fišjor alu Šem, Šem are fišjor alu Noa, Noa are fišjor alu Lamek, **37** Lamek are fišjoru alu Metušalah, Metušalah are fišjoru alu Henok, Henok are fišjoru alu Jered, Jered are fišjoru alu Mahalalel, Mahalalel are fišjoru alu Kenan, **38** Kenan are fišjoru alu Enoš, Enoš are fišjoru alu Šet, Šet are fišjoru alu Adam, a pă Adam Dimizov u stvorulit.

4 Isus, pljin dă Duh Svänt su āntors dăm rijeka Jordan, šă āl duſje Duhu păm pustinjur **2** četrdeset zălji, hundă u fost ānšjirkat dă la draku. Ām zăljiljelje nu u mănkat njimika, šă kănd u vinjit do kraja jăl are flămănd. **3** Draku ju zăs atunſje: "Dakă jeſć tu Fiſjoru alu Dimizov zapovijedaleſći alu petriljeſće să să fakă pită." **4** Isus ju āntors vorba: "Skris āj ām sväntă kenvija: 'Lume nu kustă numa dăm pită.'" **5** Draku lu dus pă jăl pă planină naltă, šă ām unu moment draku ju arătat aluj kutotu kraljevstvo dă svet. **6** Šă draku ju zăs aluj: "Ju cuj da kutotu pučeresta šă măndremesta kari āj dată mijă, šă ju pot da alu šinji găndesc. **7** Kănd čaj klanjali la minji, ju caš da kutotu cijă." **8** Isus ju āntors vorba: "Skris āj ām sväntă kenvija: 'Alu Domnu, Dimizovu atov numa klanjaleſći šă pă jăl služuleſći!'" **9** Dă pă aje draku lu dus ām varuš Jeruzalem šă lu pusălă pă maj nalt lok dă Hram.

Atunſje ju zăs aluj: "Dakă jeć tu Fiſjoru alu Dimizov, seri žos!
10 Kă āj skris ām sväntă kenvija: 'Jăl u zapovjedali alu andelji
aluj să či păzaskă', **11** să 'ču dušji pă mănă să nu či lufešć ku
piſjorilje ām petră.' **12** Isus āntoršji vorba: "U zăs āj ām sväntă
kenvija: 'Nu ānšjirka pă Domnu Dimizovu atov!'" **13** Atunſje kănd
u trikut draku ku toći ānšjirkalurlje, lu lăsat pă jăl pă una vreme.
14 Isus meržji ām napoj ām lok dă Galileja ām pučere lu Duh, să
vorbi dă jăl sor apukat să kružulaskă păšćitot ām aje regijă. **15**
Jăl ānvăca ām sinagogurlje alor să toc āl slavale. **16** Jăl u vinjit
ām varuš dă Nazaret, hundī jăl u kriskut să pă običaju aluj, jăl u
mers sămbăta ām sinagogă. Šă su skulat să čitalaskă. **17** U
dată la jăl svitak dă la proroku Izaija, a jăl u dăsvkut svitku să u
aflat lok hundī skrijă: **18** "Duhu alu Domnuluj āj pă minji dasupra.
Dăm ala rănd jăl mu izbralit pă minji să vă propovjedalaskă Hir
fălos la sărašj. Jăl mu mănat pă minji să spuj alu hej šje ās
ljigac kă poći să fijă dăsvăkuc să lu orb kă poći să vadă să să
de slobodă alu hej tlačalic, **19** să să proglasalesk anu pljin dă
milă alu Domnuluj." **20** Isus u ānčis svitku să u dat ām napoj la
pomočniku să u šăzut. Šă toc ku oči ām sinagoga u mucăt pă
jăl. **21** Su apukat să ānveci: "Astăs asta sväntă karči, kari ac
auzăt ku urečilje avoştri, su ispunulităsă." **22** Jej toc să āmira la
toći vorbilje dă milă šje kăđe dă pă gura aluj. Šă jej su āntribat:
"Nuj jăl fiſjoru alu Josip?" **23** Jăl lju zăs: "Āj una izrekă kari
sigurno ac pripunjí pă minji. A să meržji: 'Doktoru, āntrămăći
pă činji săngur!' Kutotu aj făkut, kum anj auzăt, ām varuš dă
Kafarnaum, fă să aišje, ām kraju atov!" **24** Šă jăl u zăs: "Anume,
ju vă zăk niti unu prorok nu u fost ām benji apukat ām kraju aluj.
25 Anume, ju vă zăk, kănd ām doba alu proroku Ilija ām Izrael,
noru are ānčis a ploje nu kăđe tri aj să šinj lunj să are mari fomi

pām totā pāmāntu šā asre mulči vādojur ām Izrael. **26** Tot Ilja nu u fost mānat la njišj unu dām jej osim la vādoja ām Sarfata dapropi dā varušu Sidon. **27** Isto aša ām vreme dā prorok Elizeja asre mulc gubavcur ām pāmāntu dā Izrael. Šā njiš unu dām jej nor fost čistilic osim Naamana Sirijaca.” **28** Kānd ur auzāt, toc ām sinagogā asre tari mirgiš, **29** jej sur skulat sus šā lur mānatulā afarā dām varuš. Jej lur dus pā jāl pā maj nalt dal pā kari are varušu fākut, ām namjerā sā āl āmpingā žos sā āl amori. **30** Ali jāl u fužit āntri jej šā u mers pā kalje aluj. **31** Jāl u mers žos ām Kafarnaum ām varuš dā Galileja. Šā akulo sāmbāta ānvāca. **32** Lume asre āmirac la ānvācalā aluj daje kā vorba aluj asre pljinji dā pučeri. **33** Unu dām ominjije ām sinagogā ave rov duh ām jāl, aje are drak. Šā jāl u mužjit ku graju glasnik: **34** “A! Tu Isus dām Nazaret, šje gāndešći dā la noj? Aj vinjut sā nji uništilec? Ju šćuv benji šjinji ješć tu, tu Svāntu alu Dimizov!” **35** Isus lu lot pā frikā šā ju zās: “Fi putuljut! Hajde afar dām omusta odma!” Drakula lu vārljut pā omula žos ām nenće alu toc šā u jāšāt afarā, šā njimik nu ju fākut. **36** Eje kari ur vāzut asre tari āmirac šā zāšje una lu alt: “Šjefāldā vorba āj asta? Ku autoritet šā ku pučeri šā relji duhovur jašā afarā pā vorba aluj!” **37** Hiru dā jāl u mers ām tot kotu dā regijā āntragā. **38** Kānd u fužit dām sinagogā jāl u mers la Šimun akasā. Akulo asre sokra alu Šimun ām pat bičagā ku fok mari ām je. Šā jej lor āntribat pā jāl sā āj ažući. **39** Isus u mers la je u lot pā frikā pā foku šā foku u lāsatu. Je odma su skulatāsā šā su apukat sā lji poslužulaskā. **40** Mar kānd sā slābuze sorilje žos toc kari ave njam šā urtaš dām mulči bičišugur litor adus la jāl. Šā jāl lju āntrimat aša dā jāl punje mānjilje aluj pā jej unu pā kići unu. **41** Mulc dām jej ave drašj ām jej šā kum jāše afarā, drašjije dām jej mužje: “Tu ješć Fišjoru alu

Dimizov!" Ali jāl lju rāspitā šā nu lji dāđe sā svitaskā kā jej šćije ka jāl āj Krist. **42** Mar kum vinje zuva jāl u fužit dām kasā pā lok pustulot. Gārmadā dā lumi āl kuta, šā kānd lor aflatā gāndē sā āl cājā sā nu fugā dā la jej. **43** Ali Isus lju zās: "Ju trābā sā mā duk ām alčilje varušur sā spuj Hir fālos dā kraljevstva alu Dimizov. Dām asta rānd am fost mānat pā pāmānt." **44** Šā aša u mers sā propovjedalaskā pām sinagogur ām Judeja.

5 Ām una zā Isus stāče lāngā Genezaretsko jezero, kānd gārmadā sā astrānže la jāl sā audā vorba alu Dimizov. **2** Jāl u vāzut doj čamcur kum asre pā mal rāzāmac, kari u lāsat ribari kānd āš čistile mrežurlje. **3** Jāl u tunat ām čamac kari are alu Šimun, šā lu āntribat sā āl āmpingā maj ām sus dā la mal. Atunše jāl u šāzut žos šā su apukat sā ānveci pā gārmadā dā lumi. **4** Kānd u fost gata ku ānvācalā, jāl u zās alu Šimun. "Āmpinži ām maj adānkā apā šā slābuzāc mrežurlje ām apā." **5** Šimun ju āntors vorba aluj: "Domnu luj, anj lukrat totā nopće šā njimik nanj apukat: ali pā vorba ata ju uj slābuzā mreža ām napoj ām apasta." **6** Kānd u fākut aša jej u apukat mari boglā dā pešć, atit dā mreža kit nu puknje. **7** Jej ur mužit la urtašji alor dā pā alčilje čamcur sā lji ažući; jej ur vinjit, šā umpljet dovā karur dā pešć dā maj šjeva sā āntupe. **8** Kānd u vāzut Šimun Petar aje jāl u kāzut la pišjorilje alu Isus šā u zās: "Maknaleščići dā la minji, Domnu, kā ju mes grešnā om!" **9** Frikā delj svāntā u kāzut pā jej šā pā ominj šje ur vinjit sā lji ažući, kānd ur vāzut kic pešć ur apukat. **10** Isto aša asre āmirac Ivan šā Jakov, jej asre Zebedejevi fišjori šā urtašji alu Šimun. Ali Isus u zās alu Šimun: "Nuc tijā frikā. Dā aku, maj menkulo tu vi apuka pā ominj!" **11** Aša jej ur adus karurlje dā apā pā mal, ur lāsat kutotu šā lor sljedilit pā jāl. **12** Isus are ām unu dām varušurljelje. Om pljin dā

gubă lu väzutulă pă jäl šă su arukănt pă đinučiš ām nenče aluj
šă să aruga la jäl: "O Domnu, dakă numa tu vuješć, tu mă poc
āntrima." **13** Isus u măcăt măna aluj šă lu taknulit, šă u zăs: "Ju
găndesk. Fi čistilit!" Šă dănturdata guba lu lăsat. **14** Atunše
lu purunşjitulă să nu spuiă alu njime, čar asta să fakă: Elși să
mergă la popă šă să areći, dă pă aje, dă dokaz dă vražă, vi
trăbuji să adušj žrtvă dă čistilală ka kum Mojsije u zapovijedălit.
15 Svat dă jäl su širilit maj pă dăparcī, aša dă gărmadă dă lumi
ur vinjit să pujă ureći la jäl, šă să fijă ozdravalic. **16** A jäl să
tărăje pă lok pustulot šă să posvetilaskă la aruguminći. **17** Ām
una ză, Isus ānvăca, ave ām nenći pă mulc farizej šă učitelj dă
zakonu alu Mojsije kari ur vinjit dăm toći kumpănjilje dă Galileja
šă Judeja šă dăm Jeruzalem. Pučere alu Domnuluj are ku Isus
să ozdravalaskă pă bičež. **18** Atunše šjeva ka ominji ur vinjit šă
aduše pă om kari nu puće să umblji. Šă jej gănde să āl adukă
la Isus. **19** Ali nu are lok pă hundī să āl adukă ām nontru dă
gužva mari. Aša jej sur urkatăsă pă krov šă lor slăbuzăt ām
nontru păm krov ku pat dă tot la dă dă nenče alu Isus. **20** Kănd
u väzut ānkriđala alor, jäl u zăs aluj: "Omulji, grehurlje atelji ās
jirtaci." **21** Pă ešće vorbi farizejji šă učitelji dă zakonu alu Mojsije
să gănde: "Šjinji āj omusta šje svitešći aša protiv dă Dimizov?
Šjinji osim dă Dimizov poći să jerći grehurlje?" **22** Isus šćije šje
să găndešći, šă jäl lju zăs: "Adăšje vă āntribăc ešće stvarur
ām sufljičilje avoštři? **23** Šje āj maj ušuri dă zăs: 'Grehurlje cis
jirtaci!', ili să zăšj: 'Skolăci šă umblă?' **24** Ali numa să šćijec kă
Fișjoru alu Omu ari autoritet aišje pă pămănt să jerći grehurlje.
Dakă zăk alu fișjoru kari nu poći să umblji: 'Skolăci, jec patu šă
dući akasă!'" **25** Šă odma su skulatăsă šu lot patu pă šje are pă
košći, šă u fužjít akasă, šă pă kalji slavale pă Dimizov. **26** Šă

toc akulo asre āmirac, šā jej slavale pă Dimizov. Šā ku āmirală svite: "Astās anj văzut šjeva tari mari!" 27 Dă pă aje Isus u jišăt afară šā lu văzutulă pă carinik šje sā čima Levi, jăl šăđe ām carinarnică. Isus u zăs: "Sljedilešći mă pă minji!" 28 Šā jăl su skulat u lăsat kutotu, šā lu sljedilit. 29 Atunšje Levi ām kasa aluj u făkut mari slavălală păntru jăl; ku jej šăđe mulc carinici šā alci la masă. 30 Farizeji šā učitelji dă zakonu alu Mojsije, sur apukat sā gumunjaskă kapu su apukată sā svitaskă alu učenikurlje alor: "Adišje mănkăc šā bijec ku carinici šā ku grešnici?" 31 Isus u āntors vorba: "Eje kari ās sănătoş nu trăbă pă doktor, numa aluje kari ās bičež. 32 Ju nam vinjijt sā čem šā sā āntork pă pravedni, nego pă greşnă." 33 Jej atunšje jară u zăs: "Učenici alu Ivan šā alu farizejilor postulešći mulcī răndur šā sā arogă, ali učenici atej mănănkă šā be. Adăşje aj aşa asta?" 34 Isus u āntors vorba: "Pućec sā punjec pă goşc dă nuntă sā postulaskă kănd aj mladoženja ku jej? 35 Ali u vinji ză kănd mladoženja u fi lot āndărăt dă la jej, šā kănd u vinji vreme jej ur postuli." 36 Jăl lju spus dă una usporedbă: "Njime no rupi um dărab dă la novă colă šā su kărpaskă pă bătărnă, kănd ar faşji aje, pă haj novă colă ar ave gaură, a alu haj bătărnă nar pasali dărabu dă la novă col. 37 Njime nu varsă nov vinu ām bătărnă šā mari čuturica; nov vinu ar puknji ām čuturica šā sar vărsa vinu, a čuturica ar propadnuli. 38 Nov vinu trăbă sā fijă vărsat ām novă čuturica. 39 Šā njime dă pă šje u be vin bătărn nu găndeşći să be nov, kă zăşji: 'Bătărn aj dăstul dă bun.'"

6 Un dată pă zuva dă sămbăta Isus trăşje păm šjeva ka poljă dă pănică. Učenici aluj ur skos pănică šu u ribile ku mănjilje šā mănska. 2 Ali orikic dă farizej ljur zăs alor: "Adăşje făşjec šjeva šje nu aj ku zakonu ām tokmă pă zuva dă sămbăta?" 3

Isus ju āntors vorba: "Nac čitalit ām Svāntā kenvija, šje u fākut David kānd are jāl šā učenici aluj flāmānš? 4 Kum ur tunat ām kasa alu Dimizov, David šā u lot pita kari are pusā āndārāt dā žrtvā, kari čar poči popa sā mānāšji, šā su umpārcāt dām pite ku urtašji?" 5 Atunše jāl lju zās alor: "Fišjoru Omuluj āj Domnu dā sāmbāta." 6 Pā alta zuva dā sāmbāta jāl u mers ām sinagogā šā su apukat sā ānveci. Akulo are om alu kari are māna njimurogā. 7 Šā učitelji dā zakonu alu Mojsije šā farizeji sā ujta pā jāl sā vadā dakā lu āntrimalā jāl pā zuva dā sāmbāta. Šā jej dabe šjeva aščipta sā fakā krivo sā potā sā svitaskā protiv dā jāl. 8 Jāl šcīje šje sā gāndešći, šā u zās alu omuluje ku māna njimurogā: "Skolāci šā hajd dā dā nenči." Jāl su skulat šā stāče akulo. 9 Isus atunše u zās alor: "Ju gāndešk sā vā āntreb, āj benji sā fašj benji pā zuva dā sāmbāta, ili relli? Sā spasalaskā kustu ili sā uništilaskā?" 10 Atunše su ujtat okolo pā tot omu, šā jāl u zās alu omuluje: "Mācešcic māna!" Jāl u fākut aša, šā mānā ju fost sānātosā ka hajelantā. 11 Ali jej asre tari mirgiš šā sur apukat sā svitaskā šje sā fakā alu Isus. 12 Una zā u mers pā planinā sā sā arožji, šā jāl u fost akulo totā nopcé ām aruguminči la Dimizov. 13 Haje zua jāl u čimat pā dvanaest (12) učenikur la jāl pā kari lju akuljes šā lju čimat apostoli. 14 Ešće asre: Šimun pā kari lu čimat Petar, šā fračisu Andrija, Jakov šā Ivan, Filip šā Bartolomej; 15 Matej šā Toma, Jakov fišjoru alu Alfej šā Šimun čimat Revan, 16 Juda fračisu lu Jakov šā Juda Iskariot, kari u fi izdajica. 17 Kum vinje ku jej ām napoj žjos, jāl u stat pā čistinā dā ḫal hundī asre grupa dā učenici aluj šā mari gārmadā dā lumi sur akuljesāsā, jej ur vinjīt dām Judeja šā dām varuš Jeruzalem šā dām Tir šā Sidon varušurlje lāngā more. 18 Jej ur vinjīt šā āl punje ureći, šā sā fijā ozdravalic dām bičisugurlje alor. Isto aša u

ozdravalit pă heje kari ave relji duhovur ām jej. **19** Mulc găndē
să pujă măna pă jăl daje kă pučeri fužje dăm jăl să puće pă toc
să lji iscjetilaskă. **20** Atunšje su ujitat ām oč pă učenici aluj să
u svătit: “Ānfălušăcăvă voj kari ščec săraşj kă kraljevstva alu
Dimizov aj avostră. **21** Ānfălušăcăvă voj kari ščec flămănž, kă
vic fi sătuj. Ānfălušăcăvă voj kari plănžjec, kă voj vic rădi. **22**
Ānfălušăcăvă voj kari ščec mărzălic, rušunac să măncac ku relji
dă răndu alu Fişjoru Omuluj. **23** Kănd u vinji zue, ānfălušăcăvă
să sărec păm sus dă fălušăjă. Kă sigurno nagrada avostră u fi
mari ām nor. Haleluja! Nus are aşa să proroci tretiralică dă la
moşurlje alor! **24** Ali jao avovă, kari ščec găzdaşj, kă ac apukat
utjehă! **25** Jao avovă kari ščec sătulj, kă voj vic fi flămănž. Jao
avovă kari aku rădec, kă voj vic žalali să plănžji! **26** Jao avovă
dă kari toc benji svitešci, aşa isto fişjec pă mişjinoš prorokur,
moşurlje alor kari aşa fişjec.” **27** “A voj kari mă punjec ureći, vă
zăk: ‘Plăşjecăvă pă dužmanji avoştri. Făşjec benji alor kari vă
mărzăleşci. **28** Blagoslovulec pă eje kari vă blastămă! Arugăcăvă
dă eje kari relji vă kivinjeşci. **29** Hăl kari či luveşci păšci una
parci dă ubraz, āmbijă să haje parcí atunšje. Să alu hăl kari ac je
šuba nuj branalec să āc je să kămašă. **30** Dă alu toc, şje şjeri
dă la činji. Dakă je şjinjiva şjeva şje āj atov, nu şjire să ac de
ām napoj. **31** Aşa maj, făşjec alu altora kum ac găndi să vă
fakă avovă. **32** Dakă plăşjec numa pă eje kari vă plaşji pă voj,
şjefăldă hvală vic kăpăta? Ka să čak să greşnici plaşji pă eje
kari lji plaşji pă jej. **33** Să dăkă făşjec numa benji alu eje kari
faşji vovă benji, şjefăldă hvală vic kăpăta? Čak să greşnici faşji
aje. **34** Dakă dădec kečinj alu alor dă la kari aščiptăc să vă
āntorkă ām napoj, şjefăldă hvală vic kăpăta? Čak să greşnici dă
kečinj alu greşnici să potă ām napoj să kepiči kit lju dat. **35**

Plăšjec pă dužmanji avoštri, ažutăčalji šă dădec kečinj, ali nu
aščiptăc să vă āntorkă ām napoj. Atunše voj vic kăpăta mari
nagradă šă voj vic fi čimac fišjori alu Maj Mari Dimizov daje
kă jăl aj bun alu nezahvalni šă alu ubraznjiš. **36** Fijec miloš kă
jăl Tata dăm nor āj pljin dă milă.” **37** “Nu sudulec pă njime, šă
njime nu vu suduli pă voj. Nu osudulec pă njime, šă njime nu vu
osuduli! Jirtăc šă vu fi jirtat. **38** Dădec šă vu fi dat bună meră
astrănsă, zdrănsinată šă tari multă u fi vărsată ām saku avostru.
Kă ku ista mjeră šje voj dădec vu fi dată.” **39** Jăl lju spus izrekă:
“Poći unu orb să adukă dă mănă pă altu om orb? Nar kăđe jej
amăndojoj ām gropă? **40** Učeniku nu poći fi maj mari dă učitelju.
Jăl u fi ka učitelju aluj kănd su vježbăli dăstul dă benji. **41** Adăşje
vă ujtăc tot la cupljigă ām oču alu urtaku, a ām oču atov nu ves
dărab dă ljemn? **42** Kum poc zăšji alu urtaku: ‘Lasămă să skot
cupljigă dăm očuc’, kănd nu ves dărăbu mari dă ljemn ām oču
atov? Licemjeru, elši skočec dărăbu dă ljemn dăm očuc, kapu vi
puće maj benji să skoc cupljigă dăm oču alu urtaku.” **43** “Tot
bun ljemnu ari bun plod, šă tot ljemnu kari nuj bun, fašji nu bun
plod. **44** Tot ljemnu āj kunuskut dă pă plod šje fašji. Aşa lume nu
akulježi smokvur ili strugur dăm măršunj. **45** Om bun fašji bunji
stvarur daje kă ari bună sufljit, ali hej rov fašji stvarur relji daje kă
sufljitu lji rov. Gura svitešći, dăm šje ci sufljitu pljin.” **46** “Šă dăşje
mă čimăc: ‘Domnu! Domnu!', a nu făšjec šje vă zăk? **47** Ju vuj
spunji kum āj om kari vinji la minji să puji ureći la vorba ame, šă
askultă: **48** Jăl āj ka omu šje u gradalit kasa šă u kapalit adănkă
să pujă temeljurlje pă petră. U vinjit poplava šă u luvit apa ām
kasa šă njis nu su zdrănsinat daje kă are benji gradalită. **49** Ali
ala kari auzăt šje am zapovjedalit a nu făkut aje ka omu šje u
gradalit kasă pă pămănt făr dă temelj. Atunše u luvit apă ām

kasă, su răsăpit dăm turdată šă u fost răstunată dokraja šă čar gunojă u rămas."

7 Kănd u fost gata ku svatu šje svite alu lumi, jăl u mers ām varuš dă Kafarnaum. **2** Akulo are stotnik kari ave sluga pă kari āl cjenile šă kari are aša bičag dă are pă morči. **3** Stotnik u auzăt da Isus šă u mănat pă orikic Židov kari asre glavni la jăl, šă să să arožji, să vijă să āntremi pă sluga aluj. **4** Jej ur vinjit la Isus šă să aruga tari la jăl să vijă. Jej u zăs: "Omusta anume zaslužulešći să fašj aje päntru jăl **5** daje kă plašji pă narodu anostru, šă jăl āj ala kari u făkut sinagogă päntru noj." **6** Isus u mers ku jej. Šă jăl no mers dăparci dă la kasa, kănd stotnik u mănat pă urtašji aluj să zăkă: "Domnu, nu či činji să vij ām kasa ame kă ju nu mes vredan să vijă tu dăsup krovu amniov! **7** Kă njиш ju nu mă smatalăsk kă mes vredan să vjuv la činji. Aša numa ză vorba dă pă loku hundī ješć šă sluga amniov u fi āntrimat. **8** Kă šă ju mes kătănă kari trăbă să apukă zapovjedur dă la vođa amniov, ka kum am kătănj dăsupă minji kari trăbă să mă askulči. Ju kănd zapovijedalaskă alu unu: 'Dući!', šă jăl merži, šă alu aluje: 'Hajdi!', šă jăl vinji, šă alu sluga amniov kănd āj zăk: 'Fă asta!', šă jăl fašji." **9** Kănd Isus u auzăt aje šje u zăs, jăl su āmirat, šă su āntors la gärmadă šje āl sljedile šă jăl lju zăs: "Ju vă zăk kă njish pă unu Židov dăm Izrael nam aflat ku dăstafel vjeră!" **10** Kănd heje măDAC dăla stotnik su āntors akasă, jej or aflat pă sluga sănătos. **11** Dă pă aje, Isus u mers ām varuš šje să čamă Nain. Učenici aluj šă gärmadă dă lumi umbla dă pă jăl. **12** Ali kum ur vinjit dă apropi la uša dă varuš, u väzut kum dušje pă om mort să āl āngropi. Mumăsa alu omula mort are vădoja, šă je ave čar unu fišjor. Šă la mărmănci măržje multă lumi. **13** Kănd u väzutu Domnu, jăl ave milă, šă ju zăs: "Nu plänžji." **14**

Atunšje jäl u pus mäna pă kärpašo, šä ominji šje āl dušje u stat.
Atunšje jäl u zäs: "Fišjorulji, ju ac zäk: 'Skoläčí!'" **15** Šä omu mort
su skulat šä su apukat sā svitaskä šä Isus lu datäla la mumäsa.
16 Mari frikä u kázut pă jej toc šä su apukat sā hvalalaskä pă
Dimizov, šä zäšje: "Mari prorok u vinjit äntri noj! Dimizov u vinjit
sä ažuči alu lume aluj." **17** Šä hiru dä asta u mers ām Judeja šä
okolo. **18** Učenici alu Ivan āj spunje dä kutotu šje sā događale.
Kapu Ivan u čimat pă doj učenikur aluj **19** šä lju mänat la Domnu
sä āl äntribi: "Ješć tu ala kari Dimizov u zäs kă träbä sā vijä ili
träbä sā aščiptänj pă altu?" **20** Känd u ažuns jej la Isus, jej u zäs
kă Ivan šje bučazä nju mänat sā či äntribänj: "Ješć tu ala kari
Dimizov u zäs kă träbä sā vijä ili träbä sā aščiptänj pă altu?" **21**
Isus baš äntrima atunšje pă multä lumi däm bičišugur, mukur šä
lji oslobodule däm rov duh, šä alu mulc ominj orb lji däde sā
vadä däm tot suflitu. **22** Isus lju äntors vorba: "Dušjec ām napoj
la Ivan šä spunjecaj šje ac väzut šä ac auzät, šje ām fäkut: kă
orbi ās äntrimac, šä poći viđe, šlagärzäci poći umbla, gubavci
sä čistilešci, šä surži poći sā audä, morci sā skolä ām kust, šä
alu sārašj propovijedalešci Hir fälos. **23** Šä blagoslovulit āj om
kari nu aflä njimika ām minji šje poći uvredälastakä." **24** Känd u
fužjut glasnici alu Ivan ändärät, Isus su apukatäsä sā spujä alu
gärmadä dä Ivan: "Šje ac mers sā viđec ām pustinjä? Trskä
kum sā ljugäna pă vänt? Naravno kă nu! **25** Ili šje ac mers sā
viđec? Atunšje ac mers sā viđec kum āj ämbärkatä ām šjefelj
colji delj mändri? Naravno kă nu! Eje kari ās mändru ämbräkac
šä kustä ām luksuz, pă eje lji pućec afla ām palačur dä kraljur.
26 Atunšje šje ac mers sā viđec? Pă prorok? Naravno kă da!
Ju vä zäk, šä maj mult dä prorok! **27** Jäl āj om dä kari aj skris
āj ām sväntä kenvija: 'Ujtäčävä, asta āj amnjov glasnik mänat

să pripremalaskă ām nenčí kalje ata.' **28** Anume vă zăk, dăm
toc ominj kari su avutăsă, nu are maj mari dă kit dă Ivan. Ali
majmikă ām kraljevstva alu Dimizov āj maj mari dă jăl!" **29** Toc
kari u auzăt ur priznalit kă šje Dimizov ānvacă āj benji, čak šă
carinici. Eje ās kari Ivan lju bučuzat. **30** Ali farizeji šă učitelji dă
zakonu alu Mojsije ur odbjilit planu alu Dimizov šje ave pāntru
jej. Jej ur odbjilit să lji bučeži Ivan. **31** Isus u zăs atunšje: "Ku šje
să usporedilenj pă ešće ominj ām asta vremi? Kum samänă
jej? **32** Jej ās ka kupiji mišj šje njimik nu lji pasalešći, kari šadī
pă trg, šă să čamă una pă alt: 'Kănd anj kăntat pāntru voj, voj
nac žukat, šă kănd anj kăntat trišč kănciši pāntru voj, voj nac
plāns!' **33** Aša kănd u vinjit Ivan šje bučază jăl nu mänka pită
njiiš nu bije vin, mar voj ac zăs: 'Jăl ari drak ām jăl!' **34** Šă ju,
Fišjoru alu Omu, am vinjit, šă ju mänkam šă bjem, ali voj zăšjec:
'Ujtăcăvă! Flämänd šă butor, urtaku lu carinici šă alu grešnici!'
35 Ali mudrostu alu Dimizov su arătat kă āj anume dă la toc
kari u apukat." **36** Unu dăm farizej Šimun, lor čimatulă pă jăl pă
večeră, aša Isus u mers la farizejula akasă šă šu aflatusă lok
la masă. **37** Dăm turdată u vinjit una tari grešnă mujeri, kari u
saznalit kă jăl āj akulo šă kă mänänkă la farizej, šă je u vinjit
akulo, u adus tari skumpă uloj ku miroš ām skumpă ujagă dăm
petră. **38** Je u stat dănapoju aluj, la pišjorilje aluj, šă su apukat
să plăngă. Atunšje su apukat să āj spelji pišjorilje aluj ku lăkrmilje
alji, šă să ašcargă pišjorilje ku păru alji. Je āj săruta pišjorilje
aluj, šă ku uloj mänze. **39** Kănd u väzut aje farizeju Šimun kari
lu čimatulă pă večeră, jăl să āngănde ām jăl sängur: "Să fijă
omusta anume prorok, jăl ar šci kă je āj tari grešnă mujeri." **40**
Isus ju zăs: "Ju am šjeva să ac zăk cijă Šimun." Šă Šimun u zăs:
"Učitelju ză." **41** Isus u vorbit: "Are om kari dăđe kečinj šă jăl ave

doj daturaš. Unu ji are dator petsto banj dām aržjint a halalānt pedeset banj dām aržjint. **42** Njiš unu dām jej nu u dat a nu ave dām šje sā āj āntork, šā omula u jirtat alu amāndojoj. Aku spunjec kari ar trābuji sā āl plakā maj tari?" **43** Šimun ju āntors vorba: "Kā ar trābuji sā fijā ala alu kari ju jirtat maj mult." Isus ju zās: "Benji aj prosudulit." **44** Atunše su āntors la mujere šā jāl u zās alu Šimun: "U vejs pā mujeresta? Ju am vinjit ām kasa ata ali nu maj dat apā pāntru pišjorilje amelji, a je mu lju spālat ku lākrmilje šā lju aščers ku pāru alji. **45** Nu maj sārutatāmā pā minji, ali je mu surātat pišjorilje dā kānd u vinjit ām nontru, no stat sā mā sārući. **46** Tu nu maj unsā kapu ku uloj ali je mu unsā kapu amnjov ku uloj ku parfem. **47** Dām asta rānd ju āc zāk cijā: 'Mulči grehur jisā jirtači, daje kā mu plākut tari. Alu ala kari ari maj pucānj dā jirtat, ala maj pucān mu arātat plākāturā.'" **48** Atunše u zās alu mujere: "Grehurlje atelji šā jirtači." **49** Atunše eje kari asre la masā ku jāl sur apukat sā svitaskā una ku alt: "Šinji ar puče asta sā fijā kari šā grehurlje jartā?" **50** A jāl u zās alu mujere: "Ānkriðala ata ču spasalit. Dući ām putuljalā."

8 Dā pā aje, Isus u mers pām alčilje varušur šā satur, sā propovjedālaskā šā sā svitaskā dā Hir fālos dā kraljevstva alu Dimizov. Dvanaest (12) učenikur umbla dā pā jāl, **2** šā šjeva ka mujerilje kari Isus lju oslobođulit dām rov duhur šā dām bičišugur: Marija (kari are dām varuš Magdala, kari u mānat sedam drašj dām je), **3** Ivana (bāšāca alu upravitelj Kuza a jāl are upravitelj pāntru Herod), Suzana, šā mulči alčilje cāngāšj. Jelji lji služule ku benjilje šje ave. **4** Mari gārmadā sā akuljiže šā lume inka vinje la Isus dām tot varušu. Isus u svātit alor ku usporedbā **5** "Om šje samānā u mers sā seminji sāmānca aluj. Šā kum sāmāna orikiči dām sāmancurljelje u kāzut pā kalji. Šā sāmānce are kālkatā,

pān šje nor vinjiti vrabujilje šā lju mānkalji. **6** Šā orikići ur kāzut
āntri petri šā jelji ur kriskut friš, ali sur uskat kā lji ibize vlagā. **7**
Šā orikići sāmāncur ur kāzut āntrā māršunj šā u kriskut ku jej
una, ali lji šāguša māršunji. **8** Šā orikići u kāzut pā bun pāmānt,
šā u kriskut šā u avut sto rāndur majmult." Kānd Isus u fost
gata ku usporedba u mužjit: "Punjec ureći voj kari avec ureći sā
auzāc!" **9** Učenici aluj lor āntribat pā Isus atunšje, šje značale
usporedbe. **10** Isus u zās: "Avovā Dimizov u dopustulitā sā
prišipek tajnurilje dā kraljevstva alu Dimizov, ali alu alci trābā sā
sā spujā ām usporedbur; ka kum u zās prorok Izaija: Ās eje kari
sā ujtā ali nu veđi, kari audī ali nu prišjepi. **11** Aku usporedba
značalešći asta: Sāmānca āj ka Vorba alu Dimizov. **12** Sāmānca
kari āj pā kalji, ās ka eje ominj kari audī Vorba, ali draku u vinji
šā lji je vorba āndārāt dām sufljičilje alor, sā nu potā ānkradā sā
nu sā spasalaskā. **13** Aje sāmānca āntri petri ās la ominj kari
audī Vorba šā u apukā ku fālušājā ali nari korjen. Jej ānkređi nu
dā lungat šā atunšje ām vreme dā ānšjirkalā jej kađi āndārāt. **14**
Sāmānca kari u kāzut āntri māršunj šā ka ominj kari audī Vorba,
ali kum vreme fužji jej sā astrānži ku brigurlje ām kust, šā dā
gāzdāšije, šā žāndur ām kust, šā eje nu adušji bun plod. **15** Ali
sāmānca kari kađi pā bunā pāmānt aje eje ominj kari audī Vorba
šā u cānji ām sufljitu bun, jej ās ustrajni šā u adušji bun plod." **16**
"Njime nu acāča lampā sā u puja dāsup ter ili dāsup pat. Nu, jāl
u punji pā svijećnjak aša toc u viđe luminā kānd vinji ām nontru
17 atunšje kutotu šje āj aku askuns, šā šje āj pā askuns fākut,
kutotu u jāša afarā. **18** Daje pāzec kum auzāc. Kā šinji ari ju fi
dat maj mult, šā šinji gođe nari njimika, dā la jāl u fi lot čak šā
aje carā šje samānā kā ari." **19** Alu Isus u vinjiti mumāsa šā fraci
sā āl posjetilaskā pā Isus ali jej nu puće sā vijā apropi dā jāl dā

rănd dă gărmadă. **20** Šinjiva u javalit alu Isus: "Mumăta ata šă fraci atej stă afară či aščaptă." **21** Isus lju u zăs: "Mama ame šă fraci amej ās eje kari audī Vorba alu Dimizov, šă u kustă." **22** Una ză Isus šă učenici aluj ur tunat ām čamac šă să mergă pă alta parci dă galilejsko jezero. Isus u zăs: "Hajd pă haje parci!" Aša sur maknulit dă la mal. **23** Ali kum plovule jej, pă Isus lu furat somnu. Atunše oluja ku văntu una su slabuzăt pă jezero šă jej asre ām opasnost, daje ka karu să umplje ku apă. **24** Jej ur mers la Isus šă lor skulatulă ām frikă šă mužje: "Domnu, Domnu, noj nji āntupenj!" Aša su skulat šă u zapovjedalit alu văntu šă alu valuvurljelje să să putuljaskă. Oluja su putuljut šă are putuljală. **25** "Hundī vi ānkriðala?", Isus lju āntribat pă jej. Ali jej asre pljinj dă frikă šă āmirală, šă u zăs una la alt: "Šinji āj asta čak šă văntu šă valuvurlje āl punji ureći pă jäl känd zapovijedalešći?" **26** Jej ur plovulit pän la malu dă Geresa, kari āj pă alta parci dă Galileja. **27** Kum Isus u pus pišjorilje pă pämänt, ju vinjit dădänenći om däm varuš kari are mar da multă dobă ku draşj ām jäl. Jäl nu purta colji, šă nu kusta ām kasă mar ām gropur. **28** Känd lu văzutulă pă Isus, jäl u mužjit tari šă u kăzut dădänenći la jäl šă däm tot graju u mužjit: "Šje găndešč dă la minji, Isuse Fišjoru alu Dimizov, Maj Mari? Ju mă arog la činji să nu mă mučulešć!" **29** Draku āl canje mar multă vremi. Majnti ominji ku lancurlje āl ljiga šă āl paze, ali jäl tod daje rupe lancurlje šă draku lu mănat ām pustinjă. Isus u dat zapovjed alu rov duhu să ješi afară däm jäl. **30** Isus lu āntribat: "Kum či čem?" Jäl u zăs: "Legija", daje kă mulc draşj asre ām jäl. **31** Šă jej sur arugat la Isus să nu lji đe zapovjed să mergă ām gropă făr dă dno. (*Abyssos g12*) **32** Akulo are mari stadă dă porşj šje mănska pă parče dă đal, šă jej sur arugat să dozvolulaskă să tunji ām jej, šă Isus lju dazvolulit. **33**

Drašji dām omula u fužit ām gārmadā poršj, šā stada dā poršj ur arljigatā dā pā dal ām jezero šā akulo sur āntupit. **34** Ominji šje paze stado u skāpat kānd u vāzut aje, šā jej ur dus hir ām varuš šā ām sat. **35** Šā lume ur vinjit sā vadā šje u fost aje. Kānd ur vinjit la Isus, jej ur aflat pā omu šje are ku drašj ām jāl are āmbrākāt, šā šāđe la pišjorilje alu Isus ku fire sāntosā. Šā kānd u vāzut aje kutotu jej sur ānfrikušat. **36** Hej kari ur vāzut or spus kum Isus u oslobodulešci pā omu ku drašj. **37** Ali tota lume dām lok ām Geresa ur zās alu Isus sā fugā dām akulo kā asre tari ānfrikušac. Isus u tunat ām kar šā gānđe sā fugā ām napoj. **38** Omu dām kari Isus u mānat afarā dām drašj sā aruga la Isus: "Pot sā fug ku činji?", ali Isus lu mānat šā ju zās: **39** "Dući ām napoj akasā, šā spunji alu toc kutotu šje Dimizov u fākut dā činji." Aša u mers akasā šā u širilit ām varuš kutotu šje Isus u fākut pāntru jāl. **40** Gārmadā are akulo sā āl pozdravalaskā pā Isus kānd su āntorsusā pā alta parči dā jezero, jej toc tari āl aščipta pā jāl. **41** Atunše su pojavalit om kari sā čima Jair vođa dā sinagogā. Jāl u vinjit la Isus šā u kāzut žos la pišjorilje aluj šā sā aruga la jāl sā vijā la jāl akasā daje kā **42** jedina fata aluj dā dvanaest aj (12) dā bātārnā are pā morči. Isus u mers dā pā Jair kānd mulc sā āmpinžje sā fija dapropi dā jāl. **43** Ām gārmade are mujeri kari kārvarale dvanaest (12) aj šā je u čiltit kutotu šje ave pā doktur ali no aflat pā njime kari ar puće sā u ozdravalaskā. **44** Je u vinjit pā dānapoj šā su apukat pus dā cola alu Isus, šā sānžilje u stat sā kuri. **45** "Šinji u pus māna pā minji?", u āntribat Isus. Toc zāšje kā nu ur pus. Atunše Petar u zās: "Domnu, tu vejs kum sā āmpinži toc ominji la činji!" **46** Isus u zās: "Šinjiva u pus namjerno māna pā minji kā am sāmcāt pućere kum jašā afarā dām minji." **47** Kānd u vāzut mujere kā

majmult nu poći canje ām je, je u vinjit ām nenći trāmurānt dā frikā, u kăzut ām njenće alu Isus šā u spus la toc adăšje u pus măna pă jăl, šā kum u fost ozdravalită dām turdată. **48** Isus u zăs: "Fato, ānkriđala ata ču ozdravalit. Dući ām putuljală!" **49** Kănd Isus svite ku mujere, glasniku dām kasa alu vladaru dā sinagogă u vinjit šā u zăs: "Fata ata āj mortă. Nu āl gnjavali pă učitelj!" **50** Kănd u auzăt Isus aje, jăl u zăs alu Jair: "Nuc fijă frikă! Numa ānkređi mijă šā je u kusta!" **51** Kănd ur vinjit jej la kasa, Isus nu lăsă să mergă ām nontru ku jăl osim Petar, Ivan, Jakov šā mumăsa šā tatusu alu fate haje. **52** Šā toc ām kasa plānžje šā u žalale, aşa jăl u zăs: "Nu plānžjec. Je nuj mortă, numa să kulkat!" **53** Jej āl răđe pă Isus, kă jej asre sigurni kă je āj mortă. **54** Isus atunşje u apukatu dā măna šā dām tot graju u mužjit: "Skolăci kupilu amnjov!" **55** Šā duhu alji su āntorsăsă šā je su skulat dām turdată. Isus u dat zapovjed atunşje să āj đe šjeva să mănhășji. **56** Roditelji alji asre āmirac a Isus lju purunşjit pă roditelji să nu spujă alu njime šje u fost.

9 Isus u čimat pă dvanaest apostolur la jăl šā jăl lju dat pučeri šā autoritet pă toc drašj, šā pučeri să āntremi bičišugur. **2** Atunşje Isus lju mănat afară šā să proglasalaskă kraljevstva alu Dimizov šā să ozdravalaskă pă bičež. **3** Isus lju zăs alor: "Nu loc njimika ku voj pă kalje avostră, njиш botă, njиш taškă, njisher mănkari, njisher banj. Njime să nu je maj una kămašă ku jăl. **4** Ām kari godje kasa măržjec, fijec akulo pănušje nu fužjec dām varuš. **5** Hundī godje nu vă punji ureči, fužjec dām ala varuš šā ām znak dā upozorenje kă āl laš la sudbina aluj, skutărăcăvă prašina dā pă pišjori." **6** Aşa jej sur lot afară să mergă dām sat ām sat să propovjedalaskă Hir fălos šā ozdravalaskă pă bičež pă hundī godje meržji. **7** Vladar Herod u auzăt dā kutotu šje Isus u făkut, šā

are zăbunijit kă orikic zăšje kă Ivan Krstitelj u uskrnulit dăm morc.

8 Šă orikic zăšje kă prorok Ilija su arătat pă pămănt kănd alci gănde kă unu prorok dă kănva u vinjit ām kust. **9** Ali Herod u zăs: “Ju am tijet kapu alu Ivan, ali šinji āj omusta dă kari aud dăstafele vorbi?” Jăl da be šćipta să vadă pă Isus. **10** Kănd sorăntors apostoli ur spus alu Isus kutotu šje ur făkut. Atunše Isus lju dus pă lok pustulot apropi dă varuš Betsaida. **11** Lume ur saznalit šă ur sljedilit pă Isus. Aša lju apukat la jăl šă lju spus dă kraljevstva alu Dimizov šă u ozdravalit pă eje kari asre bičež. **12** Mar kitră dă sara Dvanaest apostolur ur vinjit la Isus šă ur zăs: “Mănă pă lumi āndărăt, aša să mergă să āš atflii lok dă kulkat šă dă mănkat kă noj šćenj ām pustinjă ajišje.” **13** Isus lju zăs: “Voj dădecăljii šjeva dă mănkat.” Jej ur ăntors vorba: “Noj avenj čar pet darabur dă pită šă doj pešć. Noj săngur să mărzenj šă să kumpărănj mănkari dă totă lumesta?” **14** Jej ur umărat hundīva pet hiljada dă bărbec, Isus u zăs alu učenici aluj: “Punjecăljii să šadă ām grupur po pedeset lumi să šadă una.” **15** Šă apostoli ur făkut kum lju zăs, lju pus pă toc să šadă žjos. **16** Atunše Isus u lot pet dărabur dă pită šă doj dărabur dă pešć šă su ujitat sus ām nor, Isus u blagoslovulit šă u ruptă ām dărăbelji, atunše u dat alu učenici aluj să pujă dădănenći alu lumi. **17** Šă jej toc ur mănkat šă asre sătulj. Šă jej ur akuljes dvanaest košarur dă dărăbelji šje ur rămas. **18** Undată kănd su ăntors Isus pum parći să să aroži, učenici asre ku jăl šă Isus u ăntribat: “Šje zăšji lume šinji mes ju?” **19** Jej ur ăntors vorba: “Ivan šje Bučază, makar orikic zăšji Ilija prorok a hejelanc kă ješć prorok dă kănva kari u usksrnulit dăm morc.” **20** Isus u ăntribat: “A voj? Šje zăšjec voj, šinji mes ju?” Petar u ăntors vorba: “Tu ješć Krist kari āj mănat dă la Dimizov!” **21** Isus u dat atunše zapovjed mari, šje lji

branale sā spujā asta alu šjinjiva kā jāl āj Mesija. 22 Atunšje Isus u zās: "Ju, Fišjoru alu Omuluj trābā sā pāc mulci patnjur. Bātārnji kari ās glavni āntri židovur, mari popur šā učitelju dā zakonu alu Mojsije mu odbacali. Jej mur amurā, a ju treći zuā uj uskrsnuli." 23 Atunšje Isus u zās alu toc: "Dakā šjinjiva gāndešci sā mā sljedālaskā pā minji, elši trābā sā odbijalaskā sā kušci dā pā žāndurlje aluj, jāl sāngur sā āš je krušje aluj totā zua šā sā mā sljedālaskā pā minji. 24 Šinji god gāndešci sā āš spasalaskā kustuš ala lu perdi do kraja, šā Šinji gođe šu perdi kustuš pāntru minji ala su spasalisā vječno. 25 Šje ari benji om dām aje dakā kapātā celi svet, a jāl āj uništilit ili pārdut? 26 Dakā āj alu šjinjiva rušunji dā minji ili dā vorbilje amelji, šā ju Fišjoru alu Omuluj ju fi rušānji dā ala om, kānd uj vinji ām slava aluj, ām slava alu tatusu šā ām slava alu svānc andēji. 27 Anume ju zāk, ās orikic kari stā ajišje kari nor muri majnti dā šje nor viđe kraljevstva alu Dimizov." 28 Hundīva osam zālji dā pā ešće svatur Isus u lot pā Petar, Ivan šā pā Jakov ku jāl, šā u mers sus pā īdal sā sā aroži. 29 Atunšje kum sā aruga, ubrazu aluj u ščimbat tari, šā coljilje aluj sur ščimbat am alb dā svitlaze. 30 Doj ominj su pojavalit, svite ku Isus. Eje asre Mojsije šā prorok Ilija. 31 Jej su arātat ām slavā šā jej svite dā morči aluj šje u fi ām Jeruzalem. 32 Pā Petar šā pā urtašji aluj lju furat somnu ali jej sur skulat šā lor vāzut pā Isus ām slava aluj ku doj ominj šje stāče ku Isus. 33 Kānd jej fužje, Petar u zās alu Isus: "Domnu, anovā nji benji ajiš! Lasā fāšjenj tri koljibur: unu pāntru činji, šā unu pāntru Mojsije šā unu pāntru prorok Ilija." Jāl nu šćije šje svitešci, sāmāna kā bulunzešci. 34 Šā kānd Petar svite, oblak u vinjiti dasupra pā Petar šā pā urtašji aluj šā jej su ānfrikušat. 35 Atunšje su āuzāt graj dām oblak: "Asta āj Fišjoru amnjov, ju lam

izabralit! Punjec ureći la jāl!" **36** Kānd graju su auzāt, Isus are sāngur. Učenici ur tākut šā nor spus alu njime šje ur vāzut. **37** Hajelantā zā Isus šā učenici aluj ur vinjīt žjos dā pā īal šā āl aščipta gārmadā dā lumi. **38** Ām gārmade are om kari mužje: "Učitelju, ju mā arog, ujtācī pā fišjorum daje kā jāl āj jedini kupilu amnjov! **39** Ujtācī, duh āl napadalešci šā jāl dām turdatā cāpā, āl skutārā ām gārčur šā fašji spumi la gurā šā dabe fužji dā la jāl, ku mukā ām āl bači. **40** Ju mam arugat la učenici atej kari as re ku noj dakā ar puće jej sā mājā pā draku afarā ali jej nu puće."

41 Isus u āntors vorba: "O voj nevjernā šā ubraznikā generacijā! Kitā dobā trābā sā fjuv ku voj? Kitā dobā trābā sā vā trpālesk? Adāl pā fišjoruc ajišje!" **42** Kānd kupilula u vinjīt la Isus, draku lu vārlījt žjos šā āl skutura am gārčur. Isus lu mužīt pā duhu rov šā pā kupilu lu ozdravalit, šā ām napoj lu dat la tatusu. **43** Jej asre toc āmirac la autoritetu aluj šā kit āj dā mari Dimizov. Atunšje kānd inka toc sā āmira šje u fākut, Isus u svātit ku učenici aluj:

44 "Zapamtalecā vorbilješće, šā āngāndēcavā dā jelji." Isus u zās: "Ju, Fišjoru alu Omuluj uj fi dat ām mānjilje alu omuluj." **45** Jej nor prišiiput šje u gāndit jāl ku aje sā zākā. Značenje are askunsā dā la jej, a alor lji are frikā sā āl āntrebi pā jāl dā aje. **46** Učenici su apukat sā raspravjalaskā šinji dām jej ar puće sā fija maj mari. **47** Isus lji šćije gāndu ām sufljičilje alor atunšje Isus u lot pā kupil mik šā lu pus lāngā jāl **48** atunšje lju zās: "Šinji gođe apukā pā kupilusta mik ām numilje amnjov apukā pā minji. Šā šinji gođe apukā pā minji, apukā isto šā pā ala kari mu mānat. Daje kā maj mik āntri voj āj maj mari." **49** Ivan u zās: "Domnu noj anj vāzut pā unu om kari ām numilje atov mānā drašj afarā dām ominj šā noj anj zās sā nu fakā aje, daje kā jāl nu āj unu dām noj." **50** Isus u zās aluj: "Nu āj branalec, kā šinji gođe nuj

protiv dă voj, āj dă voj." **51** Vreme are apropi kănd Isus trăbuje să fijă dus napoj ām nor, atunşje tari su odlučulit să mergă ām Jeruzalem. **52** Isus u mănat glasnišj ām nenći la jăl a jej ur vinjit ām unu sat ām Samarija să pripremalaskă lok păntru jăl. **53** Ali lume akulo nu lu apukat ām benji, daje kă are pă kalje dă Jeruzalem. **54** Kănd ur văzut učenici Jakov šă Ivan ur äntribat: "Domnu, găndeşc să cimănj fok dăm nor să lji uništălaskă?" **55** Isus su āntors la jej šă lju făkut dă njimika pă Jakov šă pă Ivan. **56** Šă jej ur mers ām altu sat. **57** Kum măržje Isus šă učenici pă kalji, şjeva ka omu u zăs alu Isus: "Ju uj meržji ku činji hundī god vi meržji šă tul!" **58** Isus u zăs: "Lisicurlje ari skloniše šă vrăbujilje ari gnjezdurlje alor, ali Ju Fişjoru alu Omuluj nam lok hundī să ām pujă kapu." **59** Isus alu altuje u zăs: "Sljedileşci mă!" Omu u zăs: "Domnje, lasămă elşi să mă dukă să āngrop pă tata amnjov." **60** Isus u zăs aluj: "Lasă pă morc să āš āngropi pă morc, ali tu dući šă propovjedaleşci kraljevstva alu Dimizov!" **61** Akulo are inka unu om kari zăşje: "Ju čuj sljedili pă činji, Domnu ali elşi lasämă să mă pozdravalesk ku toc akasă." **62** Šă Isus ju āntors vorba: "Njime kari punji măna pă plug šă să ujtă ām napoj dă pă jăl, nuj bun dă kraljevstva alu Dimizov."

10 Dă pă ešće stvarur Domnu u odredilit sedamdeset doj učenikur šă lju mănat ām nenći, doj pă doj la tot varušu šă lok la kari jăl isto ašcipta să mergă. **2** Isus u zăs alor: "Žetva āj mari ali pucanj ās lukroj, dăm ala rănd arogăči la stăpănu dă žetva să măji maj mulc lukroj ām polja aluj. **3** Aku dući ali punji ureći. Ju vă măj pă voj ka pă birkă mikă äntri lup! **4** Nu loc ku voj đibularuš ili taškă ili cipiliš, šă nu sta dă lungat ām svat ku ominji pă kalji să nu zgubec vreme. **5** Elşi stvar šje trăbă să zăşjec kănd vinjec la kasa āj: 'Putuljală fijă la kasasta!' **6** Dakă om

kari gāndešči putuljală kustă ām kase putuljala u fi ku jāl, ali dakā nu, putuljala u vinji ām napoj la voj. **7** Rāmānji ām aje ista kasa, mānānkă šā be šje ari jej, kā lukroju āj vredan dā šje u lukrat. Nu vā selilec dām una kasa ām alta. **8** Dakā māržjec ām bilo kari varuš šā jej vā apukā ām benji voj mānkāc šje vā punji dādānenči **9** šā ozdravalecā pā bičež kari ar fi akulo, šā spunjecāli kā Kraljevstva alu Dimizov āj apropi. **10** Ali dākā vinjec ām varuš hundī nu vā apukā, atunše dušjecāvā pā ulicur šā zāšjec: **11** Čak šā prašina dām varušu avostru kari su apukat pā pišjorilje anoštri, brisalec dā pā noj, protiv dā voj! Ali šā voj ac trābuji sā šćijec kā kraljevstva alu Dimizov āj apropi. **12** Ju vā zāk kā pā zuve dā sudulală u fi maj ušuri lu varušu Sodoma dā kitā dā varušula.” **13** Isus u zās: “Jao avovā ominjilor dām Korazine! Jao avovā ominjilor dām Betsaido! Kā sā vi fost dastafel čudo ām varuš Tira šā am Sidon ka kum su dogodulit la voj ām varušu avostru, jej dā kānva sar vi ānkājit, šāzut ām colji dā kecā, šā ām šjinušā znak dā ānkājală. **14** Anume ām zuve dā sudulală Tira šā Sidonija maj benji ur trešji dā tu! **15** Šā voj ominji dām Kafarnaum! Pānām nor voj vic rāđika? Ām podzemlje vic fi arunkac. (**Hadēs g86**) **16** Šinji gođe audi pā voj, mā audi pā minji, a šjinji odbacalešči pā voj, pā minji odbacalešči, šā šjinji gođe odbacalešči pā minji, odbacalešči pā Dimizov kari mu mānat!” **17** Sedamdeset doj učenikur su āntors ku fālušājā. Jej ur zās: “O Domnje, čak šā drašji nji punji ureći ām numilje atov.” **18** Jāl lju zās alor: “Ju mā ujtam la Sotona kum kađi ka munje dām nor. **19** Aku punjec ureći! Ju vam dat autoritet sā kālkāc pā šarpi šā pā škorpionur šā ku kutotu pučere pā sāla dā dužmanj, šā njimik nu vic pāčā rov. **20** Tot daje nac trābuji sā vā ānfālušāc kā duhovur vā punji ureći. Fijec fāloš la aje kā numilje avoštri ās skrišā ām

nor." 21 Ām ala šas Isus su ānfālušăt ām Duhu svänt šă u zăs:
"Tata, Domnu pă pămănt šă pă nor, ju dov hvală cijă daje kă tu
aj askuns ešće dă la mărđoj šă dă la păršjipuc, šă aj arătat alu
hej 'miš' pă pămănt. Da, Tata, cijă asta că să veđi." 22 Šă Isus u
zăs: "Kutotu mu fost dat ām povjerenje dă la Tata amnjov. Njime
nu kunošći pă Fišjoru šă njime nu kunošći pă Tata, numa Fišjoru
kunošći, šă alu heje kari Fišjoru găndešći u kunošći pă Tata." 23
Atunšje kănd are jej săngur, Isus su āntors la učenici aluj šă u
zăs: "Blago avovă kă oči avoštři asta veđi! 24 Sigurno mulc
proroš šă kraljur dă kănva gănde să vadă stvarurlje kari voj
viđec, ali jej no putut să vadă, šă să audă šje voj ac auzăt, ali
nor auzăt." 25 Šjeva ka učitelju dă zakonu alu Mojsije su skulat,
să āl iskušulaskă pă Isus šă lu āntribat: "Učitelju šje trăbă să
fakă să kapăt kust dă erikeš? Kum āl pot kăpăta?" (aiōnios g166)
26 "Šje zăšji zakonu alu Mojsije? Kum prišjep aje?" 27 U āntors
vorba: "Plaši pă Domnu Dimizovu ku tot sufljitu atov, ku duša
ata, ku pućere, šă ku kutotu găndu atov, pă susjedu atov kă pă
činji săngur!" 28 Isus u zăs aluj: "Benji aj zăs, aša fă šă vi kusta."
29 Ali kum gănde să areći kă āj pravedan, lu āntribat pă Isus: "Ali
šinji āj susjedu amnjov?" 30 Isus u zăs: "Are om kari are pă
kalji dă Jeruzalem, are sus ām varuš Jerihon kari are žjos u
fost pljačkalit šă lăpădat, bătut pă morči dă la pljačkaš šă lăsat
pă drik. 31 Popa dă židov slučajno măržje pă kalje šă kănd lu
văzut, u fužit pă lăngă jăl numa pă alta parći. 32 Isto aša Levit,
pomočniku alu popa u vinjit isto pă kalje haje. Kănd u vinjit pă
lokula šă lu văzut, isto u mers pă alta parći dă kalji. 33 Napokon
Samaritanac kum măržje pă kalji u vinjit pă lăngă jăl šă kănd lu
văzut lu apukat mila dă jăl. 34 Jăl u mers la jăl u vărsat uloj šă
vin, šă ju ānvălit ranurlje. Atunšje lu pus pă magar šă lu dus ām

fugadov aša su brinulit dă jäl. **35** Odma hajelantă điminjacă kum fužje ju dat lu gazda dă kasa šjeva ka banji šă u zăs: ‘Je sama dă jäl, šă dakă asta nu u fi dăstul banj, dă kutotu šje u čilti, ju cuj plăci razlika kănd mă āntorkă ām napoj.’ **36** Dă pă gandala ata šje găndešć kari dăm ešće tri su arătat ka susjedu alu omusta kari u fost pljačkalit šjinji maj benji u ažutat?’ **37** Jäl u āntors vorba: “Ala pă kari lu apukat mila dă jäl.” Atunše Isus ju zăs aluj: “Dući šă fă šă tu isto ka jäl.” **38** Kum ur mers maj menkulo, Isus u vinjit ām unu sat hundi are mujeri šje să čima Marta kari lu apukat pă jäl ām kasa alji. **39** Marta ave soră šje să čima Marija kari u šazut la pišorilje alu Domnu šă punje ureći la kutotu šje jäl svite. **40** Ali Marta are ām brigur dă kutotu šje trăbă să fakă. Aša u vinjit la Isus šă ju zăs: “Nu či dori Domnu, kă sora ame mu lăsat pă minji săngur kutotu să poslužulesk? Šjeva zăj să vijă să ām ažući.” **41** Domnu ju zăs: “Marta, Marta, tu či brinulešć šă či uznemirileşć dă mulcī stvarur. **42** U biti numa una stvar trăbuja, šă Marija maj benji u akuljes, šă aje no fi lotă dă la je.”

11 Undată kănd Isus u fost gata ku molitva, unu dăm učenici aluj u vinjit la jäl šă ju zăs: “Domnu, ānvacănni să nji arugănj, kum ānvăca Ivan Krstitelj pă učenici aluj.” **2** Isus lju zăs alor: “Kănd vă arugăc zăšjec: ‘Tata, la să fijă svänt numilje atov, la să vijă kraljevstva ata, ka kum āj pă nor la să fijă pă pämänt! **3** Pita anostră kari āj ām totă ză, dă nji astăs. **4** Šă jartănni grehurlje anoștri, ka kum noj jartănni alu eje kari grešileşći protiv dă noj. Nu nji da să kăđenj ām ānšjirkalur.” **5** Isus u zăs alor: “Haj să zăšjenj kă avec urtak la kari măržjec ām miržuku dă nopći šă āj zăšjec: ‘Urtaku amnjov, dăm kečinj tri dărabur dă pită. **6** Urtaku u vinjit dă pă kalji la minji, šă nam šje să āj puj dădănenći.’ **7** A jäl ām nontru aj zăšji: ‘O nu mă gnjavali! Uša āj mar ānkujetă,

kupiji amej šā ju āščenj ām pat, šā jednostavno, nu mă pot skula
să ac dov pită.' **8** Ju vă zăk: šā dakă nu u meržji daje kă ās
urtaš, u fašji aje să nu să rušunji. **9** Šă ju vă zăk: Arugăcăvă, šă
vu fi dat! Kutăc, šă vic afla! Kukunjec, šă vu fi dăsvkut. **10** Kă
šjinji gođ să arogă, kapătă! Kari kotă, află! A šjinji gođ kukunješći
aluje ju su dăsvašji. **11** Kari āj tata āntri voj: kănd kupilu šjeri
pešći dali ām lok dă pešći dă šarpi? **12** Ili kănd šjeri să āj de
škorpion ām lok dă ov? **13** Dakă voj grešni ominj šćijec să dădec
bunji stvarur alu kupiji avoštři, kit maj mult vu da Tata avostru
dăm nor Duh Svănt alu alor kari āl āntrabă!" **14** Isus undată u
vărlijit afară pă unu drak kari are mut, šă kănd u fost drakula
vărlijit afară dăm ala om kari are mut, puće să svitaskă, šă alčilje
ominji kari u väzut aje asre āmirac. **15** A orikic dăm jej u zăs:
"Jăl u vărlijit afară pă draşj afară ku ažutala alu Beelzebul princu
dă demonur!" **16** Akulo asre alci kari ānšjirka pă Isus, šă jej
u šjirut znak dăm nor să de. **17** Ali Isus šćije găndurlje alor,
šă lju zăs: "Totă kraljevstva kari să borulešći una ku alt, jej ur
uništili kraljevstva alor. Dakă familija una ku alt să borulešći,
jej šur uništili familija alor. **18** Dakă Sotona să borulešći protiv
dă jăl săngur, kum kraljevstvo aluj su căanje?, šje rămăne dăm
kraljestva aluj? Kum voj zăsjec kă ju vărlijesk afară pă draşji
dăm lume ku ažutala alu Beelzebul. **19** Ali dakă ju vărlijesk pă
draşji afară dăm lumi ku ažutala alu Beelzebul, atunše učenici
avoštři vărlijesći isto afară pă draşj ku ažutală alu Beelzebul? Jej
săngur u dokazali kă nus točni. **20** Ali dakă ju măj pă draşji afără
ku žeju alu Dimizov, atunše u vinjit kraljevstva alu Dimizov la
voj. **21** Kănd om bălour āj naoružan šă păzešći kasa hundī
kustă, atunše pămăntu aluj āj sigurnă. **22** Ali kănd bălour om
āl napadalešći šă āl măňankă ku bătaje, āj je oružje dă kari

ovisilešći, šă āj āmparcă šje u furat dă la slab om. **23** Kari nu āj ku minji, ala āj protiv dă minji šă šjinji gođe nu akulježi ku minji, ala rāsāpă. **24** Pă lok făr dă apă rov duhu fužji afară dăm om, să lutulaskă šă să koći lok să să odmaralskă. Dakă nu află njiš šjefălj lok, zăšji: ‘Ju uj meržji ām napoj ām kasa ame dăm ala om hundi am fužjit.’ **25** Kănd draku u vinjit ām napoj u aflat kă aje kasa āj čistilită, šă măturată. **26** Atunše meržji šă adušji maj šapči rov duhur maj rej dă jäl sāngur, šă jej u vinji napoj ām om šă kustă akulo. Aša alu omula are tari urăt dă kit dăm elši.” **27** Kum Isus svite, mujeri ām gärmadă dă ominj u mužjit tari dăm tot graju šă su apukat să svitaskă: “Blagoslovulită āj aje kari ču purtat ām injimă, kari ču rānjit šă ču păzăt!” **28** Isus u ăntors vorba: “Anume, ali maj blagoslovulit ās eje kari audī vorba alu Dimizov šă u cănj!” **29** Kănd u vinjit tari mulc ominj akulo, Isus su apukat să svitaskă: “Voj ominj kari kustăc ām asta vremi, voj šćec rej ominj. Kotă znak, ali njiš šjefălj altu znak no fi dat ka kum u făkut Dimizov čudo păntru prorok Jona. **30** Šje su dogodulit alu Jona aje are znak alu Ninivljanur kari kusta ām varuš Niniva, kă Dimizov lu mănat. Aša šje mu su dogoduli, ju uj fi znak kă pă minji, Fišjoru alu Om kari Dimizov u mănat alu asta narod. **31** Pă zuva kănd Dimizov u suduli, kraljica kari dă kănva vladale pă pămănt dă jug ām Seba, su răđika una šă je u suduli pă heje kari kustă astăs. Je u vinjit dă pă kraju dă svijet, să slušulaskă pă Car Salomon kari are tari mudar. A aišje āj šjinjiva maj mari dă Salomon a voj nu găndec să punjec ureči! **32** Ām zua kănd Dimizov u suduli, ominji kari kusta ām varuš Niniva su răđika šă Ijur suduli ominji kari aku kustă, kă jej nu sur ănkăjiti kănd Jona lji propovijedale. A ajišje āj šjinjiva maj mari dă kit Jona a voj nu vac pokajalit!” **33** Isus svitešći:

“Njime nu acāčā lampā šā atunšje u punji pā lok hundī nu sā veđi ili dāsup košară. Nu, jāl u punji ām svijećnjak aša toc u viđe luminā kānd vinji ām nontru. **34** Oču āj ka lampa alu telā. Dakā oču atov āj sānātos, atunšje tela ata āntragā u fi ām luminā, ali kānd ci oču bičag, tela ata āntragā āj ām āntunjjerik. **35** Bagā sama da aje šje smatraločk kā āj lumina ām činji sā nu fijā fār dā luminā.” **36** Dakā āj āntragā tela ata ām luminā, njīš unu dio dā telā nu āj ām āntunjjerik, atunšje āj kutotu ām luminā, ka kum čar svitlaze lumina ata. **37** Kānd Isus u svātit, unu farizej lu čimat sā mānānšji la jāl akasā. Isus u mers, šā u lot lok la masā. **38** Kānd farizeju u vāzut kā nu šu spālat mānjilje majnti ka kum āj običaj alu židov, su apukat sā mānānšji a farizeju su začudulit. **39** Ali Domnu Isus ju zās: “Aku voj farizeji pā dā nā afarā cānjec kljištaru šā teru čišć, ali pā dā nontru voj ščec pljinj dā pulkučalā šā relji. **40** Voj fār dā firi! Nuj Dimizov kari u stvorulit vanjština, u stvorulit šā nutrina? **41** Maj benj dāđec milostinja avostrā dām tot sufliju alu heje kari lji potrebno šje voj avec, atunšje vu fi kutotu čist. **42** Ali jao avovā farizejilor! Kā voj tari vā trudulec sā dāđec desetina dām tot začinurije šā povrčur alu Dimizov, a nu bāgāc sama dā pravdā šā ljubav alu Dimizov. Una trābā sā fašjec, a hajelantā sā nu propustuleč. **43** Ali jao avovā, farizejilor! Kā voj plāšjec lokurlje glavnā pā sastankur ām sinagogā, šā pozdravalalā ku poštovanje ām varuš pā trgur. **44** Jao avovā, kā voj ščec ka askunsā gropā pā kari ominji umblā a nu ščijā kā obredno ās atunšje nečisti.” **45** A unu dām učitelj dā zakonu alu Mojsije u zās alu Isus: “Učitelju, kānd sviteč aša, tu nji vredžaleč šā pā noj.” **46** Isus u zās: “Jao šā avovā učitelji dā zakonu alu Mojsije, kā punjec pā ominj maj mult teret dā pravilurje alu vjera dā kit šje poći om purta, a voj nu gāndec njīš

ku žježitu mik sā ažutāc dā teretula sā dukā. **47** Jao avovā! Kā voj gradalec spomenikur pā gropā alu proroci šā gāndec kā ku aje fišjec benji, a preci avoštři lju amurăt. **48** Aša voj svedočulec šā vā slagalec ku djela alu preci avoštři. Jej lju amurăt, a voj nastavalec ku lukru alor kānd gradalec spomenikur. **49** Dimizov ām mudrostu aluj u zās: 'Ju uj māna pā prorokur šā pā apostolur šā orikic dām jej ur fi amurăc a alci u fi progonulic.' **50** Daje dā la asta generacijā u fi tražalitā sānžilje dā la toc proroci kari u fost vārsatā dām elši dā kānd su stvorulit svetu: **51** su apuka dā la sānžilje alu Abel pānā la sānžilje alu Zaharija, kari u fost amurăt āntri žrtvenik šā ām svetinja dā Hram. Ju vā zāk: 'Kā kutotu asta u fi tražalit dā la asta generacijā!' **52** Jao avovā učitelji dā zakonu alu Mojsije! Daje kā voj ac lot āndărāt čejilje dā kraljevstva alu Dimizov. Voj sāngur nac mers ām nontru šā ac sprečilit pā alci sā tunji ām nontru kānd gāndē.' **53** Dā pā šje u fužjit Isus dā pā lokula, učitelji dā zakonu alu Mojsije šā farizeji sur āngāndit sā mergā dā pā jāl sā āl ispitivālaskā. **54** Gānde sā āl apušji pā Isus ām zamkā šje ar puće sā zākā protiv dā jāl numa sā āl dukā pā sud.

12 Aša mulc ominj su sakupilit dā mar kālka una pā alt kic as re pā lānga Isus. Ali Isus elši u zās alu učenici aluj: "Loc sama dā kvascu alu farzej! Ala kvas āj licemjerje. **2** Njimika nuj akupirit šje no fi dāskupirit, njīš una tajnā kari no fi ščutā. **3** Aša dakā ac zās šjeva ām tunjerik su šči ām luminā, šā dakā ac šupunijit šjeva ām soba avostrā aje isto u fi mužjit pā krovur dā kāš." **4** Isus u zās: "Urtašji amej lasācāmā sā vā zāk, nu vā fija frikā dā eje kari numa vā poči amură tela šā nu poči njimika sā vā fakā. **5** Ju vuj zāšji dā šjinji trābā sā vā fija frikā. Fija vā frikā dā Dimizov kari poči sā amori, atunše vā poči vārlji ām pakao.

Da anume, dă jăl vă trăbă să vă fijă frikă. (Geenna g1067) 6 Nus
šinšj (5) vrăbuј văndući dă doj banj? Dimizov nu mujtă pă njime.
7 A avovă čak šă păru pă kap vi umărat. Nu vă fijă frikă! Voj
ščec maj vredni dă gărmadă dă vrăbuј.” 8 Isus u zăs: “Šjinji gođ
pă pămănt mu priznali pă minji ām nenče alu ominj, Ju Fišjoru
Omuluj isto uj priznali pă jăl ām nenče lu andelji alu Dimizov. 9
Ala kari pă minji nu mu priznali pă pămănt ju muj odreknuli dă jăl
la andeljilje alu Dimizov. 10 Dakă bilo šjinji svitešći vorba protiv
dă minji Fišjoru Omuluj aluje poći fi jirtat; ali dakă šjinjiva svitešći
mišjunj dă Duhu Svănt, grehula no fi jirtat. 11 Dakă vu adušji la
sud ām sinagogur šă la poglavicur šă vladarur, nu vă brigalec
kum šă ku šje muj branali, ili šje să zăk. 12 Kănd u vinji vreme,
Duhu Svănt cū ānvăca šje trăbă să zăşj.” 13 Unu dăm ominj ām
gărmadă u zăs alu Isus: “Učitelju ză alu fračilje amnjov să să
āmperci ku minji šje anj kăpătat.” 14 Isus u odbilit šă zăşje:
“Omulji, šinji mu pus pă minji dă sudac, să āmpărc āntri voj doj?”
15 Atunšje kănd u svătit alu toc kutotu, Isus u zăs: “Băgăc sama
să păzăcăvă dă pulkučală! Dakă šjinjiva ari mult, tod daje kustu
aluj nuj siguran bez obzira kă ari kutotu.” 16 Isus u spus maj una
usporedbă: “Are akulo om găzdak făr dă firi kari ave tălek šă
tălekula u adus mult plod. 17 Šă jăl šu zăs săngur aluj: ‘Šje să
fak kă nam dăstul lok să puј āndărăt šje mu kriskut?’ 18 Atunšje,
jăl u zăs: ‘Aša uj fašji: Ju uj răstuna skladišturlje amelji šă uj
gradali maj mari, dăstul dă mari să spremălesk kutotu šje mu
kriskut.’ 19 Šă ju muj zăşji alu duša ame: ‘Aj mulci bunji stvarur
aku, šă dă mulc ej šje ur vinji. Odmoruleščići, mănănkă šă be,
šă ānfulušeščići!’ 20 Ali Dimizov ju zăs aluj: ‘Tu omulje făr dă
firi! Mar ām asta nopci uj šjire duša ata. Atunšje šinji u ave
korist dăm stvarurlje šje caj pus āndărăt?’ 21 Aša păce omu kari

āš akulježi gāzdāšijilje pāntru jāl sāngur, a nu su gāzdašjit ām oči alu Dimizov.” **22** Kapu u zās Isus alu učenici: “Daje vā zāk: voj nu trābā sā vā brigalec, dā kustu avostru, šā sā fijec ām brigur šje vic mānka, ili sā vā brinulec ām šje vic āmbrāka. **23** Daje kā kustu āj maj vrednā dā kit mānkare, šā tela maj mult dā kit colu. **24** Numa ujtācāvā la gāgārašć. Jej njišj nu samānā, njišj nu akulježi. Jelji nari skladište ili šupā, šā tod daje Dimizov lji rānješći. Nu ščec voj maj vredni dā vrabujrljelje? **25** Poči Šjinjiva dām voj ku brigurlje produžuli kustu? **26** Dakā, nu pučec sā fāšjec niti maj mākāčelji, adāšje ščec ām brigur dā kutotu ostalo? **27** Numa ujtācāvā la flor ām telek! Jelji niti sā trudulešći niti fašji colji ali ju vā zāk, kā njiš Car Salomon ām gāzdāšije alor nu are āmbrākat aša māndru ka florurlje ām telek. **28** Ali dakā Dimizov dā dastafel māndremi alu jarbā kari kustā astās, šā sā bagā ām fok, kit atunšje maj mult u da jāl avovā. O voj avec mikā ānkriðalā! **29** Dām ala rānd nu vā gāndēc šje vic mānka šā šje vic be. Nu vā uz nemirilec! **30** Dā kutotu aje sā brinulešći ominj fār dā Dimizov. Āngāndēcāvā kā Tata avostru dām nor ščijā šje vā trābā. **31** Šā anume tražalec kraljevstva alu Dimizov elši šā kutotu ostalo vu fi dat. **32** O mikā stadā, nuc fijā frikā, kā Tata avostru sā ānfālušešći sā vā apušji ām kraljevstva aluj. **33** Vindēc kutotu šje avec šā dādēc alu sāraš. Aša adunācāvā tāšč kari nu su puče rupi, šā gāzdāšijā sā vā fijā ām nor kari nu propadalešči, hundī lotri nor puče vinji, niti gāndašji sā mānāšji! **34** Daje kā sufljičilje avoštři u fi hundī āj blago avostru.” **35** Isus u zās alu učenici: “Fijec spremni dā lukru, la sā fijec opremilicā šā ām mānjilje avoštři lasā fijā luminjilje acācači. **36** Aša u fi ka slugurlje kari u aščiptat pā gospodaru aluj sā sā āntorkā dā pā nuntā, spremni sā āj dāsvākā kum u kukunji

pă ušă. **37** Mändremi alu eje slugur kari u fi skulac, kănd u vinji gospodaru! Anume ju vă zăk: Domnu šu punji sängur kintrinca să lju služulaskă šă lju punji să šadă la masă šă lju dvoruli. **38** Šă kănd u vinji gospodaru ām miržuku dă nopči ili dăspru zua šă lju afla aša, mändremi u fi alu ala slugur! **39** Slušulecämä dă asta: ka să šćijä gazda ām kari šas u vinji lotru, jäl ar păză šă nar lăsa să āj fijă provalalit ām kasă. **40** Voj isto trăbă să fijec spremni, kă ju Fišjoru Omuluj uj vinji ām vremi kănd nu či nadali.” **41** Petar atunše lu äntribat pă jäl: “Domnu spuj tu asta usporedbă päntru noj učenici, ili āj päntru toc?” **42** Isus u zăs: “Šinji āj ala vjernă šă kufiri upravitelj kari āl postavalešći dă gospodar pă kasa, să ām pravă vremi u da mänkari alu toc ām kasa? **43** Mändremi ala ala sluga kari kănd u vinji gospodaru, u fašji aša. **44** Dă anume, ju vă spuj kă gospodaru u odredilit alu ala sluga să vodulaskă ku kutotu imanje kari ari. **45** Ali dakă sluga šar zăşji ām suflituš: ‘Gospodaru, nu su äntoršji aša păfriš’, să atunše să apušji să bată pă slugur să să be, mänăšji să să ambeć? **46** Atunše u vinji gospodaru alu sluga ām šjas kari nu šćijec. Šă atunše fărd dă milost lu kaznali, ju da sudbină ku alcí una kari nus vjerni. **47** Sluga kari šćijä šje găndešći gospodaru, să dakă nu fašji să nu să pripremilešći dă dolasku aluj, jäl u kăpăta mulci luvalur. **48** Ali dakă sluga nu šćijä voje alu gospodaru, să fašji šjeva šje zaslužulešći kaznă, atunše u kăpăta pucănjii luvalur. Kă alu toc kari mult u fost dat, mult su ašćipta dă la jej, să alu eje alu kari u fost mult dat ām povjerenje, dă la eje să maj mult u fi šjirut.” **49** Isus u zăs: “Ju am vinjit să vărlijes fok dă sud pă pămănt, să kum aš găndi să să apušji să ardă! **50** Trăbă majnti să mă bučez ku mukur. Kum mă mučulesk pă šje aje no trešji! **51** Găndec kă am vinjit să vă aduk putuljală pă pămănt äntri ominj? Nu, ju am

adus podjelă! **52** Dă aku maj menkulo ām kasa dă šinšj ominj ur fi āmpārcāc tri u fi pă parče ame šā doj protiv dă tri. **53** Tatusu u fi protiv dă fišjoruš, šā fišjoru u fi protiv dă tatusu, mumāsa protiv dă fataš, a fata protiv dă mumāsa, šā sokra protiv dă njivastaš, šā njivasta protiv dă sokrāsa.” **54** Kum svite alu gärmadā, Isus u zās: “Kānd viđec njegri oblakur kā sā rāđika dă pă more pă zapad, voj odma zăšjec: ‘Astās u fi plojă’, šā voj ščec u pravu. **55** Šā kānd sā apukā sā batā vāntu dām pustinja la jug, odma zăšjec: ‘U fi zuva tari kaldā’, šā āj aša. **56** Licemjerilor! Voj šćijec sā čitalec znakurlje pă pāmānt šā pă nor. Kum dă nu prišipeč šje aku sā dogudulešči! **57** Voj ac trābuji dām haje avostru sā šćijec šje āj benji. **58** Dākā šjinjiva či optužulešči pāntru dugu kari nac plāčit šā vā gāndešči sā vā adukā la sud, ānšjarkā inka pă kalji sā vij la ligizalā majnti dă sud! Ar puće sā či adukā la sudac, sudacu sā či đe la oficir, šā oficiru či poći bāgā ām čemicā. **59** Ju vā zāk, kā akulo vi trābuji sā rāmaj pān šje no fi plāčit toc banji.”

13 Pă aje vremi orikic dām regija Galileja ur vinjut la Isus šā jur spus dă Galilejci, a Pilat kari are rimski upravitelj u dat zapovjed pă jej sā lji amori kānd jej prinosule žrtvur alu Dimizov ām Hramu alu Jeruzalem. **2** Isus u zās: “Voj gāndeč kā Galilejci ās maj grešni dă bilo kari alci Galilejc, numa dām ala rānd kā ur pācāt jej asta? **3** Nu, uopće nu! Šā punjec ureči! Dākā nu vic ānkāji voj toc isto aša vic fi duhovno morc. **4** Šā gāndeč voj kā eje osamnaest lumi kari ur fost amurāc kānd u kāzut tornju alu Siloam asre maj duvinj ominj ām Jeruzalem? **5** Nu, uopće nu! Dakā nu vic ānkāji, aša toc vic fi duhovno morc.” **6** Isus lji spus asta usporedbā: “Are akulo unu om kari ave sāmānat ām vinograd ljemn dă smokvă šā jāl tot vinje šā sā ujtā dākā āj plod pă ljemn ali nu afla njimika. **7** Šā aša u zās alu omula šje lukrā

ām gard: ‘Ujtāci ajišje! Kă mar tri aj mă ujta pă ljemnusta să aflu plod šă nikad nu am aflat njimik. Tajăl āndărăt! Adășje ar čalti pămăntu?’ **8** Pă aje, omu šje lukra ām gard u zăs: ‘Domnu, lasă maj unu aj să fijă. Ju uj kapali pă lăngă jăl šă uj punji gnoj. **9** Dar atunșje u ave plod. Dăkă nu, poc să āl taj āndărăt.’’ **10** Pă zua dă sāmbăta, Isus ānvăca ām una dă sinagogur. **11** Akulo are mujeri kari patale mar osamnaest ej, dă rov duh ām je kari izazavale bičišug. Je are apljikată žjos šă nu să puće usprivali. **12** Isus u skužilitu, šă ju zăs: “Mujeru, slobodnă ješć dăm bičišugu atov.” **13** Atunșje Isus u pus mănjilje aluj pă je, šă je dăm turdată su uspravalit šă su apukat să de hvală alu Dimizov. **14** Ali zapovjedniku dă sinagogă are mirgiš daje kă Isus u āntrimatu pă zuva dă sāmbăta šă jăl su āntors la eje ominj šă u zăs: “Ās shinjš (6) zălji ām una sāmptămăna hundī trăbă să lukril Dakă găndec să fijec sănătoś hajde pă una dăm elje zălji, a nu pă sāmbăta.” **15** A Domnu Isus u zăs: “Licemjerilor! Voj fišjec kănd dăzljägec pă vašilje šă pă măgari avoştri pă zuva dă sāmbăta šă lji duşjec la apă? **16** Ali asta mujeri, sāmânca alu Abraham, kari Sotona u cănutu ljigată osamnaest ej šă nar ave pravo să fijă dizljigată dăm ala rănd kă pă zuva dă sāmbăta?” **17** Pă asta, toc eje kari să protivile as re rušänac. Toc alcí ām gărmadă sur ānfălušăt la toći măndri šă bunji stvarurlje šje Isus făşje. **18** Isus u āntribat: “Alu šjinji are slično kraljevstvo alu Dimizov? Kum samănă kraljevstva alu Dimizov? Ku šje să usporidălenj? **19** Kă kraljevstvo alu Dimizov aj ka gorušičino sāmânca kari āj tari mikă pă kari om u lotu šă u sāmănat ām garduś šă u krešći šă u fost mari ljemn šă vrăbujilje u făkut skujbur ām granur.” **20** Jară u āntribat: “Ku šje să usporidălenj kraljevstvo alu Dimizov? **21** Kraljevstvo alu Dimizov āj ka kum

mujere ari kvasac sā misǎlaskǎ mari količinǎ dǎ fǎjnǎ, aša kutotu sā sā potǎ rǎđika.” 22 Isus putuvule ām Jeruzalem, prošule ām mulci varušur šā satur šā pǎ akulo ānvǎca 23 Atunšje šjinjiva lu āntribat pǎ jäl: “Domnu u spasali Dimizov čar pucǎnj ominj?” Šā Isus u zās alor: 24 “Uša dǎ nor āj uskǎ. Borulecǎvǎ tari sā tunāc ām nontru. Ju vǎ pot zǎšji kǎ mulc ur ānšjirka sā tunji ali nor puće. 25 Vreme u vinji kǎnd gospodaru dǎ kasa su riđika šā u āncižji uša atunšje. Voj pǎ alta parći vic apuka sā kukunjec šā vic aruga: ‘Domnu, dǎsvǎ pāntru noj.’ Šā vorba aluj u fi: ‘Ju nu šćuv dǎ hundī šćec voj.’ 26 Voj vic apuka sā zǎšjec pǎ aje: ‘Ali noj anj but šā anj mǎnkat ku činji kǎnd ānvǎcaj pǎ ulicurlje anoštri.’ 27 Šā jäl u zǎšji maj undatā: ‘Ju vam zās kǎ nu šćuv dǎ hundī šćec. Fužjec dǎ la minji, voj ominjilor rej!’ 28 Da akulo vic plānžji šā vic kǎrcāji ku đinci šā vic fi mirgiš kǎnd vic viđe pǎ Abraham, Izak šā pǎ Jakov šā pǎ toc proroci ām kraljevstva alu Dimizov, ali voj vic fi vǎrljic afarā. 29 Šā eje kari ur šāđe la masā pǎ nuntā ām kraljevstva alu Dimizov ur vinji dǎ pǎ Istok, Zapad, Sjever, šā dǎ pǎ Jug. 30 Bǎgǎc sama kǎ orikic kari āsaku maj pucǎn važni ur fi maj mar, a hej kari āsaku maj mar ur fi maj mišj.” 31 Orikic farizej ur vinjit la Isus ām aje ista zā, sā āl āmpurušjaskǎ. Šā ju zās: “Herod gǎndješči sā či amori. Dǎm ala rǎnd lasǎ lokusta šā dući pǎ altu lok.” 32 Isus u āntors vorba: “Dušjecǎvǎ šā zǎšjec alu lisicurljelje: ‘Ju mǎn pǎ drašj afarā šā ozdravalaskǎ pǎ bičež. Ju uj fašji aša astās, šā mǎnji šā tek ām treća zuva uj zavǎršali.’ 33 Ali ju trǎbǎ sā fjuv pǎ kalje astās, mǎnji šā treća zuva, izgledalešči kǎ nu slobut proroku sā mori afarā dǎm Jeruzalem. 34 O Jeruzaleme, Jeruzaleme tu kari aj amurăt pǎ proroc šā aj vǎrljit petri pǎ eje kari Dimizov vu mǎnat la činji! Kiči rǎndur am gǎndit sā branalesk pǎ kupiji atej

ka găjna pă pujiš dăsup haripilješ, ali voj nu găndec! **35** Ujtăči
aku! Kasa ata āj lăsată săngură golă. Šă nu mic viđe păń šje nu
vic zăşji: ‘Blagoslovulit să fijă kari vinji ām numilje alu Domnu!’”

14 Undată Isus u mers să večeralaskă la kasa alu vođa dă
farizej. Are pă zuva dă sămbăta šă jej să ujta pă jăl tari ku sama.
2 Om ku bičišug dă umflală dăm apă su pojavalit dădănenče
aluj. **3** Isus u āntribat pă učiteljur dă zakonu alu Mojsije šă pă
farizeji šje asre akulo: “Āj zakonito dă pă zakonu alu Mojsije să
ozdravalaskă pă zuva dă sămbăta ili nu?” **4** Jej tăşje, Isus pă
aje u pus mănjilje pă omula, šă lu ozdravalit šă lu lăsat să fugă.
5 Isus lju āntribat: “Dăkă šjinjiva dăm voj ari fişor ili pă vakă kari
u kăzut ām bunar adănkă nac skoči odma afară, šă pă zuva dă
sămbăta?” **6** Pă aje, jej nu puće să unistilaskă vorba. **7** Isus u
băgat sama kum gošći kari asre čimac izabrale lokurlje helj maj
ām centră la masă. Isus lji ānvacă ku usporedbă pă jej: **8** “Kănd
ješć čimat dă la šjinjiva pă nuntă nu šădec pă lok dă časni gošć.
Domačinu ar puće să vi čimat pă šinjiva maj važni dă voj pă ala
lok. **9** Domačinu ar puće să vijă ku omula, šă să ac zăkă: ‘Urtaku
amnjov, eliši lokusta āj părtru jăl’, šă atunše tu ješć ām rušanji.
Vi trăbuji să či dušj pă zadnji lok. **10** Aşa kănd ješć čimat, dući šă
akulježjic zadnji lok. Atunše Domačinu ar puće să vijă šă să ac
zăkă: ‘Urtaku amnjov, hajd maj ām sus.’ Atunše ām asta slučaj
tu vi puće să aj maj mult poštovanje ām nenče alu urtašji atej šă
gošć. **11** A tot omu kari să răđika săngur u fi ponizilit, ali eje kari
u fi ponizni u fi răđikac.” **12** Su āntors la Domačin šă Isus u zăs:
“Kănd pripremilešć večeră nu čima numa pă urtašjic, ili pă fračic,
ili pă njamuc ili pă găzdaš susjedur, kă jej sigurno čur čimaći pă
činji isto šă aşa cu fi āntors. **13** Maj benji kănd fašj feštă čamälji
pă săraşj să vij šă pă invaliž, šă pă ulož šă pă orb. **14** Tu vi fi

blagoslovulit, kă jej nuc poći āntoršji ali Dimizov ču nagradali ām nor pă zuva dă uskrsnuće dă pravedni ominj.” **15** Kănd unu dăm ominijije la masă u auzăt, Jăl u zăs: “Blagoslovulit āj ala kari u mănska pită ām kraljevstva alu Dimizov!” **16** Isus u āntors vorba: “Undată are unu om kari u dat mari večeră. Multă lumi are čimat akulo. **17** Mar apropi dă večeră sluga u fost mănat la gošć să lji čemi: ‘Hajdec’, u zăs jăl: ‘kă kutotu āj spremno!’ **18** Ali je toc dăm jej sor apukat să āš aflji izgovorur. Unu u zăs: ‘Ju am kumpărat telek, šă trăbă să mă duk să u văd. Mă arogă la činji, să zăşj săm jerći.’ **19** Alci u zăs: ‘Ju am kumpărat šinşj (5) perec dă bikan šă trăbă să mă dukă să ānşjerkă. Mă arogă la činji, să zăşj săm jerći.’ **20** Treći om u zăs: ‘Ju baš mam ānsurat šă dăm ala rănd nu pot vinji.’ **21** Sluga u mers ām napoj la gazda aluj šă ju spus kutotu. Asta lu mirgišit pă gazda šă jăl u zăs alu sluga aluj: ‘Āngribešći, dući pă ulicur šă ām centru dă varuš šă adălji pă săraşj, ulož, invaliž šă pă orb să vijă.’ **22** Kănd u făkut aje, gazda u javalit kă u făkut aje ali inka are maj lok. **23** Atunşje ju zăs gazda alu sluga: ‘Aku dući ām kot pă ulicur šă čamă šă fă să vijă, aşa să fijă kasa ame umpljiti. **24** Kă njijš unu dăm eje elşi kari asre čimac nor gusta dăm večera ame.” **25** Mulc ominj āl sljedile pă jăl. Isus su āntors ām napoj šă u svätit alor: **26** “Bilo šinji dăm voj kari plaşji maj tari pă tatusu pă mumăsa pă băşăcaş, pă kupijiş pă fraci šă pă sorăljeş šă čak pă kustu aluj maj mult dă kit pă minji, nu poći să fijă učeniku amnjov. **27** Dakă šjinjiva găndeşči să fijă učeniku amnjov, trăbă să dukă kruşje aluj să mă sljedilaskă šă să fijă spremni să mori părtru minji.” **28** “Găndecăvă aku dakă unu dăm voj găndeşči să fakă toranj, nu ac şăde elşi žjos šă să viđec dakă avec dăstul banj să āl făşjec do kraja tornjula? **29** Inače ar puće să faşj

temeljurlje šā hej šje sā ujtā la voj šar puće fašji šufā dām voj
daje kā nu avec dāstul banj sā završalec. **30** Jej ur zăšji: 'Asta
om su apukat sā gradalaskā ali no putut sā završlaskā!' **31** Ili
ka kum kralju su spremili sā mergā ām bātajā ku altu kralj. Šā sā
nu šadā elši šā sā gāndaskā dakā ku zešji (10) hiljada dā kātānj
poći sā āl savladalaskā ku protivnikuš kari ari doj spešj (20)
hiljada? **32** Atunše dakā nu poći sā āl savladalaskā u māna pā
pregovarač kitā āj inka neprijatelju dā parci sā āntrebi dā uvjetur
dā putuljalā. **33** Šā aša toc dām voj dakā nu vic lāsa kutotu šje
avec, nu poći sā fijā učeniku amnjov." **34** Isus u zās: "Sari āj
bunā stvar ali dākā perdi izu, ku šje poc āntoršji bālureme? **35**
Nuj bunā atunše njis dā pāmānt njis dā šrot. Lume numa u
vārlješći āndārāt. Punjec ureći voj kari avec ureći sā auzāc!"

15 Pālāngā Isus su okupulit tari mulc carinici šā tari mari
grešnici sā pujā ureći la vorba aluj. **2** Farizeji šā učitelji dā
zakonu alu Mojsije sur apukat sā āl gumunjaskā, šā jej zăšje:
"Asta om sā družulešći ku grešnici, šā mānānkā ku jej." **3** Daje
Isus lji spunji asta usporedbā: **4** "Dakā šjinjiva dām voj ari sto
birš šā sā perdi una dām jelji, nec lāsa pā ešće devedeset
devet ām pustulot, šā ac meržji dā pā aje una su kutāc pān šje
nac afla? **5** Šā kānd vic afla, aj dušji pā umirilje ku fālušājā.
6 Atunše ac meržji akasā, vic čima pā urtašjic šā pā susjedi
avostri šā ac zăšji: 'Ānfālušācāvā ku minji, kā am aflat pā birka
ame kari are pirdutā!' **7** Ju vā zāk, ku fi maj mari fulušājā pā
nor kānd su ānkājī unu grešnik, nego dā devedeset devet (99)
pravednikur kari nu lji trābā ānkājalā, aša jej gānde." **8** Isus maj
zăšji: "Ili haj sā zăšenj kā una mujeri ari zešji (10) banj dām
aržint šā atunše unu dām jej perdi. Nu acācā lumina šā mātura
podu šā u kuta banj, pān šje nu aflā? **9** Šā kānd u afla banj

dām aržjint pārdut, je šu čima pā urtašjilje alji šā pā susjedurlje una, šā u zāšji: ‘Ānfālušācāvā ku minji, kā ju am aflat banji kari am pirdut!’ **10** Ju vā pot zāšji kā āj isto aša āntrā andēlji alu Dimizov. Dakā sā ānkāješči unu grešnik, jej sā ānfālušešči.” **11** Isus u zās: “Are unu om kari ave doj fišjor. **12** Hāl maj tānār u zās alu tatusu: ‘Tatā, dām dio šje ām pripadalešči.’ Aša tata aluj u āmpārcāt kutotu šje ave āntri jej. **13** Dā pā dovā tri zālji, fišjoru hāl maj tānār u akuljes kutotu šje ave šā su pus pā kalji sā mergā dāparci šā akulo u čiltit kutotu šje ave, čilte fār dā gānd. **14** Kānd u čiltit kutotu, mari fomi u vinjīt pā pāmāntu hundī are jāl, šā su aflat ām sārāšijā. **15** Aša u mers la unu om ām pāmāntula kari lu mānat ām telek sā aj rānjāskā poršji. **16** Aluj ji are aša fomi dā šu kivinjīt sā mānāšji dām ha šje mānka poršji, šā njime nuj dāđe njimika. **17** Dā pā aje jāl šu vinjīt ām firi. Jāl u zās: Tata amnjov ari mulči slugur šā jej ari um boglā dā mānkari a ju ajišje mor dā fomi! **18** Ju muj skula šā uj meržji la tata amnjov šā ju zāšji: ‘Tata amnjov, ju am zgrešilit protiv dā činji, šā alu Dimizov ām nor. **19** Ju nu mes maj mult vredan sā fjuv čimat fišjoru atov. O lasāmā sā fjuv radniku atov!’ **20** Atunšje su skulat šā u mers la tatusu. Ali mar kānd are inka dāparci dā la kasa alu tata aluj, tatusu lu väzut šā lu apukat mila dā jāl. Tatusu u aljirgat la jāl, lu āngārgājet šā āl surātat tari. **21** Fišjoru ju zās: ‘Tata amnjov, ju am zgrešilit protiv dā činji šā alu Dimizovu ām nor. Ju nu mes maj mult vredan sā fjuv čimat fišjoru atov.’ **22** Tatusu u zās alu slugurlje aluj: ‘Dušjec friš šā aflatc maj bunji colji šā punjēc pā jāl, dāđecāj virigā dā māna aluj, šā cipiliš dā pišorilje aluj. **23** Šā apukāc pā maj māndru rānjītā vakā šā amurācu, atunšje lasā sā mānkānj šā sā fijenj fāloš. **24** Adāšje? Dām ala rānd kā astās fišjoru amnjov are mort, aaku kustā ām napoj! Jāl

are pirdut šā aku su aflat! Aša jej sur apukat sā sā ānfālušaskā.

25 Maj bătărn fișor are ām telek. Jăl vinje akasă šā kum vinje maj apropi dă udvar, jăl puće sā audă muzikă šā žok. **26** Aša u čimat pă unu dăm slugur šā u äntribat šje āj aje. **27** Šā ju spus: 'Fračitu atov su āntors akasă šā tatusu u amurăt maj măndră rănjită vakă dăm ala rănd kă su āntors sănătos!' **28** Ali jăl are mirgiš šā nu gănde sā tunji ām nontru. Šā aša u mers afară, a tatusu sā aruga la jăl sā vijă ām nontru. **29** Ali jăl u āntors vorba alu tatusu: 'Numa găndeščici kă mulc ej šje am lukrat dă činji ka robu, šā uvek am făkut šje maj zăs šā tot nu maj dat njиš mikă kecă sā pot ave slavalala ku urtašji amej. **30** Ali kănd astăs fișoru atov u vinjit akasă kari u mănkat kutotu šje aj dat găzdăšije, ku bludnicur, atunše tu či duşj šā amor rănjită vakă păntru jăl!' **31** Tatusu u zăs aluj: 'Fișoru amnjov, tu ješć uvjek ku minji, šā kutotu šje am ju āj atov. **32** Isto aša benji āj aku sā slavalenj šā sā nji ānfālušanj kă astăs fračilje atov are mort šā su āntors ām kust ām napoj, šā jăl are pirdut šā aku su aflat!"

16 Asta usporedbă isto Isus u spus alu učenici: "Are om găzdak kari u dat lukru alu unu upravitelj, šā ju fost spus aluj kă upravitelju čaltešči šā răsăpă găzdăšije alu gazda aluj. **2** Aša lu čimat pă jăl šā ju zăs: 'Šje āj asta šje audă dă činji? Dăm računu dă kutotu šje aj făkut, kă tu maj mult nu poc fi upravitelj!' **3** Upravitelju u zăs atunše aluj săngur: 'Šje sā fak, aku kănd gazda je āndărăt lukru dă la minji? Nu am pučeri sā kapalesk? U fi rušenji sā mă duk sā kuldujesk. **4** Šćuv šje uj fašji! Ju uj direžji aša dă kănd mur măna dăm lukrusta tot uj fi apukat ām benji la kăšälje ominjistora.' **5** Aša jăl u mănat dă pă ominji šje as re dator alu gazda aluj, unu pă kići unu. Jăl u äntribat pă elši om: 'Kit ješć dător alu gazda amnjov?' **6** Jăl u āntors vorba: 'Sto

bačvur dă uloj dăm maslinur.' Upravitelju u zăs: 'Šăz žjos, jec računu šă pă friš skrijă pedeset.' **7** Šă jăl u äntribat pă altu om: 'Kit ješć tu dător?' 'Sto merur dă pšenică.' Šă jăl ju zăs aluj: 'Jec računu šă skrijă osamdeset.' **8** Atunšje gospodaru u āmărit pă nu dirept upravitelj kari ām oči aluj nu are bun upravitelj, kă u arătat dăstafelă mărđuljijă kari nuj bună. Asta arată, kă ominji dă asta svet ās maj mudri ām stvarurlje alor dă kit dă ominji dă lumină. (aiōn g165) **9** Šă ju vă zăk: 'Koristilec găzdăšije šje fužji daje kă āj nepravednă ku aje vă făšjec urtaşj pă lăngă voj, aša kănd nu maj u fi găzdăšijă, atunšje voj vic fi apukac ām nor dă erikeš. (aiōnios g166) **10** Ala kari āj vjeran ām maj mišj stvarur, āj isto aša vjeran ām stvarurlje mar; šă ala kari nuj vjeran ām stvarurlje mišj āj isto nu vjeran ām stvarurlje mar. **11** Šă aša dakă nac fost vjerni ām svetovno găzdăšijă šjinji vu ānkređi ku pravă găzdăšijă să upravljalec? **12** Šă dakă nu šćijec upravljali ku altora benjilje, šjinji vu da aje šje pripadalešći avovă? **13** Njiš una sluga nu poći să služulaskă pă doj gazdur dăm turdată, kă pă unu u zamrzăli a pă altu u plašji, ili u fi vjeran alu unu a pă halalănt nu u puće viđe ām oč. Nu pućec služuli šă alu găzdăšijă šă alu Dimizov istovremeno." **14** Kutotu aje auze farizeji, kari asre lukumic dă banj, šă jej su apukat să āš fakă šjuf. **15** Atunšje Isus u zăs: "Voj vă fišjec pravedni ām oči alu lume, ali Dimizov šćijă sufljičilje avoštri. Šje lume tari cenilešći, skarbă āj ām nenće alu Dimizov." **16** Isus zăšji: "Zakonu alu Mojsije šă kenvijurlje alu proroci kari jej ur skris vridile păń řje no vinjit Ivan kari bučuza šă dă atunšje spunje Hir fălos dă kraljevstva alu Dimizov a noj trăbujenj să nagovurelenj să mergă ām kraljevstva alu Dimizov. **17** Nu značalešći kă zakonu alu Mojsije nuj bun. Majinti u trešji noru šă pămăntu, kită să propadalaskă zakonu ili să kadă una

slovā dām zakon. **18** Kari sā lasā dā la bāšācaš sā sā ānsori ku alta bāšāca fašji preljub. Šā tot omu kari u ānsura pā mujeri kari āj lāsatā dā la bārbat isto fašji preljub.” **19** Isus zāšji: “Are om gāzdak kari sā āmbrāka ām colji skumpi šā ām totā zā mānka skumpā mānkari. **20** Akulo are isto aša om sārak kari sā čima Lazar kari are astupat ku čirevur pā jāl šā are pā košci la uša la ala gāzdak. **21** Jāl āš kivinje sā fijā rānjit ku mrvicurlije šje kāđe dā pā masa alu omuluje gāzdak. Kānji delj divljā čak vinje la jāl šā āj ljinže čirevur. **22** U vinjit vreme kānd u murit kuldužu, šā andēji lor dus ām bracā la Abraham. Omu gāzdak isto u murit šā u fost āngrupat. **23** Ām mari mukā ām podzemlje, gāzdaku su ujtat sus šā u väzut pā Abraham dā dāparcī šā pā Lazar kari are lāngā Abraham. (**Hadēs 986**) **24** Šā jāl u plāns ām mužjalā: ‘Tata, Abraham fijāc milā dā minji! Mānāl pā Lazar la minji lasāl sā āntupaskā žježitu ām apā šā sām rājaskā ljimba, kā mari mukur ās pā minji ām fokusta.’ **25** Abraham u āntors vorba: ‘Fišjoru amnjov, tu trābā sā či āngāndešć dā aje kānd arej pā pāmānt tu avej mulci bunji stvarur, kānd Lazar ave mulci relji stvarur. Ali jāl āj aku ām utjehā, kānd ješć tu ām mukā.’ **26** Šā dā kutotu asta, āntri noj šā āntri voj āj mari gropā fār dā kraj. Eje kari ar gāndi sā mergā dā ajišje la voj nu poći, šā njis njime nu poći dā la voj sā vijā la noj.’ **27** Atunšje omu šje are gāzdak u zās: ‘Mā arog la činji sā āl māj pā Lazar la kasa alu tata amnjov. **28** Ju am šinšj frac kari akulo kustā. Lasā sā lji upozurulaskā sā nu vijā pā ista lok pljin dā mukā!’ **29** Abraham u āntors vorba: ‘Jej ari kenvijur kari Mojsije šā proroci ari skris dā jej sā lji opozurulaskā! Lasālji sā pujā ureći la jej!’ **30** A jāl u zās: ‘O nu, Tata amnjov Abraham. Alor lji trābā sā lji vijā šjinjiva dām morc, šā jej sur ānkāji.’ **31**

Abraham u āntors vorba: 'Dakă no punji ureče la Mojsije šă la prorokur, nur ānkređi njis să să skolji ſjinjiva dăm morc.'"

17 Isus u zăs alu učenici aluj: "Napadajur dă relji trăbă să vijă ali jao alu ala om pă kari vinji. **2** Aluj jar fi maj benji să ajvi petră dăm mlin lјigată la găt šă să vărljaskă ām apă, dă kit să puji pă grehur pă hej mišj. **3** Fijec ām samă! Dakă fračitu ac vitešći āmpurišešcil; atunſje dakă su ānkăji, jartăj. **4** Makar să zgrešilaskă protiv dă činji ſapči (7) răndur ām una ză, dakă vinji la činji ſapči (7) răndur să priznalaskă dă aje ſje u făkut, jartăj." **5** Apostolu u zăs alu Domnu: "Dănji maj mult ānkriđală!" **6** Domnu anostru u āntors vorba: "Să vi avut ānkriđală makar aša dă mikă ka sămânca dă gorušičino zrno voj ac puće zăſji alu ljemnusta: 'Skočići dăm vănj šă sămănăci ām more!', šă voj vic punji ureći. **7** Šjinji dăm voj zăſji alu sluga aluj, dă pă ſje u lukra ām telek ili păze pă birſj, să ac zăkă kănd vinji dăm lukru: 'Hajd jec lok?' **8** Mar ju zăſji am lok dă aje: 'Dući šă fă ſjeva dă mănkat, ščimbăc coljlje, šă ašćaptămă să măňank šă să bjov, dă pă aje poc tu să šas šă să măňaſj!' **9** Šă ar kăpăta sluga ſjeva ka posebnă zaslugă dă aje dă ſje u făkut? Ju găndesk kă nu. **10** Šă voj isto făſjec kutotu ſje am zapovjedalit, trăbă să zăſjec: 'Noj ſčenj numa obični slugur. Noj numa anj făkut lukru anostru!'" **11** Aša pă kalje dă Jeruzalem, Isus u mers pă kalje kari sljedile granicurje āntri Samarija šă Galileja. **12** Are aje să tunji ām unu dăm saturljelje šă jăl u aflat pă drik zeſji (10) ominj ku gubă. Jej ur stat pă dăparči **13** šă ur mužjit la jăl: "O Isuse Domnu! Fijăc milă dă noj!" **14** Kănd u väzut pă jej, Isus u zăs: "Dušjec šă arătăcăvă la pop să vadă dakă ſčec săňătoš." Jej lur pus ureći, šă pă kalji jej ur fost čistilic. **15** Atunſje unu dăm jej kănd u väzut kă u fost čistilit su āntors ām napoj šă dăm tot graju

slavale pă Dimizov. **16** Jăl u kăzut žjos pă ubrazu la pišjorilje alu Isus šă ju zahvalalit. Ali omula are Samaritanac. **17** Isus u äntribat: "Nas re zešji (10) ominj kari as re čistilic? Hundri ās hešcelanc novă (9) ominj? **18** Nu su äntors njime ām napoj să de slavalala alu Dimizov, čar strancusta?" **19** Atunšje jăl u zăs: "Skoläči šă dući pă kaljec. Ănkriđala ata ču spasalit!" **20** Kum u fost äntribat dă la farizeji kănd u vinji Kraljevstvo alu Dimizov, Isus u äntors vorba: "Kraljevstvo alu Dimizov nu vinji, aša să potă ominji să promatralaskă dă pă znakovur. **21** Aša lume să nu potă să zăkă: 'Ujtäči! Ajiše āj.' Ili: 'Akulo āj!' Nu! Kraljevstvo alu Dimizov āj äntri voj!" **22** Jăl u zăs lu učenici aluj: "U vinji vremi kănd vic kivinji să viđec una dăm zăljilje kănd ju, Fišjoru Omuluj, uj vladali ka kralju, ali kivinjala avostră no fi ispunulită. **23** Oríkic ur zăšji: 'Ujtäči akulo āj! Ajiše āj!' Nu fužjec ām njikere nu vă maknalec! **24** Kănd ju uj vinji Fišjoru alu Omuluj, ju uj vinji ka skripala pljin dă svetlă svitlăzănt dăm unu kap dă nor păń la altu kap dă nor. Aša u fi šă ku Fišjoru Omuluj ām zua aluj. **25** Ali majnti dă aje, ju trăbujesk să patalaskă mult šă ju uj fi odbacalit dă la asta generacijă. **26** Kum are ām zăljilje kănd Noa kusta, aša u fi ām zăljilje kănd ju Fišjoru Omuluj uj vinji. **27** Atunšje jej mänka šă bije, să ānsura šă să āmirita păńă ām zuve kănd Noa u tunat ām arkă. Šă poplava u vinjit šă u uništilit pă toc kari nas re ām arkă. **28** Isto aša are ām zăljilje kănd Lot kusta. Jej mänka šă bije, kumpăra šă vinđe, šă sämäna šă gradale. **29** Ali pă zuva šje Lot u fužit dăm Sodoma u kăzut fok šă sumpor dăm nor šă u uništilit pă jej toc. **30** Isto aša u fi dăm turdată pă zuve kănd ju, Fišjoru alu Omuluj muj äntoršji. **31** Dakă āj ām aje zuva omu pă krovuš dă kasa a stvarurlje aluj ās ām kasa, nu mergă žjos dă pă jelji să āš je ku jăl. Isto aša dakă āj om ām telek, nu mergă

akasă. 32 Ăngăndecavă dă băšăca alu Lot šje ju su dogodulit!
33 Šinji gođe änšjarkă să āš spasalaskă kustuš ala lu perđi a
kari lu perđi ala u ave kust. 34 Ăm aje nopći ju vă spuj ur fi
doj ominj ām ista pat šă unu dăm jej u fi lot, halalănt u fi lăsat.
35 Dovă mujer una ur meljali fän, šă una u fi lotă, hajelantă u
rămăne." 37 Učenici ur äntribat pă Isus: "Hundii u fi aje Domnu."
Jăl u odgovorulit: "Hundii ās ominj morc akulo u vinji lešinari."

18 Isus u spus usporedba să areći alu učenikur kă om ar trăbuji
uvjek să să aroži šă nikad să nu odustulaskă. 2 Jăl u zăs: "Ăm
unu varoš are unu sudac. Omusta nu ave frikă dă Dimizov, njiš
nu să brigale dă njime šje jej zăşji. 3 Šă akulo are una vădojă
ām varušula kari stalno vinje akulo la jăl, šă să aruga: 'Apără
mă dă dužmanu amniov.' 4 Una vremi nuj ažuta. Dă pă aje su
apukat să să āngăndaskă: 'Nu am njiš şefălj frikă dă Dimizov, ili
brigă pă lăngă ominj. 5 Kum gođe, ju uj ažuta alu asta udovică
kă mult mă dosadalešci. Uj apăra, inače mu dosadali ku vinjala
šă ku äntribalurlje alji.'" 6 Atunše Domnu Isus u zăs: "Ac băgat
sama šje šu zăs săngur aluj sudacu hamis? 7 Šă atunše nu da
Dimizov diriptaci šă zaštită alu lume akuljesă aluj kari plăniži la jăl
zuva šă nopće šă jăl are strpljiv ku jej. 8 Ju vă zăk kă jăl u ažuta
ku diriptaci šă ku zaštită pă friš. Ali uj afla Fișoru alu Omuluj
dăstafelă änkridală ām ominj kănd ju muj änstorșii pă pămănt?" 9
Isus u spus alta puvešci, alu orikic ominj kari asre tari uvjerilică
ām pravednostu alor, a jej pă alci să ujtă ku măržnjă. 10 Jăl u
zăs: "Doj ominj ur mers sus ām Hram să să aroži. Unu dăm jej
are farizej, šă altu om are carinik. 11 Farizeju su skulat sus šă u
zăs asta aruguminći pântru dă jăl: 'O Dimizolje, ju dov hvală cijă
kă nu mes ju ka hešćelanc ominj: pulkućic, hamis, preljubnik, ili
čak ka asta carinik. 12 Ju postulesk dovă răndur pă săptămăna;

dov desetina cijă dă kutotu šje zaradalesk.' **13** Cariniku pă haje parći, u rāmas dă parći, šă nu su āndura să rădiši očiš ām nor, numa āš bāče čeptu dă žalji šă zăšje: 'Dimizolje aj milă dă minji grešnik!' **14** Ju āc zăk kă ala poreznik u mers akasă opravdan la Dimizov, a farizej nu. A tot omu kari să rădika sāngur u fi ponizilit, ali eje kari u fi ponizni u fi rădikac." **15** Jej ur adus isto aša šă pă miši kupijiš, să pujă Isus mānjilje pă jej să lji blagoslovulaskă. Ali kănd ur väzut aje učenici jej ljur svätit să āj đe uđină. **16** Isus lju čimat atunše la jäl šă u zăs: "Lasălji pă kupiji să vijă la minji šă nu lji branalec, kă kraljevstva alu Dimizov pripadalešći alu dastafel ka jej. **17** Anume, ju vä zăk: 'Kă kari gođe no fi ka kupiji mišj ponizni nor puće să tunji ām kraljevstva alu Dimizov.'" **18** Are unu vladar akulo kari u äntribat pă Isus: "Bun Učitelju, šje trăbă să fak să kapăt kust dă erikeš?" (aiōnios g166) **19** Ju zăs Isus aluj: "Adăşje mă čem pă minji bun? Njime nuj bun čar unu Dimizov. **20** Zapovjedurlje alu Dimizov šćijă: 'Nu fă preljub', 'Nu amură', 'Nu fura', 'Nu svedočuli ām mišjună', 'Poštivalešćic pă tatusu šă pă mumăta.'" **21** Jäl zăs: "Da šă asta am păzăt dăm tănjireme ame." **22** Kănd u auzăt Isus aje, jäl ju zăs: "Ali ac ibizešći una stvară: dući šă vindic kutotu šje aj, āmparcă banji alu sārašj, šă tu vi ave găzdăšijă ām nor. Atunše hajd šă sljedilešćimă pă minji." **23** Ali kănd u auzăt aje, tari su äntristat kă jäl are găzdak šă nu gănde kutotu să văndă. **24** Kănd u väzut Isus kită dă tari su razočaralit, jäl u zăs: "Kită dă grov āj dă eje kari ās găzdašj să tunji ām kraljevstva alu Dimizov! **25** Maj ušuri āj alu devi să tunji păm urečilje dă ak, dă kită alu găzdak să tunji ām kraljevstva alu Dimizov." **26** Hej šje punje ureći ur zăs pă aje: "Šinji atunše poći fi spasalit?" **27** Isus u äntors vorba: "Šje āj nemoguće alu om, āj moguće alu Dimizov." **28** Atunše Petar u

zăs: "Benji noj anj lăsat kutotu, să čanj sljedilit pă činji." **29** Isus u āntors u alor vorba: "Anume, ju vă zăk, kă šinji gođe āš lasă kasaš, ili pă băšaćaš, ili pă fraciš, ili pă mumăsa să pă tatusu, ili kupijiš pāntru kraljevstva alu Dimizov, **30** a să nu kapići dă aje maj mult ām asta kust dă kit ave, a u kăpăta pă altu svet kari vinji kustu dă erikeš." (aiōn g165, aiōnios g166) **31** Isus u čimat pă dvanaest apostolur la jăl, să u zăs: "Punjec ureči, noj mărženj ām Jeruzalem să kutotu akulo šje u fost skris dă la proroš ām kenvija svāntă dă minji, Fišjoru Omuluj a aje su dogoduli: **32** Jej mu predali ām mānjilje alu ominj kari nus Židovi să dām minji šor fašji šuf, uj fi bătut, jej mu skipa, **33** să dă pă šje uj fi bičevălit să uj fi amurăt, ali dă pă aje ju uj uskrsnuli treća zuva." **34** Učenici nu ščije njimik dă asta. Elje vorbi Ijur fost askunšă, să jej nor prišjiput njimika šje sā āngānde Isus. **35** Kum ās re apropi ām Jerihon, šjeva ka omu orb šāđe pă drik să kulduže. **36** Kānd omu orb u auzăt kă gārmadă trešji pă akulo, jăl su āntribat šje āj aje. **37** Aša jur spus kă Isus dām Nazaret u trikut pă akulo. **38** Pă aje u mužit: "Isuse Fišjoru alu David, mă arog la činji aj milă dă minji!" **39** Lume kari umblă ām nenći āj zăšje sā takă, ali jăl su apukat să maj tari sā mužjaskă la jăl: "O Fišjoru alu David aj milă dă minji!" **40** Atunše Isus u stat să u dat zapovjed sā āl adukă la jăl. Jăl lu āntribat: **41** "Šje gāndešć sā fak pāntru činji?" Šă jăl u āntors vorba: "O Domnu, ju gāndešk sā văd!" **42** Isus ju zăs: "Ujtăći! Ānkriđala ata ču ozdravalită." **43** Šă jăl odma u kăpătat sā vadă. Šă lu sljedilit pă Isus, să slavale pă Dimizov. Šă totă lume kari ur văzut dăđe slavă alu Dimizov.

19 Isus u vinjit ām Jerihon să u trikut ām ala varuš. **2** Šă akulo are om šje sā čima Zakej. Jăl are glavni poreznik, să are găzdak. **3** Jăl ānšjärka sā vadă pă Isus să saznalaskă šjinji āj jăl. Ali

nu āl puće sa āl vadā akulo asre mulc ominj daje kā jāl are niskā om. 4 Dām ala rānd jāl u aljārgat ām nenči šā su urkat pā ljemn dā divlja smokvā ām nadā kā lu viđe daje kā Isus vinje pā aje kalje. 5 Kānd u vinjit Isus pā lokula, jāl su ujtat sus šā lu vāzut pā jāl, šā ju zās: "Zakej, pāfriš haj žjos, kā ju trābā astās sā vju la činji akasā." 6 Šā jāl su āngribit sā vijā žjos šā lu apukat ku fālušājā. 7 Kānd ur vāzut lume aje, jej toc gumunje: "Jāl u meržji la om kari āj grešnik!" 8 Zakej su skulat šā u zās: "Domnu, ujtāći! Ju dov žāmātači dām gāzdāšije ame alu sāraši. Šā dakā am ānšjāljin pā šjinjiva, āntork patru rāndur majmult." 9 Isus ju zās aluj: "Astās spasenje u vinjit la asta kasa, kā šā asta āj fišjoru alu Abraham. 10 Kā ju Fišjoru alu Omuluj am vinjit sā kotā šā sā spasalaskā pā ominj kari u fost pirdut." 11 Mulc ominj ur auzāt elje vorbi, kum are dapropi dā Jeruzalem, šā ominji sā gāndē kā kraljevstva alu Dimizov odma su apuka. Isus daje su apukat sā lji spuji maj una usporedbā. 12 Jāl u zās: "Unu gāzdak om su gātat sā mergā ām dāparci pāmānt sā kapiči kraljevstva šā atunše sā sā āntorkā. 13 Jāl u čimat pā zešji (10) slugur, šā lju dat pola kila dā aržint, šā u zās: 'Fāšjec korist aje pān šje nu mā āntork.' 14 Ali ominji dām lokula aluj āl mārzāle, šā u mānat pā predstavnijš dā pā jāl sā zākā: 'Noj nu gāndēnj asta om sā nji fijā kralj.' 15 Ali jāl su āntors ku autoritet dā kralj šā u dat zapovjed sā āj adukā pā slugurljelje alu kari u dat banj sā vijā dādānenči sā đe izvještaj šje ur fākut ku banji. 16 Elši sluga kari u vinjit, u zās: 'Domnu, banji atej mu adus dā zešji (10) majmult.' 17 Šā jāl u zās aluj: 'Māndru! Tu ješć bun sluga. Daje kā are vjeran ku mik, aku aj autoritet pā zešji (10) varušur.' 18 Altu om u vinjit, šā u zās: 'Domnu, banji atej su rāđikat dā šinšj (5) rāndur.' 19 Šā jāl u zās isto astuje: 'Ju cuj da autoritet pā

šinšj (5) varušur.' **20** Šă treći (3) u zăs: 'Domnu, ajišje āj banji atej, ju am păzăt păntru činji, am pus ām maramică. **21** Mijă mi are frikă dă činji daje ka ješć strog om: Tu jej šje naj ulagalit šă akuljež šje naj sǎmǎnat.' **22** Šă u zăs kralju ām ānturšjală dă vorba: 'Dǎm gura ata cuj suduli, njиш korist sluga! Tu šćijej kă mes om strog, šă jov šje nuj amnjov, šă akuljeg šje nam sǎmǎnat. **23** Atunšje adišje naj pus banji ām bankă? Să vi putut šjeri banji ku kamaturle kănd maš āntoršji.' **24** Atunšje kralju u zăs alu hej šje stăće akulo: 'Loc banji dă la jăl šă dădecăl alu ala kari ari zešji (10).' **25** Jej ur zăs: 'Ali Domnu, jăl mar ari šinšj (5) kilă dă aržjint!' **26** Ju vă zăk: Kari ari u ave majmult, a heje kari nari čak šă haj pucăń šje ari u fi lot dă la jăl. **27** A alu dužmanji amej kari nu gănde să fjuv kralju alor, adušjecălji ajišje šă amurăcălji ām oči amej!" **28** Kănd Isus u spus usporedbe, u mers maj pă dăparci pă kalje dă Jeruzalem. **29** Kănd Isus vinje mar apropi dă lok ām Betfaga šă Betanija la planina dă maslinur, jăl u mănat pă doj učenikur aluj ām nenči. **30** Jăl u zăs: "Dušjec ām sat ām nenči. Kum vinjec ām lok, voj vic afla pă magar pă kari njime no šazut. Dăzljigăcăl šă adušjecăl la minji. **31** Dakă vu āntriba šjinjiva: 'Adišje āl dăzljež?', numa zăj: 'Alu Domnu āj trăbă.' **32** Šă kari u fost mănată ur aflat točno kum jăl u zăs. **33** Čak šă kănd dăzljiga pă magar, gazdurlje u āntribat: "Adišje dăzljigăc?" **34** Šă ānturšjala dă vorba are: "Alu Domnu āj trăbă." **35** Šă lu dus la Isus šă ur pus haljinurlje alor pă magar šă u pus pă Isus sus pă jăl să šadă. **36** Kum mărzie jăl ām nenči, lume punje haljinurlje alor pă driku hundī prušule să de čast alu Isus. **37** Šă baš kum vinje jăl apropi dă varuš hundī planina dă maslinur să slăbodi žjos, toc učenici aluj sur apukat să kănci ām mari fălušăjă, šă dăm tot graju slavale pă Dimizov dă kutotu

mari čudur šje ur văzut. **38** Jej mužje: "Blagoslovulit sā fijā kralj kari vinji ām numilje alu Domnu! Putuljalā ām nor, šā slava alu Dimizov!" **39** Oricic dā farizej ām gärmadā jur zās: "Učitelju, zālji alu učenici atej sā nu svitaskā aje." **40** A Isus lju zās: "Dakā jej ur tăšje, petrilje sur apuka sā mužjaskā ām slavă." **41** Kānd u vinjit Isus maj apropi la varuš su apukat sā plāngā pă jej dasupra. **42** Atunšje jāl u zās: "Sā vi ščut numa āstās šje adušji putuljala ata! Aku āj askunsā dā la oči atej. **43** Daje kā vinji vreme kānd dužmanji atej ur riđika falur pălāngā činji, jej čur opkululii sā čur ānkuje dām totā parče. **44** Šā jej čur uništili pă činji do kraja sā kutotu šje kustă akulo sā no maj rāmānje ām činji njis una petră pă alta petră, kutotu pāntru aje kā nu aj prepoznulit vreme kānd Dimizov u vinjit la činji." **45** Isus u mers ām Hram, sā su apukat sā lji māji afarā pă eje kari vindē sā kumpăra ām nontru. **46** Jāl u zās alor: "Skris āj ām svāntā kenvija: 'Kasa ame u fi kasa dā aruguminči' ali voj ac fākut 'špiljā dā pljačkaš!'" **47** Dā zuva Isus ānvăca ām Hram, a mar popur sā učitelji dā zakonu alu Mojsije sā alci vođur kari as re židovur planärze sā āl amori pă jāl. **48** Ali jej nor aflat njimika kum ar fašji aje, daje kā lume sā cānje apropi dā jāl, sā punje tari ureći la vorbilje aluj.

20 Mar popur, učitelji dā zakonu alu Mojsije sā alci vođur kari as re židovur ur vinjit la Isus ām una zā kānd ānvăca pă lumi ām Hram sā propovjedale Hir fălos. **2** Jej lor āntribat pă jāl: "Pă alu šinji autoritet fašj stvarurlješće? Šinji cu dat asta autoritet?" **3** Jāl u zās: "Lasăcămă pă minji sā vă äntreb una stvar sā āj dā voj sā ām änturšjec vorba: **4** Anume Dimizov u zās alu Ivan sā bučuzaskā pă ominj, ili ominj u zās aje sā fakă?" **5** Jej ur svătit una ku alt sā zăšje: "Dăkā anj zăšji 'dă la Dimizov', u āntriba: 'Adăšje atunšje nu ānkriđec?' **6** Ali dăkā anj zăšji noj:

‘Dă la ominj’, totă lume u vărliji petri pă noj să nji amori. Kă jej ās uvjerilic kă Ivan are prorok.” 7 Aša jej u āntors vorba kă jej nu šćije dă hundī u vinjut autoritet să bučuzaskă. 8 Šā Isus u zās: “Njiš ju nu vuj spunji ku alu šinji autoritet fak stvarurlješće.” 9 Isus su apukat să spuđa usporedbă alu lume: “Are unu om kari u sāmānat vinograd šā u lāsat ām najam vinogradu alu šjeva ka ominji, šā jāl atunše u fužijt dām pāmantula pă maj lungă vremi. 10 Kānd u vinjut vreme, jāl u mānat pă sluga la ominj ām vinograd să āj de parće aluj dām plodur kari jej duguvule aluj, ali ominji lor bātut šā lor mānat ku mānjilje golji. 11 Atunše u mānat pă altu sluga ali šā pă jāl lor bātut, vredālit šā lor mānat ku mānjilje golji. 12 Jāl u ānširkat să māji pă treći sluga, ali šā pă jāl lor ranalit šā lor arukānt. 13 Gazda dă vinograd u zās pă aje: ‘Šje sā fak? Ju uj māna pă fišjoru amnjov plākut. Dar kānd lu viđe pă jāl, pālāngā jāl ur ave respekt.’ 14 Ali ominjije kānd lor vāzut sur ligizit āntri jej: ‘Jāl āj nasljednik. Hajc sā āl amurānj aša nasljedstva aluj sā nji rāmāji anovā.’ 15 Atunše lor dus afarā dām vinograd šā lor amurāt. Aku šje u fašji gazda dă vinograd? 16 Jāl u vinji šā u uništili pă ominjije. Šā u da ām najam vinogradu alu alci.” Kānd u auzāt jej aje kum ominji urāt sā ponašalešći, jej ur zās: “Nu đe Dimizov!” 17 Jāl su ujtat pă jej, šā u zās: “Skris āj svāntā kenvija: ‘Petrā kari graditelji u vărlijit āndārāt u fost aku petrā zaglavnā?’ Šje značalešći asta? 18 Toc kari kađi pă petre u fi zdrubit pă dārābelji, šā toc pă kari kađi u fi zdrubic.” 19 Učitelji dă zakonu alu Mojsije šā mar popur ur ānširkat sā pujā mānjilje pă jāl ām ala šas ali alor lji frikă dă lumi. Jej ur prišijput kă jāl u spus dă asta usporedbă protiv dă jej. 20 Popi šā alci vođur āl pratale pă Isus šā or mānat pă špijunj, ominj kari triše ka ominj đirepc kari ar trābuji sā āl optužulaskă

pă Isus ām šjeva šje ar zăšji krivo aša să āl adukă pă Isus ām mănjilje dă upravitelj alu Rim. **21** Aša lor āntribat pă jăl: "Učitelju, noj ščijenj kă aje šje zăšj šă ānvec āj točno, šă kă nu arec njis ſefalj parći, ali tu ānvacă anume kalje lu Dimizov. **22** Aku āj benji dă noj židovur să plăchenj porez lu car ili nu?" **23** Isus u shvatalit kum jej as re lukavi šă lju zăs alor: **24** "Arătam banji ku kari plăčeſ porezu. Aku alu šjinji āj ubrazu šă numilje sus?" Jej ur zăs: "Alu car." **25** "Atunſje plăcec alu car šje āj pripadaleſci lu car šă dădec lu Dimizov šje pripadaleſci alu Dimizov!" **26** Jej nu puće să aflji njimika rov ām svatu aluj āntri toc lumi, šă jej asre āmirac la ānturſjala dă vorba aluj, šă u tăket. **27** Aku orikic saduceji kari zăšji kă njime nu su skula dăm morc ur vinjit la jăl, ku trik āntribală: **28** Jej ur zăs: "Učitelju, Mojsije u pus žos zakon păntru noj kă dakă fračisu omuluj ar muri šă lasă pă băſăcaſ făr dă kupij, atunſje fračisu aluj trăbă să u āmirici šă să rădiſji familija păntru fračisu mort. **29** Undată asre ſapči frac. Elſi u lot băſăcă šă u murit făr dă kupij. **30** Šă drugi u lotu pă je, šă jăl u murit făr dă kupij. **31** Šă treći u lotu pă je. Maj toc ſapči ur lotu šă ur murit, šă njis unu no avut kupij ku je. **32** Pă zadnji šă mujere u murit. **33** Aku lu šjinji u fi băſăce kănd or uskrsnuli morci? Āngăndeſci kă toc ſapči ur avutu dă băſăcă." **34** Isus u āntors vorba alor: "Ām asta svet lume să āmirită šă să ānsoră. (aiōn g165) **35** Ali eje kari ur fost smatralic vredni să uskrsnulaskă dăm morc njis nu su ānsura, njis nu să āmirită. (aiōn g165) **36** Šă jej nu poći maj mult nikad să mori, kă jej ās kupiji alu Dimizov daje kă ās riđikac dăm morc. Jej ās ka andeji. **37** Atunſje dă uskrsnuće šă Mojsije u arătat aje ām svedočulala aluj dă grmu ſje arđe. Akulo jăl čamă pă Domnu alu Dimizovu lu Abraham, Dimizovu lu Izak, šă Dimizovu lu Jakov, multă dobă dă pă ſje jej

ur murit. **38** Anume, Dimizov nuj Dimizovu alu hej morc, mar alu hej kari kustă, känd toc kustă päntru jäl.” **39** Šjeva ka učitelji dä zakonu alu Mojsije u priznalit: “Učitelju, tu aj svitit benji!” **40** Dä pää aje jej nu sor maj ändurat sääl änšjeršji ku äntribalur. **41** Isus u äntribat: “Šje gändešći jej kum svitešći dä Mesija kääj numa Fišjoru lu Car David? **42** David dä jäl sängur äm kenvije dä Psalmur zäšji: ‘Domnu u zäs alu Domnu amnjov: Šäz pää desna parče ame. **43** Šä ju uj värliji pää dužmanji atej däsup pišjorilje atelji.’ **44** David jasno äl čamä: ‘Domnu’, atunšje kum poći jäl sääj fijä fišjor?” **45** Isus svite lu učenici aluj a totä lume punje ureći. **46** Jäl u zäs: “Je sama dä učitelji dä zakon alu Mojsije. Jej uživalešći sääsä šetalaskä äm haljinur lunž sääfijä pozdravalic ku poštovanje äm varuš pää trgur sääfijä plašji sääšadä lokurlje časni äm sinagogur sääpää nuntur. **47** Jej pljačkalešći pää udovicur äm käšälje alor, känd fašji lunž aruguminći dä predstavä. Ali jej ur käpäta maj gre kaznä.”

21 Kum su ujtat äm sus Isus u väzut pää ominj gäzdašj kum bagä banj äm škatulä kari are äm Hram. **2** Jäl u väzutu isto aša pää mujere vădojä kum u pus äm nontru doj mišj banj däm aržjint. **3** Isus u zäs: “Ju vä zäk anume, kää asta särakä vădojä anume u dat maj mult däm toc jej. **4** Adišje? Daje kää toc alci or dat dobrovoljni prilog lu Dimizov däm aje šje ave mult känd mujere u dat däm säräšijä sää kutotu šje ave dä kust.” **5** Känd učenici svite dä Hram, sää zäše kää ave mändri mar petri, sää are ukrasalit ku ukrasur kari ur dat ominji alu Dimizov, Isus u zäs: **6** “A dä ešće stvarur la šje vä ujtäc aku, zuva u vinji, känd njisj una peträ no rämäňje ajiše una pää alta. Jelji ur fi toči värlijiči žos.” **7** Jej lor äntribat pää jäl: “Učitelju känd u fi aje? Šä šefälj znakuvur ur fi kari ur zäšji känd u fi?” **8** Jäl u zäs: “Ujtäcävää säänu fijec

zăbunjic. Multă lumi ur vinji ām numilje amnjov šā ur zăšji: ‘Ju mes Mesija’, šā ‘Vreme āj apropi.’ Ali nu băgăc sama la jej. **9** Šā kănd auzăc dă tabărur šā dă nemirur nu fijec frikoš, kă ešće događajur trăbă sā fijă elši ali kraj no vinji aša pă friš.” **10** Jăl isto aša lju zăs: “Nacija sur boruli protiv dă nacija, šā kraljevstva protiv dă kraljevstva. **11** Šā u fi potresur pă različită lokur isto ka šā fome šā kugur. Šā pă nor ur fi frikoši stvarur dă văzut šā urăci znakur. **12** Ali majnti dă šje u fi kutotu asta, šā vor apuka. Jej vur adušji ām sinagogur la sud šā vor băga ām čemicur. Jej vur trăje la kraljur šā la alci vladar daje kă ščec učenici amej. **13** Kutotu asta vu da šansă sā svedočulec. **14** Ali nu vă brigalec šje ac zăšji ām nenći dă obrană. **15** Kă ju voj da ām vreme firi šā mărduljijă ām aje meră dă njime no puće sā sā obranalaskă dă aje, ili sā sā bată protiv dă aje. **16** Šā voj vic fi izdalic, da čak šā dă la roditelji avoštři šā dă la frac šā dă la njam, urtašj, šā orikic dăm voj ur fi amurăc. **17** Toc vor mărzăli daje kă ščec učenici amej. **18** Tot njiš unu păr dă pă kapičilje avoštři nu vu piri. **19** Šā dăkă nu odustanalec vic kăpăta kust dă erikeš.” **20** Isus spunje: “Voj vic viđe Jeruzalem opkolulit dă kătănj, atunſje voj ac šći kă u fi uništen. **21** Atunſje eje ām regija Judeja trăbă sā skepi ām planinur, eje kari kustă ām varuš trăbă sā fugă dă akulo šā heje păm satur sā nu mergă ām varuš. **22** Kă ām elje zăljji dă osvetă kutotu stvarurlje dăm Kenvija svăntă sur umplje. **23** Jao alu elje kari ās gărjonji ili răanješći pă căcă kupij ām zăljilje kă bjeda šā mirgu protiv dă eje ominj u fi mari! **24** Orikic ur muri pă špica dă mač šā ostali ur fi zarobulic ăntră mulći nacijur. Jeruzalem u fi kălkat dă la ominji kari nus židovi păn šje nu lji trešji vreme dă vladalală.” **25** Isus spunje: “Akulo ur fi znakur, pă sori, lună šā pă šćevilje, šā ominji pă pămănt ur fi ām mari nevoljur, dă graju

mari dă valovur. **26** Sufličilje ominjilor lu lăsa dă frikă dă ha
šje tek u vinji pă svet kă silurlje dăm nor sur zdrānšjina. **27** Šă
atunše jej ur svedočuli kă ju am vinjit Fišjoru Omuluj pă oblak
ku mari pučeri šă ku slavă. **28** Kănd u fi asta ujtācāvă sus šă
rădikac kapičilje kă Dimizov vinji să vă oslobudulaskă.” **29** Isus
lju spus usporedbă: “Băgăc sama la ljemuńu dă smokvă, šă alčilje
ljemnji! **30** Kit să punji listur, voj viđec kă vara āj apropi. **31** Isto
aša kănd vi viđe asta kă u fi voj ac šci kă kraljevstva lu Dimizov
āj apropi. **32** Anume, ju pot zăšji: asta ominj kari kustă no fužji
āndărăt majnti dă šje kutotu asta no fi. **33** Norurlje šă pămăntu u
trešji āndărăt, ali vorbilje amelji nikad nor trešji.” **34** Isus u zăs:
“Nu lăsa brigur ām sufljitic dă mănkari, butură šă brigur dă asta
kust, să nu vă dukă dă la Dimizov kă zuve poći să vijă **35** dăm
turdată. Kă u vinji pă toc bez obzira hundī kustăc pă pămănt.
36 Păzăc dăm ala rănd pă toći vremilje. Šă arugăcāvă să fijec
spremni să skăpăc dă kutotu asta šje u fi, šă să pućec să fijec
ām nenće ame la Fišjoru Omuluj făr dă frikă.” **37** Ām totă ză Isus
ānvăca ām Hram, ali nopće jăl fužje afară šă āš făşje lok la
planina dă maslinur. **38** Ali dă điminjaca răkori, totă lume vinje
să pujă ureći la jăl ām Hram.

22 Are apropi Pasha, kari are elši ză dă blagdan dă pita făr dă
kvas. **2** Mar popur šă učitelji dă zakonu alu Mojsije planărze kum
ar puće să amori pă Isus ali alor lji are frikă dă lumi. **3** Atunše
Sotona u tunat ām Juda Iskriot, kari are unu dăm dvanaest
(12) apostola. **4** Jăl u mers šă su ligizit ku mar popur šă ku
stražari dă Hram kum ar puće să āl izdalaskă pă Isus. **5** Jej
asre făloš dă aje šă sor ligizit ku Juda să āj de banj. **6** Juda su
ligizit šă atunše su ujtat dă prilikă să āl izdalaskă pă jăl afară pă
askuns făr dă lumi. **7** Zuva dă Pita făr dă kvas, u vinjit pă kalji

birkuca pă Pashă a aje trăbuje să fijă žrtvovalită. **8** Aša Isus u mānat pă Petar šă pă Ivan šă lju zăs: "Dušjec šă pripremilec večera dă Pashă pāntru noj să mānkānj." **9** Jej lor āntribat pă jăl: "Hundī gāndešć sā pripremilenj?" **10** Jăl lju zăs alor: "Punjec ureći, kum vinjec ām varuš, voj ac afla pă om kari dušji mari bukal dă apă. Sljedilečal pān la kasa hundī meržji. **11** Atunše zăsjec lu kapu dă kasă: 'Učitelju āntrabă, Hundī āj soba ām kari pot mānka večera dă Pashă ku učenici amej?' **12** Jăl cu arăta atunše soba sus pă kat mari šă opremilită ku kutotu. Făšjec pripremurlje akulo." **13** Aša jej ur mers šă ur aflat stvarurlje kum Isus Ijor zăs, šă jej ur făkut priprema dă večera pă Pashă. **14** Kănd u vinjit vreme sā mānăšji una, Isus šu lot lok la masă, šă ku jăl asre dvanaest (12) apostolur. **15** Jăl u zăs: "Ju am avut mari vojă sā am večera dă Pashă ku voj majnti dă šje uj patali ku morče. **16** Ju vă zăk kă nikad maj mult nu uj mānka večera dă Pasha majnti dă šje nu su ispunuli ām kraljevstva lu Dimizov." **17** Atunše u lot kljištaru ku vin šă u dat hvală alu Dimizov, šă u zăs: "Loc asta šă āmpărcăc āntri voj. **18** Ām napoj, ju vă zăk, ju noj be dă plodu dă strugur pān šje no vinji kraljevstva lu Dimizov." **19** Isus u lot pita, šă u dat hvală alu Dimizov, u rupt ām dovă šă u dat la učenici aluj šă u zăs: "Asta āj tela ame, kari u fost dată pāntru voj. Făšjec asta ām āngāndală dă minji." **20** Šă isto aša dă pă mānkari, jăl u lot kljištaru dām kari toc ur be šă u zăs: "Asta kljištar āj novi zavjet ām sānžilje amnjov, kari āj vārsat pāntru voj. **21** Ujtăcăvă kă izdajica ame āj la masă apropi dă minji! **22** Ju Fišjoru Omuluj uj muri kă aša are skris ām nenći ali jao lu omula kari mu izdalit!" **23** Pă aje jej sor apukat să să āntrebi una pă alt kari ar fašji aje. **24** Isto aša su apukat apostoli unu svat āntri jej, ka šjinji ar trăbuji să fijă maj mari āntră jej. **25**

Aša Isus u zās: "Kraljevi dă asta svet vladalešći ku narodu pă koristu alor šă ari pučeri pă jej, šă jej sāngur zăšji kă fašji benji.

26 Ali nu āj aša ku voj! Lasać pă maj mari dăm voj să fijă hăl maj ponizni, a hăl maj bătărn ka sluga. **27** Aku šjinji āj maj mari, gostu la masă ili poslužitelju kari āj sluga? Hăl kari āj la masă da nu? Ali ujtăci, ju mes ajišje ku voj ali ka sluga avostru. **28** Voj ac rāmas ku minji păm änšjirkalurlje amelji. **29** Kum mu dat Tata amnjov kraljevstva mijă, aša isto, ju voj da avovă, **30** pravo să mănkăc šă să bijec la masa ame ām kraljevstva ame, šă să šădec pă prijestolje, să sudulec pă dvanaest plemurlje dă Izrael." **31** Isus u zās: "Šă tu Šimun, Šimun, punji ureći! Sotona u šjirut dopuštenje să vă iskušulaskă ka pă pšenică ām sito. **32** Ali ju mam arugat pāntru činji, dă änkrīdala ata să nu kadă. Šă tu trăbă să āmbălurec ām vjeră pă fraci atej kănd vij ām napoj la minji." **33** Petar u zās: "Domnje ju mes spremam să mă duk ām čemică šă să mor ku činji!" **34** Isus u äntors vorba: "Lasă mă să ac zăk kă kukošu no kukuruzu astăs majnti dă šje tu mi tăgădi ām tri răndur kă nu mă kunošć." **35** Isus jară lju äntribat: "Kănd vam mănat afară făr dă dibularuš šă făr dă tăšč, ili cipiliš, arec ām šjeva ka potreba?" Jej u zās: "Nu." **36** Ali jăl u svătit: "Maj mejnkuļo, dakă avec dibularuš jec ku voj, šă isto aša să taška šă dakă nu aj mač vindī šubac šă kumpără mač. **37** Kă sigurno trăbă să să ispunulaskă šje are skris dă minji, anume: 'Jăl are smatralit dă zločinac'–isto šje u zās proroci dă minji trăbă să să ispunulaskă." **38** Atunšje jej ur zās: "Ujtăci Domnje, noj avenj doj mačur." Jăl u äntors vorba: "Aku āj dăstul ku asta svat." **39** Isus u mers aku la Planina dă maslinur, kum ave jăl običaj să fakă, šă učenici aluj ur vinjit ku jăl. **40** Kănd u vinjit jăl pă lok, jăl u zās alor: "Arugăcăvă dă aje să nu kădec ām kušnjă!" **41** Jăl su

maknulit āndārāt dă la jej aša dă parči ka kum aj vārļji petrā, šā u kāzut pă đinuc, šā sā aruga. **42** Jāl u zās: "Tata, dakă tu gāndešć je klijistarusta dă patnjā dă la minjil! Jară nu fijă ame vojă mar ata fijă fākutā!" **43** Atunše andalu dăm nor u vinjit šā lu āmbālurit pă jāl. **44** Kum are ām mari mukur jāl šā maj tari sā aruga. Šā znoju aluj su fākut ām kapljicur, dă sānži kura pă pāmānt. **45** Atunše Isus su skulat dăm aruguminči šā u mers ām napoj la apostoli aluj. Jāl lju aflat kum sā kulka činjic dă žalji. **46** Aša jāl lju zās: "Adāšje vă kulkāc? Skulācăvă šā arugăcăvă sā nu kādec ām kušnjā!" **47** Isus inka svite kānd ur vinjit mulc ominj. Jej ur vinjit dă pă jāl. Unu dăm jej are šā Juda unu dăm dvanaest (12) apostolur. Jāl u vinjit dă apropi la Isus šā lu surutat ām ubraz. **48** Ali Isus ju zās aluj: "Juda, izdalešć pă minji, Fišjoru alu Omuluj, ku surutala?" **49** Apostoli kānd u väzut šje su dogodulit jej ur āntribat: "Domnu, sā nji băčenj ku mačurlje?" **50** Šā unu dăm jej u luvit ku maču pă sluga lu popa mari, šā ju tijet ureče. **51** Isus u zās: "Dăstul, nu maj vă băčec!" Jāl u pus māna pă ureći šā lu iscjelilit. **52** Atunše Isus u zās lu mar popur šā lu straža dă Hram, šā lu bătārnji kari ur vinjit afară protiv dă jāl: "Ac vinjit ku mačur šā ku palicur ka pă buntovnik? **53** Nikad nac răđikat njiš žežijtu protiv dă minji kānd arem ku voj ām totā zā ām Hram. Ali aku āj vreme avostră šā sā vladalaskă tama." **54** Atunše jej lor apukat pă Isus, lor dus āndārāt šā lor dus la kasa la maj mari popă. Petar sljedile pă dăparči. **55** Fok ur fākut ām sredina dă udvar, šā kum šāđe lume akulo, Petar u vinjit āntri jej. **56** Una tānără sluškinja lu väzut kă šađi ām lumina dă fok, u mucăt pă jāl tari šā u zās dă pă aje: "Omusta are ku jāl isto." **57** Ali jāl u tāgădit šā u zās: "Nu, ju nu mes. Ju nu āl kunosk pă jāl!" **58** Nu mult dă pă aje altu om lu väzut šā u zās: "Spunji! Tu ješć

unu dǎm jej!" Ali Petar u āntors vorba: "Ju nu mes!" **59** Hundīva
unu šas dǎ pǎ aje altu om uporno tvrdāle: "Sigurno, asta om are
ku jǎl, kǎ jǎl āj Galilejac!" **60** Ali Petar u zǎs: "Ju nu ščuv dǎ šje
svitešć!" Šǎ točno atunše kǎnd inka svite, kukošu u kukuruzăt.
61 Domnu su āntors ša su ujtat pǎ Petar. Šǎ vorbilje lu Domnuluj
ur vinjit ām napoj la Petar, kum u zǎs jǎl: "Majnti dǎ šje kukošu u
kukuruză astǎs tu mi tǎgǎdi pǎ minji ām tri rǎndur." **62** Šǎ Petar
u mers afarǎ ša plǎngänt tari. **63** Ominji kari āl pǎze pǎ Isus āš
fǎšje šjuf dǎm jǎl ša āl bǎče. **64** Jej ur pus fljancǎ pǎ oč, āl luve
ām ubraz ša sǎ akǎca dǎ jǎl: "Ajde prorokulešć! Spunji nji šjinji
ču luvit ām ubraz?" **65** Šǎ jej alu Isus ur zǎs maj mulći urǎči
vorbi. **66** Dǎ rǎkori ām alta zǎ, bǎtǎrnji, una ku mar popur ša
učitelji dǎ zakonu alu Mojsije, ur adus pǎ Isus ām nenće dǎ sudu
alor. **67** Jej ur zǎs: "Spunjinji dakǎ ješć tu Krist." Jǎl u āntors
vorba: "Sǎ vǎ spuj nu mac ānkređi, **68** ša sǎ vǎ āntreb pǎ voj dǎ
Krist, voj nu ac āntoršji vorba. **69** Aku maj menkulo ju, Fišoru
alu Omuluj, uj fi ām pučeri pǎ desna parcí dǎ mǎna lu Dimizov."
70 Šǎ jej toc ur zǎs, "Atunše tu ješć Fišoru alu Dimizov?" Šǎ jǎl
u āntors vorba: "Da baš kum zǎšjec! Ju mes!" **71** Atunše jej or
zǎs: "Šefǎlj dokazur maj mult nji trǎbujǎ? Noj sǎngur anj auzǎt
dǎm gura aluj!"

23 Toc kari as re dio dǎ sud sor skulat ša lor adus pǎ Isus
la Pilat. **2** Šǎ jej sor apukat sǎ adukǎ optužbur protiv dǎ jǎl:
"Noj anj aflat kum strikǎ pǎ lumi. Jǎl u zabranalit sǎ sǎ plǎčaskǎ
porezu lu Caru dǎ Rim. Jǎl tvrdalešći kǎ jǎl āj Krist Car." **3** Pilat
lu āntribat: "Ješć tu Car dǎ Židov?" Isus u āntors vorba: "Da kum
aj zǎs tu." **4** Pilat u zǎs atunše lu mar popur ša lu gǎrmadǎ dǎ
lumi, "Ju nam aflat njimika dǎ šje laš optužuli ša suduli." **5** Ali jej
ša maj tari navalale: "Jǎl bunulešći pǎ toc pǎ pǎmǎntu anostru.

Su apukat sā ānveci ām Galileja šā u vinjít ām Jeruzalem.” **6**
Kānd u auzāt Pilat kā sā svitešci dā Galileja, jāl u āntribat: “Āj
omusta dām loku Galileja?” **7** Kum are informiran Isus pripadale
alu autoritetu lu Herod, Pilat lu mānat la Herod kari are ām
Jeruzalem atunšje. **8** Herod are fālos kā veđi pā Isus. Kā dā
mult gānde sā āl vadā pā Jāl daje kā u auzāt mult dā jāl, šā
Herod sā nadale kā lu viđe sā fakā čudur. **9** Herod svite mult,
āntriba mulči, ali nu ju fost āntorsā njīš una vorba. **10** Mar popur
šā učitelji dā zakonu alu Mojsije asre isto akulo šā jej ur zās tari
mar optužbur protiv dā Isus. **11** Atunšje Herod šā stražurlje aluj
āš fāsje šodā dām Isus šā āl fāsje bulānd. Jej lor āmbrākat pā
jāl ām haljinur dā Car šā lor mānat la Pilat. **12** Šā ām aje zā Pilat
šā Herod kari asre dužmanj aku asre urtaš. **13** Atunšje Pilat u
čimat una pā mar popur šā pā alci vođur kari as re židovi šā
pā gārmadā dā lumi. **14** Jāl lju zās: “Voj ac adus pā omusta
kā bunule pā lumi ali ju vā uvjerālesk kā kānd āl ispičem nam
aflat njīš šefālj krivicā am jāl. Jāl nu āj duvinā njīš dā una krivicā
dā šje ac optužulit. **15** Njīš Herod nu aflat njimik ām jāl, kapu
lu mānat ām napoj la noj. Jāl no fākut njimika sā zavredilaskā
kaznā dā morči. **16** Ju uj da sā āl bičalaskā benji benj šā luj
slābuza.” **18** Ali jej ur mužit ām grupur tari, “Āndārāt ku omusta!
Noj gāndēn sā āl slābož pā Baraba!” **19** (Baraba are ām čemicā
kā bunule pā lumi ām Jeruzalem šā u amurāt.) **20** Pilat daje
gānde sā slābodā pā Isus šā aša lju svātit alor ām napoj, **21** Ali
jej tot ur mužit maj tari: “Punjecāl pā krušji! Punjecāl pā krušji!”
22 Atunšje po treći rānd, jāl lju svātit alor: “Adišje? Spunjecām
šje rov u fākut omusta? Ju nu pot afla njimik rov sā zaslužulaskā
morči. Aša luj dā sā āl bičalaskā šā atunšje lāsa sā fugā.” **23**
Ali jej mužje šā maj tari, šā zahtjevale sā āl pujā pā krušji. Šā

napokon jej ur kăpătat šje găndē. **24** Pilat u dat zapovjed să să fakă kazna šje ur zahtjevalit jej. **25** Aša ām tokmă ku zahtjevula, jāl u slăbuzăt dăm čemică pă om šje u rădikat bună šă u amurăt ali jāl u āntors pă Isus la jej să āl pujă pă krušji. **26** Šă kum lor dus āndărăt pă Isus, jej ur apukat pă om šje să čima Šimun, dăm varušu Cirena, kari vinje akasă dăm sat. Jej ur pus krušje pă jāl să dukă ām loku lu Isus. **27** Multă lumi āl sljedile pă Isus šă mujer kari plänzje šă žalale pă jāl. **28** Isus su āntors la jej šă lju zăs: "Mujerilje dăm Jeruzalem, nu plänzjec päntru minjji, mar plänzjec päntru voj šă päntru kupiji avoštiri. **29** Kă anume u vinji vremi kănd ur zăšji lume, 'Blagoslovuliči ăs elje kari nikad no ar avut šă injmilje kari nikad nor purtat kupij šă căcălje kari nikad nor avut lapći ām jeljil!' **30** Lume sor apuka atunše să zăkă lu planinur: 'Kăđec žos pă noj!' šă lu đalur: 'Astupăcănjii!' **31** Kă dakă fašji dastafelji stvarur lu ljemnjilje verž, šje nar puće să peci uskat?" **32** Akulo asre isto doj alci, amăndoј kriminalci kari trăbă să fijă pus pă krušji să mori ku Isus una. **33** Kănd ur vinjit pă loku šje să čima osu dă kap, jej lor apukat šă lor pus pă krušji, una ku doj kriminalci, unu pă desna, unu pă ljeva parće aluj. **34** Šă Isus u zăs: "Tata Dimizovu amnjov, jartălji kă jej nu šćijă šje fašji." Šă vojnici ur skos kockă să să āmperci dăm coljilje aluj āntri jej. **35** Lume stăče šă să ujta; šă vladarur asre akulo să āl răđe: "Jăl u spasalit pă alci. Aku dakă āj Krist, akuljes dă la Dimizov, lasă să să spasalaskă săngur!" **36** Kătănjilje isto ăš făšje šjuf dăm jāl. Šă jej ur vinjit šă u āmbijet aluj ucăt. **37** Jej ur zăs: "Dakă ješć tu Caru dă Židov, spasaleščići pă činji săngur!" **38** Sus la kap are skris: "Asta āj Caru dă Židov." **39** Unu dăm eje kriminalc kari ăs re puš pă krušji ku Isus āl vredile šă jāl u zăs: "Dakă ješć tu Krist, atunše spasaleščići, šă pă noj isto!" **40** Altu kriminalac lu

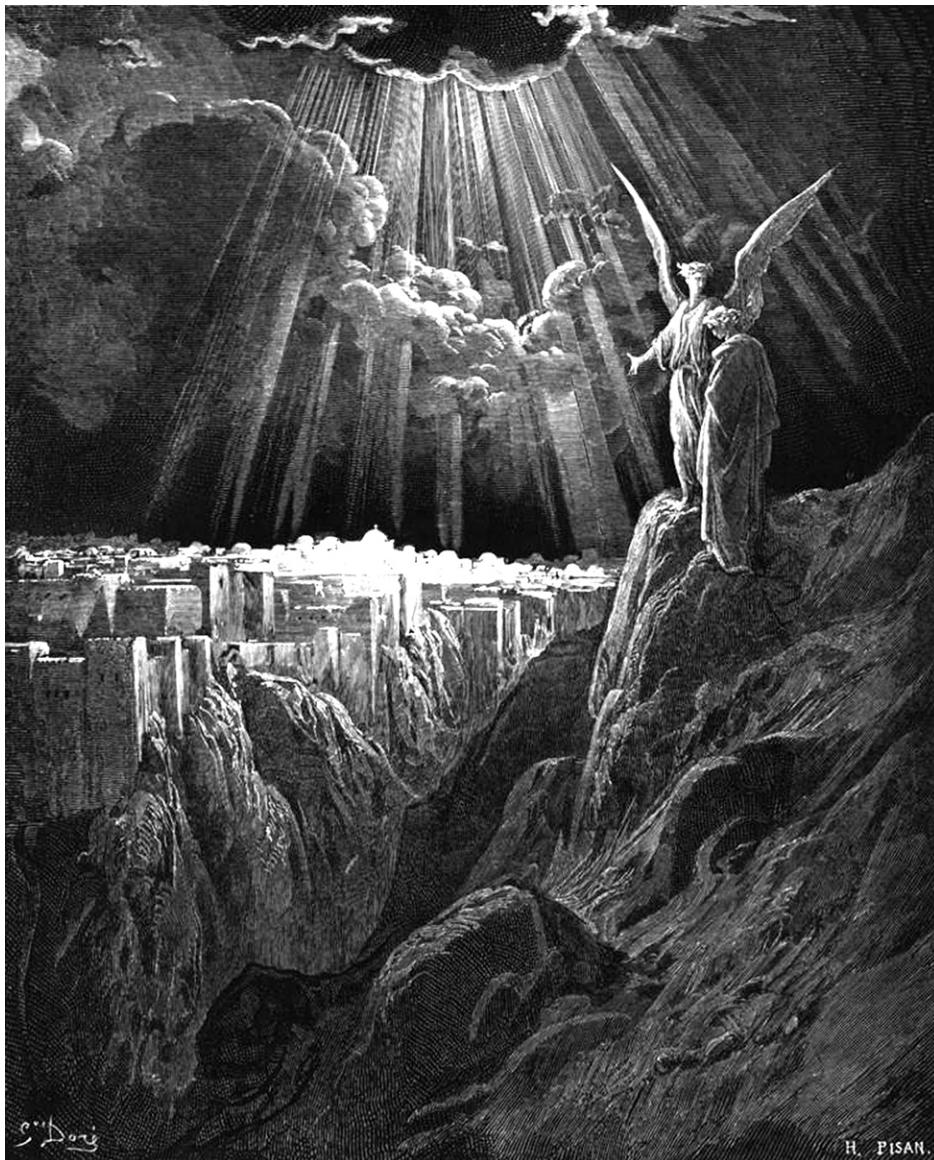
mužjit pă elši šă u zăs: "Nu ci frikă dă Dimizov? Tărpălešć ista kazna ka jăl. **41** Tu šă ju šćenj ista pravedno kaznalic. Noj anj kăpătat kaznă dă lukrurlje relji, ali omusta no făkut njimika." **42** Atunše ju zăs lu Isus: "Isuse, āngāndeščići tu dă minji kănd vi vinji ām kraljevstva ata." **43** Isus ju zăs ām ānturšjală dă vorba: "Anume, ju āc zăk: astăs vi fi ku minji ām Raj!" **44** Kănd are hunđiva dămnijaza, are āntunjerik āntreg pămăntu păń ām tri (3) šasur. **45** Sorilje are āntunjerik, šă feringa ām Hram su tijet pă pola. **46** Atunše Isus u plăns ām graj tari šă zăsje: "Tata ām mănjilje atelji ju puj duhu amnjov." Kănd u zăs Isus asta, jăl u murit. **47** Kănd u väzut asta kapetanu šje u fost, jăl u slavalit pă Dimizov kum u zăs: "Omusta are sigurno pravedan!" **48** Šă totă lume kari sor akuljes să vadă kum lor punji pă krušji, kănd ur väzut šje u fost, ur mers akasă šă āš băče dă žalji čepturlje. **49** Ali toc kari āl kunušće pă jăl una ku mujerilje kari ur vinjit ku Isus dăm Galileja stăće šă să ujta dă dăparci. **50** Are om šje să čima Josip. Jăl are član dă mari sud dă židov. Bun om šă pravedan **51** kari no dat pă prav la odlukurlje šje ur făkut ku Isus. Jăl are dăm Arimateja, unu varuš la Judeja šă are dăm unu kari aščipta să vijă kraljevstvo lu Dimizov. **52** Omusta u mers la Pilat šă lu āntribat dakă poći kăpăta tela lu Isus. **53** Josip u lot žos pă Isus dă pă krušji šă lu ānvălit ām plahtă. Šă lu pus ām gropă šje are sklesalită dăm petră ām kari inka njime no fost āngrupată. **54** Zuva dă pripremă are šă zuva dă sămbăta vinje. **55** Mujerilje kari ur vinjit ku Isus dăm Galileja isto āl sljedile. Jelji ur väzut gropă, šă kum are tela aluj postavalită. **56** Aša ur mers ām napoj šă ur pripremilit uloj šă parfemur să ungă tela alu Isus, ali pă zuva dă sămbăta jej să odmarale dă pă zapovjed alu Mojsije.

24 Elši zuva dă săptămänă, are duminička, tari dă diminjaca mužilje ur mers la gropă, ša adušje uloj ku miros šje ur pripremilit. **2** Jej ur aflat petră kă u fost āntorsă āndărăt dă la gropă. **3** Kănd ur tunat jej nor aflat tela lu Domnu Isus. **4** Ša atunšje, kănd inka stăče akulo ām šok, ujtáči! Doj ominj stăče lăngă jelji ām colji šje svitlaze. **5** Mužilje sur ānfrikušat tari, kapu sur poklonulit păn la pămănt ku ubrazu ša ominji ljur zăs: "Adišje kutăc pă om ām kust ānträ ominj morc? **6** Jăl nuj ajše. Jăl u uskrsnulit! Āngāndecăvă šje vu zăs jăl kănd are inka ām Galileja: **7** 'Trăbă ju Fišoru Omuluj să fjuv dat ām mănjilje lu ominji rej ša să mă puji pă krušji daje să uskrsnulaskă pă treća (3) ză.' **8** Atunšje jej sor āngāndit dă vorbilje aluj. **9** Kănd sor āntors dă la gropă kutotu asta ur spus alu jedanaest (11) apostolur ša alu toc. **10** Jelji as re Marija dăm varušu Magdala, Ivana ša Marija, mumăsa lu Jakov, kari u adus hiru la apostolur. **11** Ali puvešće alu mužiljelje lju su văzut alu apostolur kă svite bulunzemi, dă aša nu ljur ānkrizut. **12** Ali Petar su skulat ša u aljirgat la gropă. Akulo u stat să să ujci ām nontru, ša u văzut numa plahtă. Atunšje u mers ām napoj hundī are ša să āntriba šje u fost aje. **13** Ām aje ista zuva doj (2) učenikur măržje ām lok Emaus, jedanaest (11) kilometara dăm Jeruzalem. **14** Jej svite una ku alt šje u fost. **15** Atunšje kănd svite ša kănd să āntriba dă kutotu aje, Isus sǎngur u vinjut ša umbla ku jej. **16** Ali alu oči alor are uskratalit să nu āl kunoskă pă Isus. **17** Isus lju āntribat pă jej: "Ša šje raspravljalec aša iskreno kănd umblăc?" Ša jej or stat trišč. **18** Unu dăm jej, unu kari să čima Kleofa, ju āntors vorba: "Ješć tu jedini stranac ām Jeruzalem kari nu šćijă šje u fost ajiše ām zadnji par zălji?" **19** Isus u āntribat: "Šje u fost?" Jej ur āntors vorba: "Dă kutotu šje su dogodulit ku Isus dăm Nazaret.

Jäl are Prorok, om bălour ām djelur, šā ām vorbi ām njenče lu Dimizov, šā la lumi. **20** Mar popur šā anoštri poglavarur lor dat sā sudulaskā pă Isus pă morči, šā jej lur pus pă krušjil! **21** Noj njii nadalenj kā āj jäl ala unu kari u otkupili Izrael. Šā astas āj treća (3) zuva dă atunšje. **22** Ali pă aje kutotu orikiči mujer dăm grupa anostrā nju iznenadalit benji benj. Dă răkori dă diminjacasta jelji ur mers la gropă. **23** Jelji nu ur aflat tela aluj, mar ur vinjit ām napoj sā nji zākā kā ur väzut vizijā dă andelj dă kari ur zās kā Isus āj ām kust. **24** Orikic dăm grupa anostrā ur mers la gropă sā vadă šā ur aflat kum ur spus mujerilje ali nu lor väzut pă jäl."

25 Šā Isus lju zās: "O voj ominj bulānž šā ām sufljičilje avoštri nu ščec spremni sā ānkriđec šje ur zās proroci! **26** Nar trăbuji Krist sā patalaskā dă toći stvarurlješće šā atunšje Dimizov sā āl proslavalaskā?" **27** Jäl u spus maj menkulo šje are zās dă jäl, ām toći svānti kenvijur; su apukat ku Mojsije šā pām toc Proroci. **28** Känd ur vinjit dapropi ām lok hundī măržje, Isus su arătat ām namjerā sā mergā maj menkulo. **29** Ali jej lor nagovorulit sā rämäji. "Rämänji ku noj; mar āj kasno. Zuva āj mar gata." Atunšje jäl u mers ām nontru sā rämäji ku jej. **30** Atunšje känd are ku jej la masă, Isus u lot pită, u blagoslovulitu šā u rupt ām dovă šā lju dat alor. **31** Aku oči alor puće sā vadă, šā jej lor kunuskut, šā dă pă aje Isus u nestalit. **32** Šā jej ur zās una la alt: "Nu nji arđe sufljičilje anoštri känd svite jäl ku noj pă kalji, šā känd nji objasnale jäl svāntă kenvijā?" **33** Atunšje jej sor skulat šā ur mers ām napoj ām Jeruzalem. Akulo ur aflat pă jedanaest (11) apostolur una pă kupă, šā pă orikic alci ku jej. **34** Ešće Ijor spus: "Domnu anume u usksrsnulit, šā su arătat la Šimun." **35** Doj (2) učenikur ur spus šje ur păcăt pă kalji, šā kum lor kunuskut känd u rupt pita. **36** Čak šā känd svite dă aje šje ur păcăt, Isus

stăće akulo āntră jej šă jăl lju zăs: "Putuljală fijă ku voj!" **37** Jej as re zubunjic šă ānfrikušac kă jej gănde kă veđi duh. **38** Ali Isus u zăs: "Adišje vi frikă? Šă adăşje vinji sumnjur ām sufljičilje avoštri? **39** Ujtācăvă la pišjorilje amelji šă la mănjilje amelji! Ujtācăvă ju mes! Punjec mănjilje šă uvjerilecăvă, kă duh nari karnji šă osă kum viđec kum ju am." **40** Kănd u zăs asta jăl lju arătat mănjilje šă pišjorilje. **41** Ali dă fălušuja mari, jej inka nu ānkriđe, šă să čudule. Jăl lju zăs: "Avec ajiše šjeva dă mănkat?" **42** Jej jur dat aluj dărab dă pešći fript. **43** Isus u lot šă u mănkat ām nenće alor. **44** Isus lju zăs: "Asta āj aje šje ju vă svitem avovă kănd arem inka ku voj: kutotu stvarurlje kari dă minji as re skrišă ām zakonu lu Mojsije, šă ām kenvijurlje dă prorokur šă ām Psalmur trăbuje să să ispunulaskă." **45** Atunše jăl lju dăsvăkut găndurlje alor să potă să prişjepi sväntă kenvija. **46** Jej u zăs: "Asta āj skris ām sväntă kenvijă: kă Krist trăbă să patalaskă šă să uskrsnulaskă dăm morc pă treća (3) ză. **47** Isto aşa ānkăjală šă jirtala dă grehur ar trăbuji să fijă propovjedalići ām numilje aluj alu toći nacijurlje aşa Dimizov lju jirta grehurlje alor, šă să să apušji elši ku propovjed ām Jeruzalem. **48** Voj ščec svedoci dă stvarurlješće. **49** Šă ju uj măna žos pă voj Duh svänt šje Tata amnjov u igirit. Ali rămănjec ajiše ām varuš pănuš nu vic fi āmbrăkac ku pučeri dă sus!" **50** Isus lju dus dă apropi ām lok Betanija. Jăl u răđikat mănjilje ām sus šă lju blagoslovulit pă jej. **51** Šă kănd lji blagoslovule pă jej, jăl u fost răđikat šă dus sus ām nor. **52** Jej să klanjale la jăl, šă ku fulušuje mari sur āntors ām Jeruzalem, **53** šă ām Hram cijelo vreme āl blagoslovule pă Dimizov.

Și am văzut Cetatea Sfântă, Noul Ierusalim, coborând din cer, de la Dumnezeu, pregătită ca o mireasă împodobită pentru soțul ei. Am auzit un glas puternic ieșind de la tron și spunând:
"Iată, cortul lui Dumnezeu este cu oamenii! El va veni să locuiască împreună cu ei,
iar ei vor fi poporul Lui. Și Dumnezeu însuși va fi cu ei."

Apocalipsa 21:2-3

Ghidul Cititorului

Bayash at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, "*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*" Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, "*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*" So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, "*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*" 2 Timothy 2:15. "*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*" 2 Peter 1:4-8.

Glosar

Bayash at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 201 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aidios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glosar +

AionianBible.org/Bibles/Romanian---Bayash-Luke/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 201 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luka 8:31	Acts 3:21	1 Peter 1:25
Romans 10:7	Acts 15:18	1 Peter 4:11
Revelation 9:1	Romans 1:25	1 Peter 5:11
Revelation 9:2	Romans 9:5	2 Peter 3:18
Revelation 9:11	Romans 11:36	1 John 2:17
Revelation 11:7	Romans 12:2	2 John 1:2
Revelation 17:8	Romans 16:27	Jude 1:13
Revelation 20:1	1 Corinthians 1:20	Jude 1:25
Revelation 20:3	1 Corinthians 2:6	Revelation 1:6
	1 Corinthians 2:7	Revelation 1:18
	1 Corinthians 2:8	Revelation 4:9
	1 Corinthians 3:18	Revelation 4:10
	1 Corinthians 8:13	Revelation 5:13
	1 Corinthians 10:11	Revelation 7:12

aīdios

Romans 1:20	1 Corinthians 8:13	Revelation 14:11
Jude 1:6	1 Corinthians 10:11	Revelation 15:7

aiōn

Matthew 12:32	2 Corinthians 11:31	Revelation 19:3
Matthew 13:22	Galatians 1:4	Revelation 20:10
Matthew 13:39	Galatians 1:5	Revelation 20:15
Matthew 13:40	Ephesians 1:21	Revelation 22:5
Matthew 13:49	Ephesians 2:2	
Matthew 21:19	Ephesians 2:7	
Matthew 24:3	Ephesians 3:9	
Matthew 28:20	Ephesians 3:11	
Mark 3:29	Ephesians 3:21	
Mark 4:19	Ephesians 6:12	
Mark 10:30	Philippians 4:20	
Mark 11:14	Colossians 1:26	
Luka 1:33	1 Timothy 1:17	
Luka 1:55	1 Timothy 6:17	
Luka 1:70	2 Timothy 4:10	
Luka 16:8	2 Timothy 4:18	
Luka 18:30	Titus 2:12	
Luka 20:34	Hebrews 1:2	
Luka 20:35	Hebrews 1:8	
John 4:14	Hebrews 5:6	
John 6:51	Hebrews 6:5	
John 6:58	Hebrews 6:20	
John 8:35	Hebrews 7:17	
John 8:51	Hebrews 7:21	
John 8:52	Hebrews 7:24	
John 9:32	Hebrews 7:28	
John 10:28	Hebrews 9:26	
John 11:26	Hebrews 11:3	
John 12:34	Hebrews 13:8	
John 13:8	Hebrews 13:21	
John 14:16	1 Peter 1:23	

aiōnios

Matthew 18:8	Matthew 19:16
Matthew 19:29	Matthew 25:41
Matthew 25:46	Matthew 25:46
Mark 3:29	Mark 3:29
Mark 10:17	Mark 10:30
Mark 10:30	Luka 10:25
Luka 16:9	Luka 16:9
Luka 18:18	Luka 18:30
Luka 18:30	John 3:15
John 3:16	John 3:36
John 3:36	John 4:14
John 4:36	John 4:36
John 5:24	John 5:24
John 5:39	John 6:27
John 6:27	John 6:40
John 6:40	John 6:47
John 6:47	John 6:54
John 6:54	John 6:68

John 10:28
John 12:25
John 12:50
John 17:2
John 17:3
Acts 13:46
Acts 13:48
Romans 2:7
Romans 5:21
Romans 6:22
Romans 6:23
Romans 16:25
Romans 16:26
2 Corinthians 4:17
2 Corinthians 4:18
2 Corinthians 5:1
Galatians 6:8
2 Thessalonians 1:9
2 Thessalonians 2:16
1 Timothy 1:16
1 Timothy 6:12
1 Timothy 6:16
1 Timothy 6:19
2 Timothy 1:9
2 Timothy 2:10
Titus 1:2
Titus 3:7
Philemon 1:15
Hebrews 5:9
Hebrews 6:2
Hebrews 9:12
Hebrews 9:14
Hebrews 9:15
Hebrews 13:20
1 Peter 5:10
2 Peter 1:11
1 John 1:2
1 John 2:25
1 John 3:15
1 John 5:11
1 John 5:13
1 John 5:20
Jude 1:7
Jude 1:21
Revelation 14:6

eleēsē

Romans 11:32

Geenna

Matthew 5:22
Matthew 5:29
Matthew 5:30
Matthew 10:28
Matthew 18:9
Matthew 23:15
Matthew 23:33

Mark 9:43
Mark 9:45
Mark 9:47
Luka 12:5
James 3:6
Hadēs
Matthew 11:23
Matthew 16:18
Luka 10:15
Luka 16:23
Acts 2:27
Acts 2:31
1 Corinthians 15:55
Revelation 1:18
Revelation 6:8
Revelation 20:13
Revelation 20:14

Limnē Pyr

Revelation 19:20
Revelation 20:10
Revelation 20:14
Revelation 20:15
Revelation 21:8

Sheol

Genesis 37:35
Genesis 42:38
Genesis 44:29
Genesis 44:31
Numbers 16:30
Numbers 16:33
Deuteronomy 32:22
1 Samuel 2:6
2 Samuel 22:6
1 Kings 2:6
1 Kings 2:9
Job 7:9
Job 11:8
Job 14:13
Job 17:13
Job 17:16
Job 21:13
Job 24:19
Job 26:6
Psalms 6:5
Psalms 9:17
Psalms 16:10
Psalms 18:5
Psalms 30:3
Psalms 31:17
Psalms 49:14
Psalms 49:15
Psalms 55:15
Psalms 86:13
Psalms 88:3

Psalms 89:48
Psalms 116:3
Psalms 139:8
Psalms 141:7
Proverbs 1:12
Proverbs 5:5
Proverbs 7:27
Proverbs 9:18
Proverbs 15:11
Proverbs 15:24
Proverbs 23:14
Proverbs 27:20
Proverbs 30:16
Ecclesiastes 9:10
Song of Solomon 8:6
Isaiah 5:14
Isaiah 7:11
Isaiah 14:9
Isaiah 14:11
Isaiah 14:15
Isaiah 28:15
Isaiah 28:18
Isaiah 38:10
Isaiah 38:18
Isaiah 57:9

Ecclesiastes

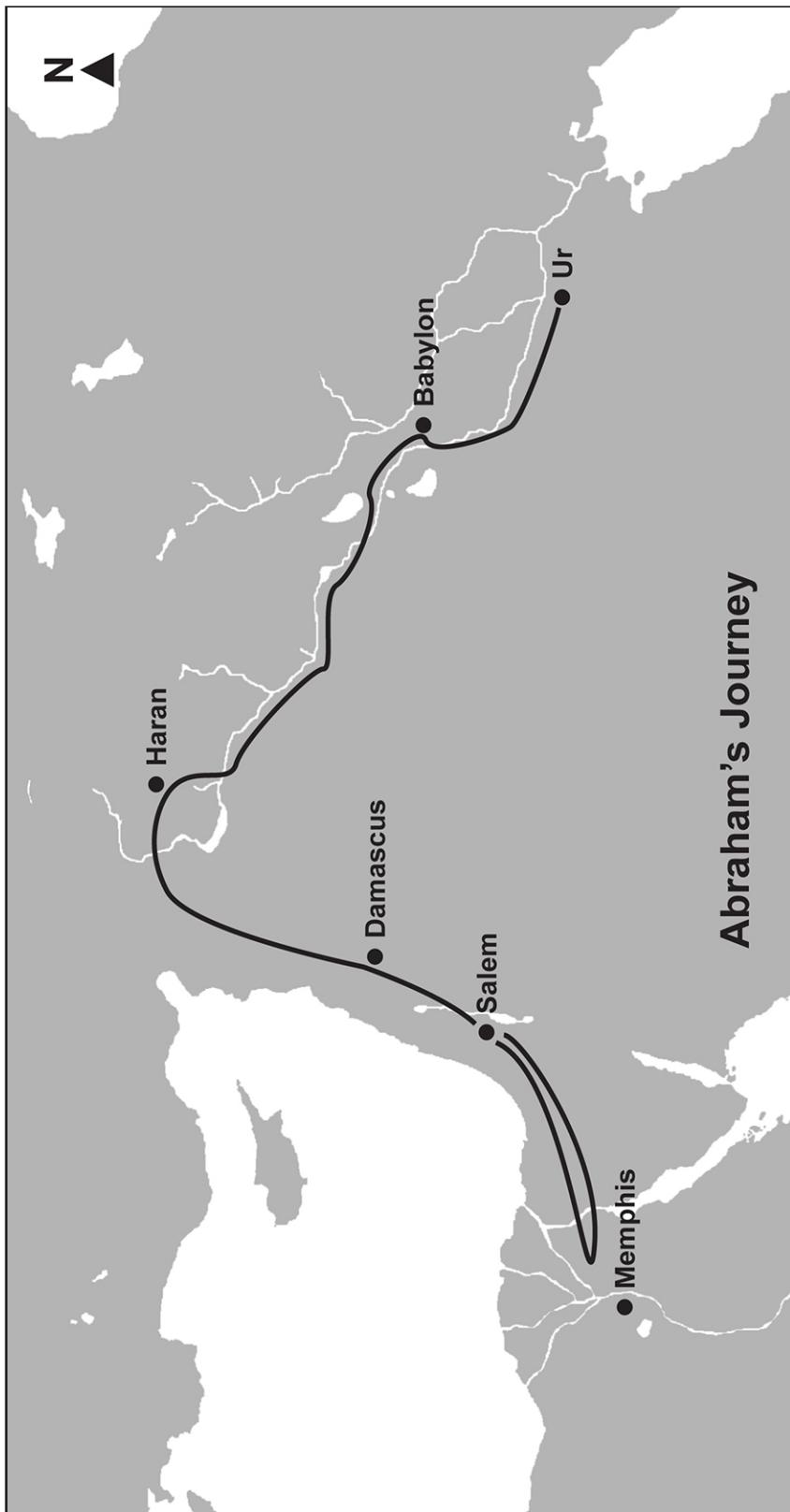
Isaiah 14:15
Isaiah 28:15
Isaiah 28:18
Isaiah 38:10
Isaiah 38:18
Isaiah 57:9
Ezekiel 31:15
Ezekiel 31:16
Ezekiel 31:17
Ezekiel 32:21
Ezekiel 32:27
Hosea 13:14
Amos 9:2
Jonah 2:2
Habakkuk 2:5

Tartaroō

2 Peter 2:4

Questioned

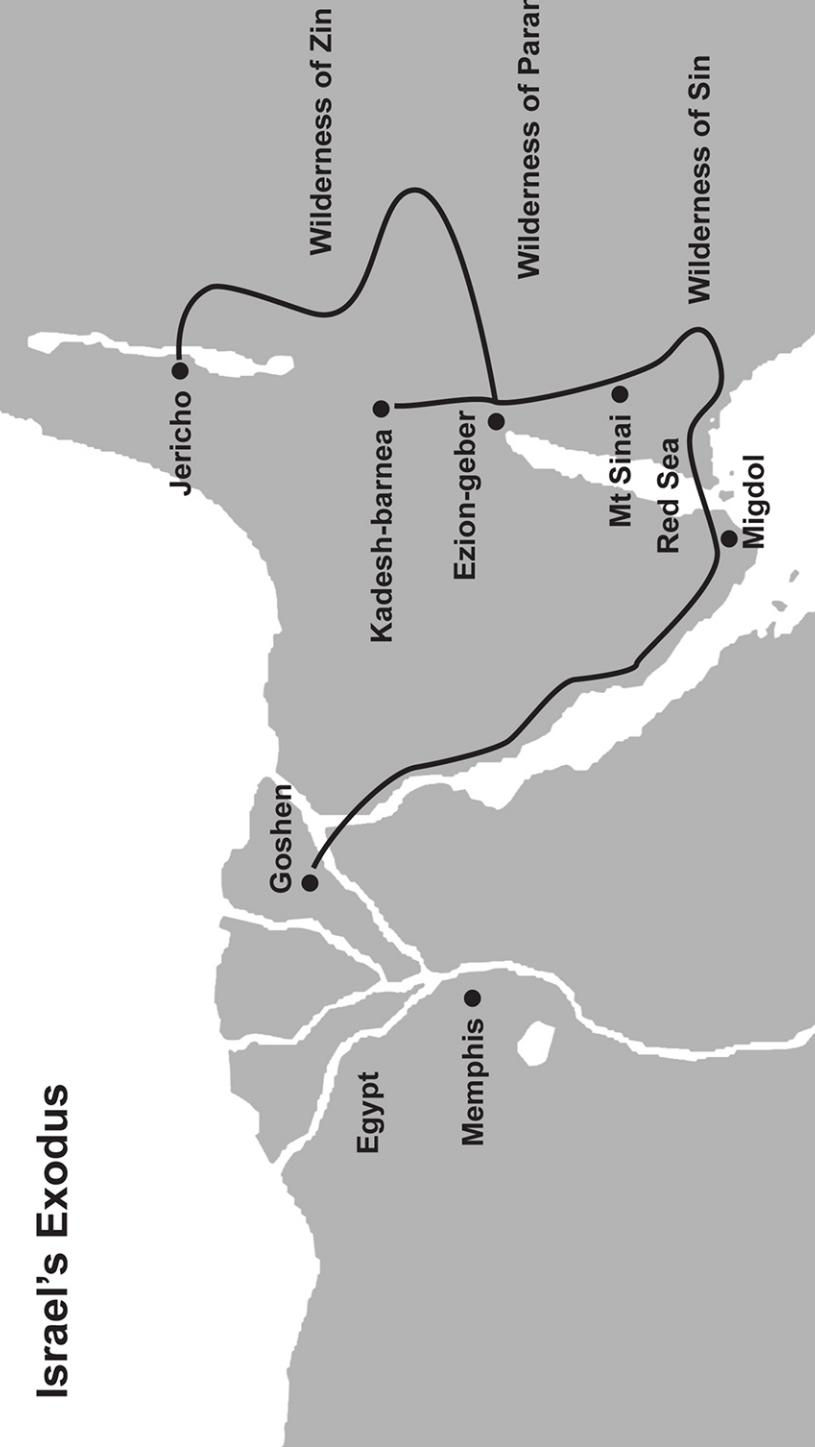
None yet noted

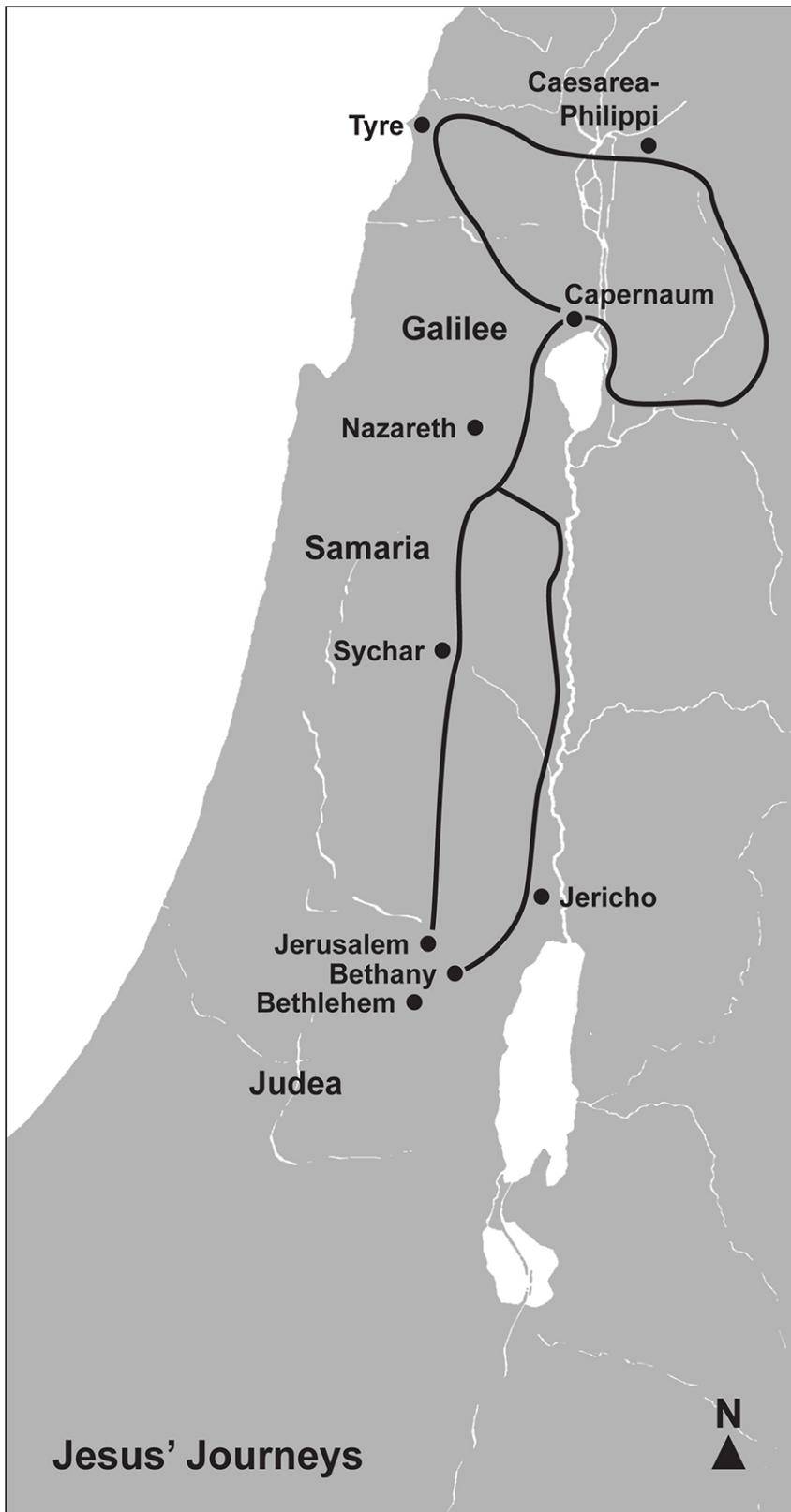
Prin credință a ascultat Avraam când a fost chemat să plece și să se ducă într-un loc pe care urma să-l primească de pe moștenire și a ieșit fără să știe unde se duce. - Evreii 11:8

Israel's Exodus

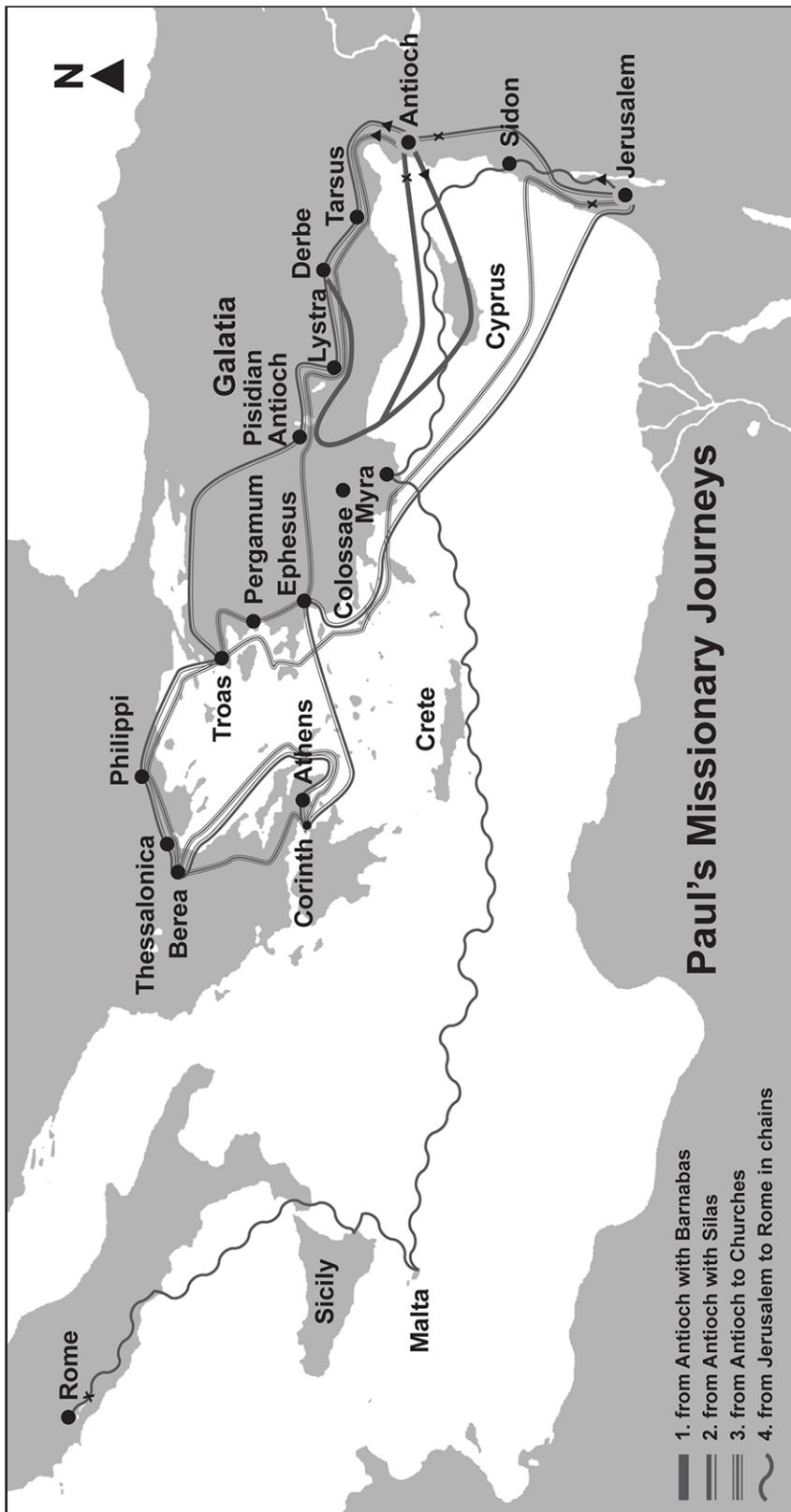
N ▲

Când Faraon a lăsat poporul să plece, Dumnezeu nu i-a condus prin țara filisteilor, deși era mai aproape, pentru că Dumnezeu a zis:
‘S-ar putea ca poporul să se răzgândească și să se întoarcă în Egipt, dacă va trebui să poarte răzburi.’ - Exodul 13:17

Căci Fiul Omului n-a venit ca să fie slujit, ci ca să slujească și să-și dea viață ca răscumpărare pentru mulți. - Marcu 10:45

Pavel, rob al lui Cristos Isus, chemat să fie apostol, pus deoparte pentru Evanghelia lui Dumnezeu. - Romani 1:1

Creation 4004 B.C.

- Adam and Eve created
Tubal-cain forges metal
- Enoch walks with God
- Methuselah dies at age 969
- God floods the Earth
- Tower of Babel thwarted
- Abraham sojourns to Canaan
- Jacob moves to Egypt
- Moses leads Exodus from Egypt
- Gideon judges Israel
- Ruth embraces the God of Israel
- David installed as King
- King Solomon builds the Temple
- Elijah defeats Baal's prophets
- Jonah preaches to Nineveh
- Assyrians conquer Israelites
- King Josiah reforms Judah
- Babylonians capture Judah
- Persians conquer Babylonians
- Cyrus frees Jews, rebuilds Temple
- Nehemiah rebuilds the wall
- Malachi prophesies the Messiah
- Greeks conquer Persians
- Seleucids conquer Greeks
- Hebrew Bible translated to Greek
- Maccabees defeat Seleucids
- Romans subject Judea
- Herod the Great rules Judea**

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people
- Jim Elliot martyrdom in Ecuador
- John Williams reaches Polynesia
- Zinzendorf leads Moravian mission
- Japanese kill 40,000 Christians
- Jesuits reach Mexico
- Martin Luther leads Reformation
- Gutenberg prints first Bible
- Franciscans reach Sumatra
- Ramon Llull trains missionaries
- Crusades tarnish the church
- The Great Schism
- Adalbert martyrdom in Prussia
- Bulgarian Prince Boris converts
- Boniface reaches Germany
- Alopen reaches China
- Longinus reaches Alodia / Sudan
- Saint Patrick reaches Ireland
- Carthage ratifies Bible Canon
- Ulfilas reaches Goth / Romania
- Nicæa proclaims God is Trinity
- Denis reaches Paris, France
- Tertullian writes Christian literature
- Titus destroys the Jewish Temple
- Paul imprisoned in Rome, Italy
- Thomas reaches Malabar, India
- Peter reaches Gentile Cornelius
- Holy Spirit empowers the Church**

Jesus Christ born 4 B.C.
(The Annals of the World, James Usher)

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we?	▶ Genesis 1:26 - 2:3	Mankind is created in God's image, male and female He created us
How are we sinful?	▶ Romans 5:12-19	Sin entered the world through Adam and then death through sin
		When are we? ▼
Where are we?		Innocence Fallen Glory
	Eternity Past Creation 4004 B.C.	Fall to sin No Law 1500 B.C. Christ 33 A.D. Church Age Kingdom Age
God	Father John 10:30 God's perfect fellowship	1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light John 8:58 Pre-incarnate Psalm 139:7 Everywhere Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
	Son	John 1:14 Incarnate John 14:17 Living in believers
Holy Spirit	Living	Epistles 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth Luke 16:22 Blessed in Paradise
Mankind	Deceased believing	Luke 16:23, Revelation 20:5-13 Punished in Hades until the final judgment
	Deceased unbelieving	Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command
Who are we?	Holy	2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus
	Imprisoned	Revelation 20:13 Thalaasa
	Fugitive	Matthew 25:41 Revelation 20:10
Angels	First Beast	Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels
	False Prophet	Revelation 19:20 Lake of Fire
	Satan	Revelation 20:2 Abyss
Why are we?	▶ Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Destin

Bayash at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up*," Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. Jesus said, "*You did not choose me, but I chose you*," John 15:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Prin urmăre, duceți-vă și faceți ucenici din toate neamurile, botezându-i în Numele Tatălui, al Fiului și al Duhului Sfânt. - Matei 28:19